



**TILINPÄÄTÖS JA  
VASTUULLISUUSRAPORTTI**  
2017



# TILINPÄÄTÖS JA VASTUULLISUUS- RAPORTTI 2017

---

2	<b>Toimitusjohtajan katsaus</b>
4	<b>Vastuullisuusraportti</b>
15	<b>Hallinnointi</b>
20	Hallitus
22	Konsernin johtoryhmä
25	Liiketoimintojen hallitukset
28	<b>Toimintakertomus</b>
	<b>Konsernitilinpäätös, IFRS</b>
38	Konsernin laaja tuloslaskelma
39	Konsernitase
40	Konsernin rahavirtalaskelma
41	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
42	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
78	Konsernin tunnusluvut
79	Tunnuslukujen laskentaperusteet
	<b>Emoyhtiön tilinpäätös, FAS</b>
80	Emoyhtiön tuloslaskelma
81	Emoyhtiön tase
82	Emoyhtiön rahavirtalaskelma
83	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
90	<b>Osakkeet ja osakkeenomistajat</b>
92	<b>Hallituksen voitonjakoesitys</b>
93	<b>Tilintarkastuskertomus</b>
97	<b>Tietoa sijoittajille</b>

**Liikevoitto  
nykyrakenteella**

7 %

**Oman pääoman tuotto  
keskimäärin yli**

20 %

**Nettovelkaantumisaste  
enintään**

100 %



Kuluneena vuonna Aspo otti suunnitelman mukaisesti seuraavia askeleita vuodelle 2020 asettamiensa taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

## OIKEITA ASIOITA, OIKEAAN AIKAAN

Vuotta 2017 voidaan pitää Aspolla suurten onnistumisten vuotena. Teimme yli 0,5 miljardin euron ennätysliikevaihdon, ja myös osakekohtainen tuloksemme kehittyi vahvasti. Jatkoimme strategian mukaisesti liiketoimintojen kehittämistä parhaan mahdollisen omistaja-arvon luomiseksi.

Monialayhtiönä Aspon arvo syntyy omistamiemme liiketoimintojen kannattavuudesta ja arvostuksesta omilla toimialoillaan. Toimintamme ytimessä on liiketoimintojen kasvattaminen ja kansainvälistäminen, mikä onnistuu parhaiten johdon tueksi ulkopuolisista jäsenistä koottujen hallitusten avulla. Yksi Aspon vahvuksista on laaja strateginen näkemys, joka perustuu paitsi konsernin ja liiketoimintojen johtoryhmien työskentelyyn, myös yhteistyöhön asiantuntevien hallitusten kanssa. Kuluneena vuonna esimerkiksi Telkon hallituskokoonpano uudistui tukemaan yrityksen uusia kasvutavoitteita.

Vuonna 2017 Aspo-konsernin kehitystyön teema oli johtamisen teho. Yhä monimutkaistuvassa maailmassa se ilmenee ennen kaikkea tarpeena keskittyä niihin asioihin, joilla on tänään merkitystä tulevaisuuden kannattavuuden, kasvun ja vastuullisen toiminnan varmistamiseksi. Johtamisen tehoa on myös oikeiden asioiden tekeminen oikeaan aikaan sekä tehokas tiedonkulku, niin henkilöstön ja johdon kuin liiketoimintojenkin välillä.

Olemme ottaneet jo hyvissä ajoin johdonmukaisesti askeleita konsernin pitkäaikaisten taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoittelemme vuoteen 2020 mennessä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa, keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa sekä enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasastetta. Vuonna 2016 julkistimme varustamoliiketoimintamme kannattavuuteen liittyvät tavoitteet, joiden vauhdittajana ovat vuonna 2018 liikennöinnin aloittavat uudet LNG-käyttöiset alukset sekä laajentuminen uusiin asiakasryhmiin, kuten bioenergiakuljetuksiin. Investointi ympäristöystävälliseen lisäkapasiteettiin tuo jatkossa selkeää kilpailuetua.

Telko julkisti puolestaan syksyllä 2017 tavoitteen liikevoittonsa kaksinkertaistamiseksi vuoden

2020 loppuun mennessä. Telko panosti Venäjän talouskriisin aikana aluestrategiaan itämarkkinoilla ja toiminnan laajentamiseen uusiin maihin. Markkinaympäristön kehittyttyä positiivisesti Telko on onnistunut kasvamaan nopeasti ja kannattavasti.

Leipurin liikevoitto kasvoi merkittävästi. Yritys on onnistunut aiemman arviomme mukaisesti palaamaan totutulle tulostasolleen ja vakiinnuttamaan koneliiketoimintansa kannattavuuden. Leipurin uusi johto ja henkilöstö ovat kyenneet kehittämään toimintaa määrätietoisesti etenkin Venäjän haastavilla markkinoilla.

Kauko on selkeyttänyt toimintaansa keskittymällä kahteen osa-alueeseen. Liikkuva tietotyö -yksikkö on jatkanut panostuksia erityisesti kokonaisratkaisujen kehittämiseen. Energiatohokkuuslaitteet-yksikkö on puolestaan kasvanut voimakkaasti Kaukon panostettua oikea-aikaisesti aurinkosähkömarkkinoiden kasvuun. Kaukon rakennetta on edelleen selkeytetty muun muassa irtautumalla Kiinan liiketoiminnasta.

Aspo on vuonna 2017 pystynyt haastavista olosuhteista huolimatta tekemään hyvän operatiivisen tuloksen kaikissa liiketoiminnoissa. Suhdanteet ovat nyt vähitellen kääntymässä suotuisammiksi ja markkinoiden yleinen epävarmuus on vähentynyt. Teollisuustuotanto kasvoi vuoden 2017 aikana Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla, ja tärkeät itämarkkinat sekä globaalit merirahtimarkkinat osoittivat normalisoitumisen merkkejä. Suomessa teollisuuden kilpailukyky kasvoi selvästi.

Näistä lähtökohdista arvioimme kannattavuutemme paranevan selvästi myös jatkossa. Aspolla on ennakoinnin ja suunnitelmallisuuden ansiosta reservissä vielä runsaasti kapasiteettia. Kiitos onnistumisesta kuuluu koko konsernin henkilökunnalle, yhteistyökumppaneille ja muille sidosryhmille. Kukin on omalla kohdallaan kyennyt vuoden teeman mukaisesti tunnistamaan olennaiset asiat ja toteuttamaan johtamisen tehoa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Helsingissä, 15.2.2018

Aki Ojanen, konsernin toimitusjohtaja

# VASTUULLINEN LIIKETOIMINTOJEN KEHITTÄJÄ

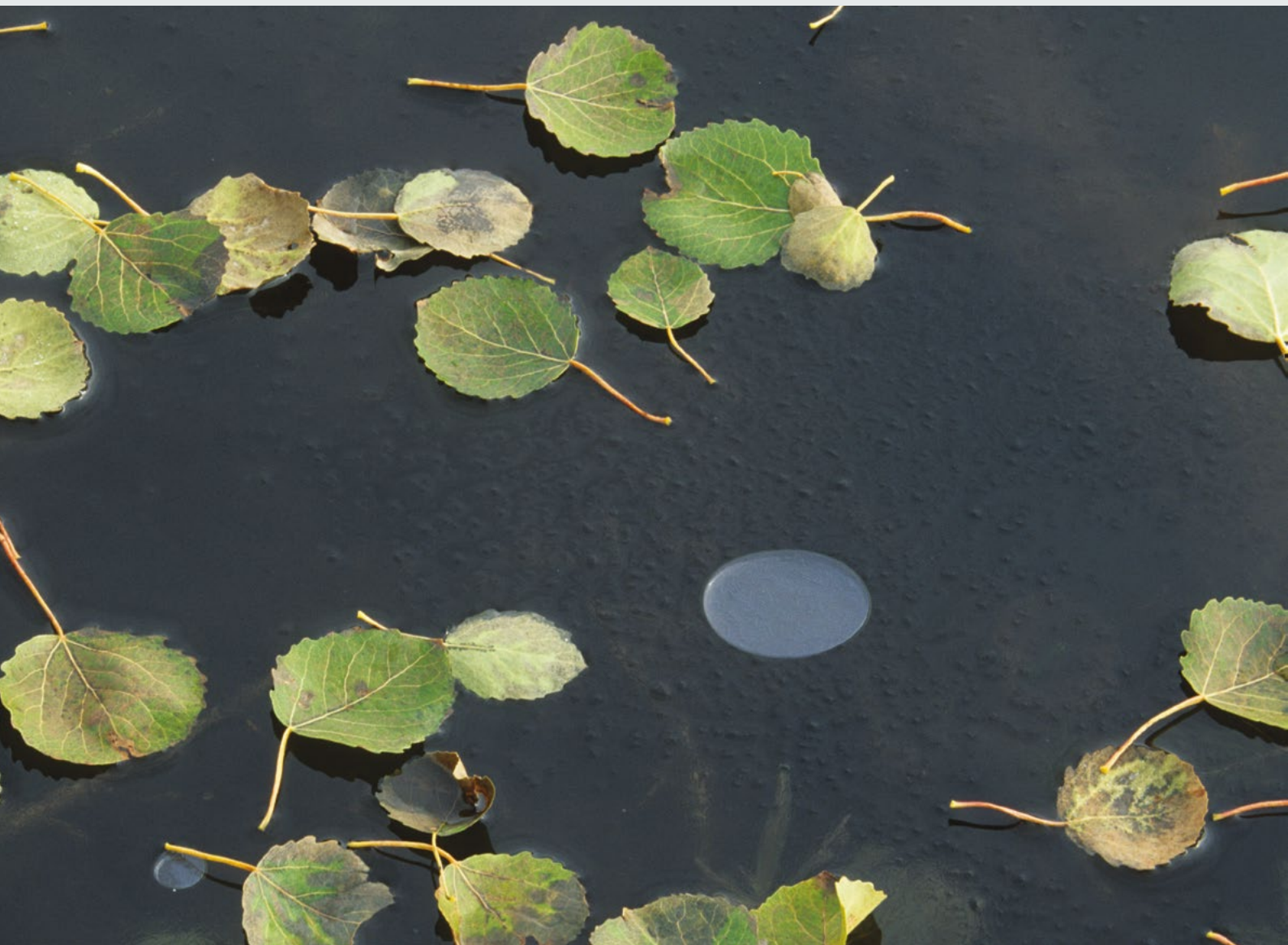
Aspo on vaativiin B-to-B-asiakkaisiin keskittynyt monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopassa ja valituilla kasvumarkkinoilla. Aspon kokonaan omistamat tytäryhtiöt ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko toimivat omilla, vahvoilla yritysbrändeillään ja luovat arvoa asiakkailleen. Kauppaa ja logistiikkaa edustavien liiketoimintojen tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Niiden muodostama kokonaisuus tuottaa Aspon arvon.

Aspo-konsernin toimitusjohtaja vastaa vastuullisuustyön johtamisesta ja

raportoii hallitukselle yhtiön riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Vastuullisuuden varmistaminen on olennaisen tärkeää yhtiön pitkäaikaisen kehittämisen turvaamiseksi. Aspo suhtautuu ilmastonmuutokseen vakavasti ja pyrkii toiminnallaan lieventämään sen vaikutuksia. Yhtiön tavoitteena on myös liittyä vuoden 2018 aikana Global Compact -aloitteeseen, jossa yritykset sitoutuvat toimimaan ihmisoikeuksiin, työelämän standardeihin, ympäristöön ja korruption kitkemiseen liittyvien kymmenen periaatteen mukaisesti. Aspo raportoi jatkossa vuosittain

edistymisestään sitoumuksen kymmenen periaatteen toteuttamisessa osana vastuullisuusraporttia.

Aspo toimii hyvän yrityskansalaisen tavoin kaikissa toimintamaissaan. Hyvä yrityskansalaisuus on yhteiskunnallista vastuuta, joka näkyy muun muassa siinä, että Aspo maksaa verot aina siihen maahan, missä tuloskin on tehty. Ainoastaan vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään ja sidosryhmiään kaikissa toimintamaissaan.



Aspo-konsernin eettiset ohjeet ja ympäristöpolitiikka luovat yhteiset pelisäännöt liiketoiminnalle. Aspon ydintoimintaa on omistamiensa, kauppaa ja logistiikkaa edustavien liiketoimintojen kehittäminen. Aspo lähestyy yritys vastuuta ennen kaikkea vastuullisen johtamisen kautta. Aspon omistamien liiketoimintojen toimialoilla keskeisimmät yritys vastuuseen liittyvät asiat koskevat energiankulutuksen ja jätteen vähentämistä, henkilöstön hyvinvointia ja turvallisia työolosuhteita, tasa-arvoa sekä hyvää hallintotapaa.

Kaikille Aspon yhtiöille yhteisissä eettisissä ohjeissa kuvataan säännöt, joita konsernin henkilöstön edellytetään omassa toiminnassaan noudattavan. Ohjeet käsittelevät toiminnan lainmukaisuutta, liikesuhteita, henkilöstöä ja turvallisuutta sekä yrityksen varoja ja omaisuutta. Aspo on toteuttanut eettisistä kysymyksistä verkko-opetusmateriaalin, jonka jokaisen Aspon työntekijän tulee läpäistä hyväksytysti. Vuonna 2017 Aspon henkilöstöstä 63 % (34 % vuonna 2016) suoritti Code of Conduct koulutuksen. Vuodesta 2018 lähtien tavoitteena on, että koko henkilöstö suorittaa kyseisen koulutuksen hyväksytysti vuosittain. Materiaali perustuu kysymyksiin ja vastausvaihtoehtoihin asioista, joiden osalta henkilöstö joutuu tekemään henkilökohtaisia ja eettisiä päätöksiä.

## YMPÄRISTÖVASTUU

Aspo-konsernin ympäristöpolitiikka luo yhteiset pelisäännöt kaikelle liiketoiminnalle. Ympäristövastuu näkyy Aspossa valintoina ja konkreettisina tekoina ympäristön puolesta. Ympäristöpolitiikan keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Kriittiset ympäristöasiat pyritään aina hoitamaan yli lain ja määräysten edellyttämien minimirajojen.

Ympäristöjohtaminen on tärkeä osa Aspon yritys vastuuta, ja hyvä ympäristömaine on yhtiölle tärkeä kilpailutekijä. Ympäristöaiheisiin liittyvä maine kannalta sekä mahdollisuuksia että riskejä, jotka vaikuttavat liiketoimintojen toimintaedellytyksiin. Ympäristöaiheiden osalta

kaikki liiketoiminnot raportoivat vuonna 2017 ensimmäistä kertaa energiankäytöstä sekä CO<sub>2</sub>-päästönsä.

## ESL Shipping

ESL Shipping on erikoistunut pohjoiseen merenkulkuun ja toimimiseen etenkin Itämeren herkällä vesialueella sekä arktisilla alueilla. Ilmastonmuutoksen myötä pohjoiset merialueet ovat avautumassa kaupallisesti merkittävälle merenkululle. Olennaiset ESL Shippingin toimintaa koskevat ympäristöaiheet ovat energiatehokkuus ja päästöjen vähentäminen. ESL Shipping raportoi tämän lisäksi laivojen SO<sub>x</sub>-päästöistä sekä CO<sub>2</sub>-päästöistä tonnimailia kohden.

Aspon ja ESL Shippingin maineenhallinnan kannalta on tunnistettu potentiaalisia riskejä, joiden toteutuminen voi mahdollisesti johtaa myös korvausvelvollisuuteen. Tällaisia riskejä ovat onnettomuustilanteista aiheutuvat ympäristövahingot, polttoainevuodot tai laivojen tankkauksen ja lastiruumien pesun yhteydessä syntyvät ympäristövahingot. Tapaturmien välttämiseksi hyvä ympäristöjohtaminen on erityisen tärkeää. ESL Shippingillä on käytössä oma ympäristöjohtamisjärjestelmä.

Näiden lisäksi ESL Shippingin liiketoimintaan voivat vaikuttaa myös toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, kuten ympäristölainsäädännön kiristyminen, energiapolitiittiset muutokset ja polttoaineerotuksen nousu. Toteutuessaan nämä tekijät aiheuttavat ESL Shippingille investointikuluja, joiden hallinta vaatii oikein ajoitettuja ja kustannustehokkaita toimenpiteitä. Ne voivat johtaa toiminnan muutoksiin, mutta myös tarjota mahdollisuuksia kilpailuaseman muuttuessa.

ESL Shipping tekee järjestelmällisesti töitä suojellakseen ympäristöä ja parantaakseen laivastonsa energiatehokkuutta, esimerkiksi optimoimalla alusten kulkunopeutta ja polttoaineenkulutusta. Kaksi ESL Shippingin uutta LNG-käyttöistä alusta aloittavat liikennöinnin vuonna 2018. Laivat tuottavat yli 50 % vähemmän hiilidioksidipäästöjä kuin

edeltävän sukupolven alukset. Kaikkiaan niiden aiheuttamat pienhiukkaspäästöt pienenevät vastaavasti 98 %. Lisäksi aluksissa on esimerkiksi painolastivesien käsittelyjärjestelmä, jonka avulla ehkäistään haitallisten vieraslajien leviäminen.

ESL Shippingille on myönnetty ISO 14001 -ympäristösertifikaatti, joka toimii yhtiön ympäristöasioiden jatkuvan parantamisen perustana. Kaikkia aluksia liikennöidään ja huolletaan kansainvälisen, globaaleja päästöjä hallinnoivien IMO Ballast Water Convention- ja MARPOL Convention -sopimusten mukaisesti.

Kaikki varustamon alukset käyttävät matalarikkistä polttoainetta – rikkipitoisuudeltaan alle 0,1 % – toimiessaan rikkipäästöjen valvonta-alueilla (ns. SECA-alue), jotka kuuluvat yhtiön tärkeimpiin liikennöintialueisiin. ESL Shipping noudattaa EU:n MRV-asetusta (Monitoring, Reporting, Verification) alustensa CO<sub>2</sub>-päästöjen seurannan, raportoinnin ja varmuuden osalta.

Vuonna 2017 kirjattuja ympäristöpoikkeamia olivat lievä polttoaineen rikkipitoisuuden ylitys sekä neljä lievää, eriyistä satamakäyntien yhteydessä tapahtunutta öljyvahinkoa. ESL Shipping teki kaikkiaan lähes 1 500 satamakäyntiä vuonna 2017. Rikkipitoisuuden ylityksestä määrättiin vähäarvoinen sakko laivan kapteenille. Ylityksen aiheuttanut tekninen vika on tunnistettu ja korjattu. Yksi öljyvahinko aiheutui ylivuodosta voiteluöljyn tankkauksen yhteydessä, toinen johtui vikaantumisesta aluksen hydraulisessa vinsijärjestelmässä, kolmas käsittelyvirheestä jäteöljyä poistaneen imuauton venttiilijärjestelmässä ja neljäs öljyastian rikkoutumisesta alukseen siirrettäessä. Kaikki öljyvahingot saatiin puhdistettua, eivätkä ne aiheuttaneet seuraamuksia tai viranomaisten jatkotoimia.

## Telko

Aspo Oyj ja Telko Oy ovat jäseninä Teknisen Kaupan Liitto ry:ssä. Telko on liiton kemian ja raaka-ainekaupan jaoston jäsen. Jaosto on kemikaalikaupan vastuuhjelman (Responsible Care – vastuu huomisesta

## ENERGIAN KÄYTTÖ

	ESL Shipping <sup>5</sup>			Leipurin <sup>6</sup>		
	2017	2016	Muutos, %	2017	2016	Muutos, %
Ostettu energia <sup>2</sup> , Mwh	23,9 <sup>4</sup>	23,9 <sup>4</sup>	0,0 <sup>4</sup>	2 858,40	2 840,35	0,6
Polttoaineen käyttö <sup>3</sup> , MJ	1 252 187	1 227 099	2,0			
tCO <sub>2</sub> <sup>3</sup>	93 224	91 550	1,8	1 276,04	1 277,70	-0,1
g-CO <sub>2</sub> per tonnimaili <sup>3</sup>	0,023	0,024	-4,0			
tSOx <sup>3</sup>	95,28	124,26	-23,3			

<sup>1</sup> Vain Suomi, Lintulahdenkujan toimistosta vain sähkö

<sup>2</sup> Ostettu energia pääsääntöisesti mitattu, mikäli ei mahdollista luvut on arvioitu

<sup>3</sup> Ei sisällä aika- ja matkarahtattuja aluksia

<sup>4</sup> Vain sähkö

-ohjelma) kansallinen koordinaattori. Jaoston jäsenyys edellyttää sitoutumista RC-ohjelmaan, joka velvoittaa yrityksen ottamaan toiminnassaan huomioon muun muassa ympäristöasiat. Ohjelma tulee todentaa kolmannen osapuolen toimesta. Telkon sitoutuminen RC-ohjelmaan todennetaan säännöllisesti ulkoisella SQAS/ESAD (Safety & Quality Assessment System/European Single Assessment Document) -arvioinnilla, jonka ovat luoneet yhteistyössä Cefic - European Chemical Industry Council ja FECC – European Association of Chemical Distributors.

Telko etsii aktiivisesti korvaavia vaihtoehtoja muoville ja edistää raaka-aineiden alihankintaketjussaan läpinäkyvyyttä. Materiaalikierron tehokkuus on myös Telkolla tärkeää, ja yhtiö pyrkii pienentämään sekä asiakkaidensa käyttämän raaka-aineen määrää että omia varastojaan.

Telkolla on käytössä toimitusketjun läpinäkyvyyden varmistavat toimittajien valintakriteerit. Kriteeristöä tarkistetaan ja kehitetään tarpeiden ja vaatimusten muuttuessa. Valtaosa Telkon toimitusketjun kumppaneista on merkittäviä kansainvälisiä raaka-ainevalmistajia.

Telko välittää toimitusketjussaan tietoa käyttämistään raaka-aineista lain vaatimusten ja asiakkaiden toiveiden mukaisesti. EU-alueella REACH-lainsäädäntö edellyttää suurta avoimuutta raaka-aineiden toimitusketjussa. Lisäksi Suomen ke-

mikaalijakelijoiden Responsible Care -ohjelma, johon Telko on sitoutunut, asettaa muun muassa toiminnan läpinäkyvyydelle lainsäädäntöä tiukemmat vaatimukset.

Telkon tuotevalikoiman kehittämisessä huomioidaan kestävä kehityksen näkökulma. Telko on vuonna 2017 tunnistanut portfolioistaan tuotelinjoja, joissa kestävyysnäkökohdat on erityisesti huomioitu. Näiden osuus Telkon muovien liikevaihdosta vuonna 2017 oli 1,2 % ja kemikaalien liikevaihdosta 6,7 %. Telkon tarkoituksena on laajentaa tämän tuoteportfolion osuutta molempien liiketoimintojen puolella.

Kestävyysnäkökohdat huomioivat muovituotteet ovat enimmäkseen kierrätettyjä muoveja ja tuotteita, jotka sisältävät huomattavia määriä kierrätettyä materiaalia. Näistä tuotteista 96,8 % on kierrätettyjä muoveja. Telko pyrkii tunnistamaan raaka-ainetuottajistaan kestävä kehityksen edelläkävijäyrityksiä, joiden tuotteiden osuutta myynnistä pyritään lisäämään.

Telkon kestävä kehityksen mukaisilla kemikaalituotteilla on selkeä ympäristönsuojelullinen näkökulma. Tällaisia ovat esimerkiksi kemikaali- ja öljyvuotojen torjuntatuotteet, tai tuotteet, jotka eivät ole ympäristölle tai ilmakehälle haitallisia tai korvaavat perinteisiä, haitallisempia aineita. Telkolla on käynnissä strateginen projekti kestävyysnäkökohdat huomioivan kemikaalituoteportfolion tarkentamiseksi vuoden 2018 aikana.

Telko vertaa jatkuvasti toimintaansa voimassa oleviin ympäristövaatimuksiin. Vuonna 2017 ei tullut tietoon Telkon toimintaan liittyviä ympäristörikkomuksia.

## Leipurin

Leipurin toiminnassa keskeisin ympäristökysymys koskee ruokahävikin vähentämistä, johon yrityksellä on myös omalla toiminnallaan parhaat mahdollisuudet vaikuttaa. Lisäksi toiminnassa pyritään etenkin jätteen käsittelyyn ja kierrätyksen tehostamiseen sekä oman tuotannon energiatehokkuuden ja materiaalitehokkuuden parantamiseen.

JÄTTEET –  
LEIPURIN INDIKAATTORI

Jätteiden määrä, tonnia\*

2017  
229,0

2016  
196,0

MUUTOS  
+16,8 %

\* Ei sisällä koneliiketoimintaa, koekahvilaita eikä G'latto Fresco -gelateriaa



Telko <sup>1</sup>			Kauko			Muu toiminta		
2017	2016	Muutos, %	2017	2016	Muutos, %	2017	2016	Muutos, %
645,30	578,42	11,6	144,85	214,30	-32,4	38,01 <sup>4</sup>	38,23 <sup>4</sup>	-0,6 <sup>4</sup>
115,38	103,62	11,4	29,53	44,43	-33,5	6,88	6,92	-0,6

<sup>5</sup> Ei sisällä Raahen varikkoa

<sup>6</sup> Ei sisällä koneliiketoimintaa, koekahvilaita eikä G'lato Fresco -gelateriaa

Vuonna 2017 jätteen määrä kasvoi Suomessa kysynnän ennakoimattomien muutosten takia.

Raaka-aineiden vähentäminen on tärkeää ympäristön ja kustannusten kannalta. Tuotteiden varastokiertoa pyritään jatkuvasti tehostamaan eri keinoin (esim. osto- ja toimituserien optimointi sekä varmuusvarastojen koko). Kausituotteiden ja uutuuskien myyntiennusteisiin pyritään myös kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota.

## KÄYTETTY MATERIAALI, MUOVI – LEIPURIN INDIKAATTORI

Käytetyn muovin määrä, tonnia\*

2017

24,0

2016

33,0

MUUTOS

-27,3 %

\* Ei sisällä koneliiketoimintaa, koekahvilaita eikä G'lato Fresco -gelateriaa

Muovia käytetään lavakuormien sidontaan vain sen verran kuin on tarpeellista.

Kalvon vähentäminen nykyisestä jotta helposti lavan kaatumiseen ja kuorman tuhoutumiseen. Tavoitteena on kierrätetyn muovin osuuden lisääminen entisestään.

Vaikka Leipurin toiminta ei ole kovin energiaintensiivistä, pyritään energian käyttöä vähentämään jo taloudellisista syistä. Esimerkiksi Vantaan kiinteistössä kiinnitettiin jo rakennusvaiheessa huomiota rakenteiden k-arvoihin ja jäädytykseen. Leipurin käyttämissä varastohoteleissa energiatarve on suoraan verrannollinen tarvittavaan varastotilaan – jota on onnistuttu vähentämään varaston kierroksen parantamisella esimerkiksi Venäjällä ja muissa IVY-maissa merkittävästi.

### Kauko

Kaukon ydintoimintaan kuuluu yhteiskunnan kannalta kriittisten toimintojen tukeminen tehokkuutta edistävillä, luotettavilla ratkaisulla. Kauko on mukana digitalisoimassa viranomaisten työtä ja parantamassa tehokkuutta yhteiskunnallisesti tärkeillä toimialoilla, kuten raide-, tie- ja lentoliikenteessä, terveydenhuollossa ja jätehuollossa. Kauko keskittyy asiakkaiden prosessien tehostamiseen, esimerkiksi liikkuvan tietotyön ratkaisulla, mikä auttaa osaltaan pienentämään asiakkaiden ympäristökuormitusta ja -jalanjälkeä. Ohjelmistoratkaisujen avulla voidaan muun muassa optimoida roska-autojen reitit ja vähentää tarvetta edestakaiseen

ajoon. Kaukon ydintoiminnan osana ympäristöystävälliset palvelut ovat usein myös liiketoiminnallisesti järkeviä.

Kaukon ympäristöystävälliset tuotteet ja palvelut, kuten aurinkosähköratkaisut ja kehittyneet ilmalämpöpumput, edistävät kestävä kehitystä ja energiatehokkuutta. Tuotteiden pitkäikäisyys vähentää myös ympäristöön kohdistuvaa rasitetta. Tämän lisäksi Kauko on muuttanut liikehuoneistoon rakennuksessa, joka on saavuttanut vuonna 2017 GOLD-tason LEED-ympäristösertifioinnin energiatehokkuuden osalta. Muutto näkyy myös Kaukon energiankulutuksessa, joka on vuodesta 2016 laskenut 32 %.

### SOSIAALINEN VASTUU

Aspon eettiset ohjeet ja henkilöstöpolitiikka ohjaavat konsernin toimintaa vastuullisena työnantajana. Tärkein tekijä Aspo-konsernin työntekijöiden hyvinvoinnin kannalta on työturvallisuus. Terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita ei missään olosuhteissa saa laiminlyödä kustannussäästöjen tai voiton tavoittelun nimissä etenkin aluksilla ja kemikaaleja sekä muita raaka-aineita tai elintarvikkeita sisältävissä varastoissa. Työturvallisuuden osalta Aspon tavoitteena on, että työssä sattuvia tapaturmia ei tapahtuisi.

Aspo pyrkii kaikin tavoin edistämään työntekijöiden ammatillista kehittymistä ja luomaan kannustavaa työil-

## Yli 50 % energiatehokkaammat laivat



Aspon selvityksen mukaan LNG-käyttöiset laivat ovat vanhaan kalustoon verrattuna yli 50 % energiatehokkaampia.

mapiiriä. Työntekijöiden tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon työnantajana mitataan vuosittaisella ilmapiirikartoituksella, jonka tulokset raportoidaan Aspo-tasolla viidessä eri kategoriassa, katso taulukko Henkilötyytyväisyyden mittarit. Työtyytyväisyys on noussut kaikissa kategorioissa edellisvuodesta, ja on muutoinkin hyvällä tasolla.

Säännölliset kehityskeskustelut ovat henkilöstöjohtamisen keskeinen väline. Vuonna 2017 kehityskeskustelujen piirissä oli 99 % henkilöstöstä. Koulutukseen ja ammattitaidon kehittämiseen investoidaan kaikilla organisaatio-otasoilla. Työhyvinvoinnista huolehditaan järjestämällä mahdollisimman hyvät fyysiset ja henkiset työolosuhteet. Aspo-

tasolla keskimääräinen työura on 8,54 vuotta (7,63 vuonna 2016).

Tasa-arvon toteutuminen on Aspolle tärkeää. Henkilöstön ilmapiirikartoituksen kysymykseen ”Kohdellaanko miehiä ja naisia tasa-arvoisesti?” tulokseksi asteikolla 1–5 saatiin 4,53 (4,45 vuonna 2016).

Työsuojelulla pyritään henkilöstön fyysiseen ja psyykkiseen työkykyyn ja sitä kautta hyvään elämänlaatuun. Tällä on suora yhteys yrityksen hyvinvointiin ja kannattavuuteen. Suomessa työsuojeluasioita käsittelee työsuojelutoimikunta. Asossa pidettiin vuonna 2017 kaksi työsuojelutoimikunnan kokousta (kaksi kokousta vuonna 2016). Lisäksi pidettiin toimipaikkakohtaisia kokouksia. Vuonna 2016 järjestettiin lisäksi yksi työsuojelutoimikunnan koulutuspäivä.

Kaikki liiketoiminnot raportoivat seuraavia henkilöstöön liittyviä tietoja:

- Henkilöstömäärä maantieteellisesti
- Henkilöstömäärä työ sopimustyyppin mukaan
- Henkilöstömäärä työntekijäkategorian mukaan
- Ikäjakauma
- Sukupuolijakauma
- LTIF ja sairauspoissaolot Suomen henkilöstölle
- Henkilöstön keski-ikä
- Henkilöstön vaihtuvuus

### ESL Shipping

ESL Shippingissä sosiaalisen vastuun riskit liittyvät ennen kaikkea työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin, mutta myös pätevän henkilöstön löytämiseen ja

## HENKILÖSTÖTYTYVÄISYYDEN MITTARIT (ASTEIKKO 1-5)

	2017	2016	Muutos, %
Aspo-konserni	<b>4,17</b>	4,07	2,5
Oma segmentti	<b>4,13</b>	4,04	2,2
Oma yksikkö, osasto, ryhmä	<b>4,25</b>	4,16	2,2
Oma työ	<b>4,21</b>	4,15	1,5
Oma esimies	<b>4,11</b>	4,09	0,5

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ MAANTIETEELLISESTI<sup>1</sup>

	ESL Shipping		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Suomi <sup>2</sup>	<b>236</b>	226	<b>108</b>	87	<b>64</b>	58	<b>47</b>	46	<b>26</b>	25	<b>481</b>	442
Skandinavia					<b>23</b>	23					<b>23</b>	23
Baltia			<b>50</b>	49	<b>31</b>	28					<b>81</b>	77
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat			<b>212</b>	201	<b>169</b>	176					<b>381</b>	377
Muut maat			<b>14</b>	15	<b>32</b>	32	<b>13</b>	15			<b>59</b>	62

<sup>1</sup> Luvut sisältävät kaikki vuoden aikana työsuhteessa olleet henkilöt

<sup>2</sup> Sisältää merihenkilöstön

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖSOPIMUSTYYPIN MUKAAN<sup>1</sup>

	ESL Shipping		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Henkilöstömäärä	<b>236<sup>2</sup></b>	226 <sup>2</sup>	<b>384</b>	352	<b>319</b>	317	<b>60</b>	61	<b>26</b>	25	<b>1 025</b>	981
Kokoaikainen	<b>25<sup>3</sup></b>	22 <sup>3</sup>	<b>326</b>	330	<b>313</b>	316	<b>45</b>	56	<b>25</b>	24	<b>734<sup>2</sup></b>	748 <sup>2</sup>
Osa-aikainen	<b>8<sup>3</sup></b>	5 <sup>3</sup>	<b>58</b>	22	<b>6</b>	1	<b>15</b>	5	<b>1</b>	1	<b>88<sup>2</sup></b>	34 <sup>2</sup>

<sup>1</sup> Luvut sisältävät kaikki vuoden aikana työsuhteessa olleet henkilöt

<sup>3</sup> Ei sisällä merihenkilöstöä

<sup>2</sup> ESL Shipping kaikki työntekijät

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖNTEKIJÄKATEGORIAN MUKAAN<sup>1</sup>

	ESL Shipping <sup>2</sup>		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Toimihenkilöt	<b>21</b>	17	<b>272</b>	262	<b>256</b>	256	<b>47</b>	41	<b>19</b>	19	<b>615</b>	595
Työntekijät	<b>6</b>	4	<b>66</b>	57	<b>20</b>	20	<b>6</b>	10	<b>1</b>		<b>99</b>	91
Esimiehet	<b>3</b>	3	<b>20</b>	8	<b>18</b>	19	<b>3</b>	4	<b>2</b>	2	<b>46</b>	36
Johtajat	<b>3</b>	3	<b>26</b>	25	<b>25</b>	22	<b>4</b>	6	<b>4</b>	4	<b>62</b>	60

<sup>1</sup> Luvut sisältävät kaikki vuoden aikana työsuhteessa olleet henkilöt

<sup>2</sup> Ei sisällä merihenkilöstöä

IKÄJAKAUMA<sup>1</sup>

	ESL Shipping		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
> 24	15	13	20	8	9	2	2	6			46	29
25–39	82	78	173	164	157	162	13	13	6	3	431	420
40–54	96	97	141	135	123	121	35	34	10	11	405	398
55 <	43	38	50	49	30	32	10	8	10	11	143	138

<sup>1</sup> Luvut sisältävät kaikki vuoden aikana työsuhteessa olleet henkilöt

SUKUPUOLIJAKAUMA<sup>1</sup>

	ESL Shipping		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta		Aspon ja liiketoimintojen hallitukset		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Naiset	21	21	228	202	162	162	14	12	13	13	8	6	446	416
Miehet	215	205	156	150	157	155	46	49	13	12	11	13	598	584

<sup>1</sup> Luvut sisältävät kaikki vuoden aikana työsuhteessa olleet henkilöt

## LTIF JA SAIRAUSPOISSAOLOT (VAIN SUOMI)

	ESL Shipping Toimisto		ESL Shipping Merihenkilöstö		Telko		Kauko		Leipurin		Muu toiminta	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
LTIF <sup>1</sup>		19,9	8,9	27,0	10,1	31,6	12,6	29,5	21,5	18,3	20,7	20,7
Sairauspoissaolot, % <sup>2</sup>	0,7	1,5			1,4	1,9	0,9	0,8	1,9	1,7	1,1	0,8

<sup>1</sup> LTIF (tapaturmataajuus); suhdeluku esitetään miljoonaa työtuntia kohden

<sup>2</sup> Merihenkilöstön sairauspoissaolotietoa ei ole saatavilla

## HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

	ESL Shipping <sup>1</sup>		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta		Aspo-konserni	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Keskimääräinen vaihtuvuus, %	15	21	18	20	13	21	16	35	8	14	15	21

<sup>1</sup> Ei sisällä merihenkilöstöä

## HENKILÖSTÖN KESKI-ikä



säilyttämiseen, osaamisen säilyttämiseen sekä työrauhan ylläpitämiseen. Nämä ovat kaikki liiketoiminnan onnistumisen kannalta keskeisiä tekijöitä. Henkilöstöön liittyvät riskit voivat johtaa yhtiön kilpailukykyyn ja maineen heikkenemiseen.

Keskeisin tekijä riskienhallinnassa on hyvä turvallisuusjohtaminen. ESL Shipping suorittaa tähän liittyen riskikartoituksia laivoilla ja ylläpitää turvallisuusjohtamisen käsikirjaa. Koulutus ja asianmukainen varustus, työterveyshuolto, varhaisen puuttumisen malli ja riittävät lepoajat tukevat myös vastuullista toimintaa ja ovat luontainen osa riskienhallintaa. Tämän lisäksi ESL Shipping pyrkii ylläpitämään mainettaan houkuttelevana ja hyvämaineisena työnantajana ja pitää aktiivisesti yhteyttä oppilaitosten kanssa.

Jatkuvan parantamisen periaate on ESL Shippingin turvallisuuskulttuurin perusta. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on auditoinut ja sertifoinut yhtiön toimintot ja alukset kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamis-säännösten mukaisesti (SOLAS kappale IV, ISM-koodi). Säännöstö luo kansainvälisen standardin laivojen turvalliseen hallintaan ja liikennöintiin sekä päästöjen ehkäisemiseen.

ESL Shippingin sisäinen raportointijärjestelmä VELHO on tarkoitettu potentiaalisesti vaarallisten läheltä piti -tilanteiden ja onnettomuuksien tarkasteluun niiden perimmäisten syiden selvittämiseksi. Kerätyn tiedon perusteella tapahtumista tiedotetaan koko laivaston henkilökunnalle ja tietoa hyödynnetään ehkäisevien toimenpiteiden toteuttamisessa, jotta vastaavat tilanteet voidaan välttää jatkossa.

ESL Shipping puuttuu myös mahdollisiin alkoholin ja huumeaineiden aiheuttamiin haittoihin, ja työnantajana sillä on oikeus tehdä laivoihin yllätystarkastuksia. Vuonna 2017 tällaisessa tarkastuksessa tuli ilmi yksi laivapäällystään kuuluvan henkilön päihtymystapaus työvuoron aikana. ESL Shippingissä järjestetään myös aiheeseen liittyviä koulutuksia. Aluksia ei kuitenkaan ole tällä hetkellä mahdollista pitää täysin päihteettöminä vyöhykkeinä ammattiliittojen vastustuksen vuoksi.

Kaikilla ESL Shippingin merihenkilöstöön kuuluvilla tulee olla kansainväliset pätevyyskirjat. Henkilöstöä koulutetaan lisäksi ammattimerenkuljijoita koskevan kansainvälisen STCW-standardin mukaisesti. Vuonna 2017 koulutuspäiviä oli 264 (342 vuonna 2016).

Vuonna 2017 varustamossa pidettiin 40 kpl työsuojelutoimikunnan kokouksia (4,4 kokousta/laiva). Vuonna 2016 pidettiin 31 kokousta (3,4/laiva). Tavoitteena on järjestää vuosittain vähintään neljä kokousta laivaa kohden.

### Telko

Telko noudattaa Euroopan kemikaalijärjestön FECC:n eettisiä periaatteita. Yhtiön sitoutuminen jatkuvaan vapaaehtoiseen työterveyden ja -turvallisuuden kehittämiseen on todennettu ulkoisessa SQAS/ESAD-arvioinnissa.

Telkolle olennaista on henkilöstön työhyvinvointi ja tapaturmien ehkäiseminen. Työhyvinvoinnin kehitystyössä keskitytään etenkin ennaltaehkäisevään toimintaan. Yhtiön tapaturmataajuus ja sairauspoissaolot ovat laskeneet etenkin Suomessa. Telko on myös koulutta-

nut työturvallisuuden ja -terveyden osalta sekä omaa että ulkoisten palvelutuottajien henkilöstöä.

### Leipurin

Leipurin noudattaa jatkuvan parantamisen periaatetta työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen liittyvissä asioissa ja huolehtii työntekijöidensä osaamisen jatkuvasta kehittämisestä. Henkilöstöön liittyviin riskeihin sisältyy kokeneiden työntekijöiden menettäminen. Leipurilla työurat ovat perinteisesti pitkiä, ja yhtiön toiminta tukeutuu osaaviin ja kokeneisiin työntekijöihin. Tästä syystä Leipurin pitääkin erityisen tärkeänä tiedon jakamista, perehdyttämistä ja hyvän vaihtuvuustason ylläpitämistä.

Hyvinvoivat työntekijät ja turvallinen toiminta ovat Leipurin toiminnan perusta. Leipurin panostaa työntekijöidensä työhyvinvointiin, ennaltaehkäisevään toimintaan ja joustaviin työjärjestelyihin. Henkilöstölle järjestetään työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä koulutuksia. Toimintaan sisältyvät myös Leipurin tiloissa kuukausittain järjestettävät turvallisuuskävelyt.

Riskialttiimmat Leipurin toimintaan liittyvät tehtävät koskevat palvelu- ja valmistusprosesseja, esimerkiksi linjastojen asennuksia ja korjauksia. Näiden tehtävien parissa toimivilla on erikoiskoulutus.

Leipurin kannalta keskeisimmät sosiaaliset vastuullisuusaiheet liittyvät tuoteturvallisuuteen ja laatuun. Merkittävimpiin riskeihin kuuluvat ruokaväärennökset, heikkolaatuiset tuotteet ja kuluttajiin kohdistuvat terveydelliset riskit, kuten allergienit. Leipurilla on käytössä prosessit ja toimintamallit riskien minimoimiseksi.

Suomessa Leipurin toimintamalli on saanut ISO 9001:200 -laatusertifioinnin. Sen mukaisesti yritys on sitoutunut toimintansa jatkuvaan kehittämiseen ja elintarviketurvallisuuden varmistamiseen.

Tuoteturvallisuuden takaamiseksi Leipurin käyttää sertifioinnin seurantaprosessia tuotteiden monitorointiin. Tuotteet luokitellaan riskien, maiden ja tuoteryhmien mukaisesti ja niiden riskitekijät arvioidaan.

Leipurilla on käytössä myös tuotteiden eräseuranta ja takaisinvetoprosessi, joka mahdollistaa yksittäisten erien tunnistamisen ja palauttamisen tarpeen mukaan.

Tämän lisäksi osa Leipurin asiakkaista sekä viranomaiset toteuttavat omia laadunvarmistusauditoitejaan. Suomessa viranomaiset suorittavat vuosittaisia OIVA-tarkastuksia, jollaisia tehtiin vuonna 2017 yksi Leipurin Vantaan toimipaikalla. Tarkastuksesta saatiin arvosanaksi 5/5. Vuonna 2016 arvioiteja toteutettiin kaksi kappaletta (arvosanat 4/5 ja 5/5).

### Kauko

Aspon henkilöstöpolitiikan lisäksi Kaukolla on omat toimintaohjeet, joihin on kirjattu esimerkiksi periaate toisten kunnioittamisesta. Henkilöstö osallistuu yhteisten toimintaohjeiden luomiseen.

Henkilöstö on Kaukon tärkein pääoma, joten henkilöstöön liittyvät riskit, kuten jaksaminen ja työhön sitoutuminen, ovat yrityksen toiminnan kannalta olennaisia. Riskinä on myös osaavan työvoiman saatavuus ja sopivien henkilöiden rekrytoiminen.

Kaukon liiketoiminnassa tapahtuneiden muutosten keskellä on ollut erityisen tärkeää pitää huolta henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Kauko panostaa työhyvinvointiin, ennaltaehkäisevään toimintaan ja joustaviin työjärjestelyihin. Henkilöstöä kannustetaan liikkumaan, urakehitystä pyritään tukemaan, ja koulutuksia sekä kehityskeskusteluita järjestetään säännöllisesti. Kauko seuraa työtyytyväisyyttä myös omilla työtyytyväisyyskyselyillään Aspon vuosittaisen kartoituksen lisäksi. Yhtiössä on myös aktiivinen henkilöstötyöryhmä, joka kehittää ja edistää erilaisia henkilöstöön liittyviä hankkeita.

### IHMISOIKEUDET

Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toimintamaissaan. Kaikissa työsuhteissa noudatetaan soveltuvia paikallisia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat muun muassa

työaikoja, korvauksia, mahdollisuuksia, ihmisoikeuksia sekä työolosuhteita. Käytössä on ilmiintokanava mahdollisten ihmisoikeusrikkomusten ilmoittamiseksi. Ilmiintokanavan ilmoitukset tulevat konsernin lakiasiaintoimistolle ja käsitellään Aspon hallituksessa. Vuonna 2017 ilmiintokanavan kautta ei tullut tietoon vahvistettuja rikkomuksia. Henkilöstöhallinnon tietoon tuli yksi syrjintätapaus, jossa ESL Shippingin aluksella ilmoitustaululle kiinnitettiin yhteen ihmisryhmään kohdentuva valokuva. Valokuva määrättiin poistettavaksi ja asia käsiteltiin aluksen henkilökunnan kesken.

Vuosittaisessa ilmapiirikartoituksessa henkilöstöltä kysytään, ovatko he tietoisia ilmiintokanavasta, jossa havaintojen raportointiin tarjotaan mahdollisuus. Vuoden 2017 kartoituksessa 76 % henkilöstöstä ilmoitti olevansa tietoinen konsernin sisäisestä ilmiintomenettelystä mahdollisissa väärinkäytöstilanteissa. Tavoitteena on, että koko henkilöstö on tietoinen ilmiintokanavasta.

Aspon eettiset ohjeet kieltävät ehdottomasti työntekijöiden syrjinnän rodun, ihonvärin, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, kansallisuuden, iän tai jonkin muun asian perusteella. Aspo-konserni ei käytä lapsityövoimaa. Aspo tiedostaa toimitusketjun tasolla ihmiskauppan riskin vakavuuden, ja raaka-ainekaupan osalta esimerkiksi ns. konfliktimateriaaleihin liittyvät ihmisoikeusloukkaukset. Aspon tavoitteena on parantaa toimitusketjun seurantaa vuoden 2018 aikana entisestään muun muassa toteuttamalla auditoiteja. Kaikissa Aspon liiketoiminoissa on laadittu vuonna 2017 Supplier Code of Conduct -dokumentti asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi.

### ESL Shipping

Tasa-arvo on ESL Shippingille erittäin tärkeä arvo. Työtoverin kunnioitus ja tasa-arvoinen kohtelu ovat toiminnan perusvaatimuksia. Vaikka ESL Shippingin alusten miehistö koostuu pääosin suomalaisesta henkilökunnasta, aluksilla on myös käytössä sekamiehistöjä. ESL Shippingin

käyttämällä henkilöstövuokrausyrityksellä on DNV GL:n myöntämät ISO 14001- ja ISO 9001 -laatusertifikaatit, ja se noudattaa myös DNV:n itsenäisesti verifioimaa kansainvälistä MLC-sopimusta. ESL Shipping tiedostaa sekamiehistöihin liittyvät haasteet, ja ymmärtääkseen aihepiiriä paremmin, varustamo on osallistunut Suomen lipun alla liikennevälineiden alusten sekamiehistöjä koskevaan tutkimukseen.

ESL Shippingin henkilökunnan yleinen työtyytyväisyys on säilynyt jo useiden vuosien ajan korkealla tasolla, ja sen kehitystä seurataan säännöllisesti konsernin ilmapiirikartoituksilla.

### Telko

Telko kiinnittää omassa toiminnassaan huomiota ihmisoikeuksien kunnioittamiseen kaikissa toimintamaissaan. Toimittajien osalta keskeisessä roolissa on toimitusketjun vastuullinen hallinta. Esimerkiksi Kiinassa Telkon henkilökuntaan kuuluva ostaja tarkastaa toimittajien toimintaa. Mahdolliset ihmisoikeusrikkomukset, kuten esimerkiksi pakkotyön käyttö, nähdään liittyvän toimitusketjun hallintaan.

### Leipurin ja Kauko

Valtaosa Leipurin ja Kaukon toimittajista on pitkäaikaisia yhteistyökumppaneita. Sekä Leipurin että Kaukon toiminnassa mahdolliset ihmisoikeusriskit liittyvät toimitusketjuun, jonka vastuullinen hallinta on keskeisessä roolissa riskien hallitsemiseksi. Kaukon osalta riskiä ei nähdä kuitenkaan kovin oleellisena, koska yrityksen toimitusketjussa on pääsääntöisesti suuria yrityksiä, joilla on omat vakiintuneet prosessinsa ja korkeat vaatimukset yritysvaluutan osalta.

### KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTA

Aspon eettiset ohjeet kieltävät jyrkästi kaiken korruption tai lahjonnan tunnusmerkit täyttävän toiminnan. Kaikkia työntekijöitä koskeva vuosittainen Code of Conduct -koulutus sisältää korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja

opastaa tunnistamaan epäilyttävät tilanteet ja epäeettisinä pidettävät toimintatavat. Vuoden 2017 aikana paljastui Telkon ulkomaisissa yksiköissä kaksi erillistä omaan henkilöstöön liittyvää väärinkäytösepäilyä, jotka tutkittiin perusteellisesti, mutta ne eivät johtaneet oikeustoimiin. Henkilöt eivät ole enää yhtiön palveluksessa. Aspolla on myös käytössä ilmiantokanava, jonka kautta henkilöstö voi raportoida mahdollista väärinkäytöksistä. Vuonna 2017 korruptioon tai lahjontaan liittyviä vahvistettuja rikkomuksia ei ilmennyt.

Aspo tiedostaa toimivansa esimerkiksi Venäjän, Ukrainan ja Iranin kaltaisissa maissa, joissa korruptio on Transparency Internationalin mukaan yleistä. Väärinkäytösten estämiseksi Aspon liiketoiminnoissa ei esimerkiksi käsitellä lainkaan käteistä rahaa. Riskien kartoittamiseen liittyen Aspo toteuttaa liiketoiminnoissaan sisäisen valvonnan ja lakiasioiden tarkistuksia. Koulutusten myötä pyrkimyksenä on myös lisätä henkilökunnan motivaatiota ilmiantokanavan hyödyntämiseen.

Kaikissa Aspon liiketoiminnoissa on laadittu vuonna 2017 Supplier Code of Conduct -dokumentti asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi.

### ESL Shipping

ESL Shippingin toimintaympäristössä korruptio- ja lahjontariskit liittyvät etenkin merkittäviin investointeihin ja hankintoihin. Koko toimitusketjun vastuullinen hallinta on tältä osin keskeisessä roolissa.

### Telko

Telkon oman toiminnan ja toimitusketjun osalta keskeisimmät korruptio- ja lahjontariskit liittyvät toimimiseen itämarkkinoilla. Aspon eettisten ohjeiden lisäksi Telkolla on myös omat lahjontaa koskevat ohjeistukset, ja se noudattaa Euroopan kemikaalijärjestön FECC:n eettisiä periaatteita. Telkon toimittajien osalta noudatetaan vastuullista toimitusketjun hallintaa, johon liittyvät toimittajien riskiarvioinnit, auditoinnit, itsearviointit sekä

näiden omat Code of Conduct -toimintaohjeet. Näiden lisäksi Telko sitoutuu myös noudattamaan asiakkaittensa vaatimuksia, ja toimittajat audittoivat vastavuoroisesti Telkon toimintaa.

### Leipurin

Leipurin osalta keskeinen työkalu korruption ja lahjonnan vastaisessa toiminnassa on vastuullinen toimitusketjun hallinta. Laajassa, noin 550 erikokoista toimittajaa sisältävässä toimitusketjussa korruption ja lahjonnan riski on olemassa.

Leipurin sitoutuu noudattamaan asiakaidensa Code of Conduct -ohjeita, ja se valmisteli myös vuonna 2017 käyttöönotettavaksi omaa ohjeistustaan.

### Kauko

Kauko ei ole tunnistanut liiketoiminnassaan oleellista riskiä korruption ja lahjonnan osalta, koska yrityksen toimitusketjussa on pääsääntöisesti suuria yrityksiä, joilla on omat vakiintuneet prosessinsa ja korkeat vaatimukset yritysvastuun osalta. Valtaosa toimittajista on lisäksi Kaukon pitkäaikaisia yhteistyökumppaneita.

## VASTUULLISUUDEN KEHITTÄMINEN JA RAPORTOINTI

Aspo on sitoutunut kartoittamaan kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusmenetelmien mukaisesti toimintansa vastuullisuuden tasoa sekä toimintaan liittyviä riskejä ja vastuita. Aspon tavoitteena on liittyä vuoden 2018 aikana Global Compact -aloitteeseen, joka auttaa osaltaan kehittämään konsernin riskienhallintaa ja suunnittelemaan jatkotoimenpiteitä.

Tämä raportti on toteutettu Suomen Kirjanpitolain ja EU 2014/95/EU-direktiivin vaatimusten mukaisesti. Aspon hallitus hyväksyy ja allekirjoittaa nämä tiedot vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Helsingissä 1. maaliskuuta 2018

ASPO OYJ  
Hallitus





# HALLINNOINTI

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa, johtaa ja kehittää liiketoimintojaan ja rakennettaan sekä huolehtia niiden rahoituksesta ja strategisesta suunnittelusta.

Aspon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Aspo Oyj:n yhtiöjärjestystä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja määräyksiä. Aspo noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n sivustolta [www.cgfinland.fi](http://www.cgfinland.fi).

## KONSERNIN RAKENNE

Aspo-konsernin emoyhtiö Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ylin vastuu Aspo-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on Aspo Oyj:n toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa, johtaa ja kehittää tytäryhtiöidensä ja muiden konserniyhtiöiden toimintaa, huolehtia keskitetysti konserniyhtiöiden hallinnoimiseen, rahoitukseen ja strategiseen suunnitteluun liittyvistä asioista sekä suunnitella ja toteuttaa taloudellisesti tarkoituksenmukaisia investointeja.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu konserniyhtiöissä ESL Shipping

Oy, Leipurin Oyj, Telko Oy ja Kauko Oy sekä näiden tytäryhtiöissä kotimaassa ja ulkomailla.

## YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat, osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ja hallituksen ehdotukset sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Varsinainen yhtiökokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan, päättää voitonjaosta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokouksuun.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle Aspo Oyj:n hallitus. Kokouskutsu julkaistaan pörssitiedotteella ja yhtiön internet-sivuilla aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmä-

tyspäivää. Hallitus voi lisäksi harkintansa mukaan julkaista tiedon yhtiökokouksesta yhdessä tai useammassa sanomalehdessä. Lisäksi seuraavat tiedot julkaistaan yhtiön internetsivustolla viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotus
- asia, joka on otettu yhtiökokouksen asialistalle, mutta josta päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi

Yhtiökokouksen päätökset julkaistaan kokouksen jälkeen pörssitiedotteella. Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja päätöksiin liittyvine liitteineen julkaistaan yhtiön internetsivustolla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

## OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNTA

Aspossa on pysyvä osakkeenomistajien nimitystoimikunta, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituksen

valiokuntien jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunta koostuu yhtiön neljän suurimman osakkeenomistajan nimeämistä jäsenistä sekä lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan asiantuntijana.

Vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet suurimpien osakkeenomistajien edustajat: Reima Rytsölä, puheenjohtaja (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma); Veronica Timgren (Nybergin suku mukaan lukien Oy Havsudden Ab); Tapio Vehmas (Vehmaksen suku) ja Mikko Mursula (Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen). Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg on toiminut toimikunnan asiantuntijana.

## HALLITUS

Aspo Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenistä ja heidän lukumäärästään päättää yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vuoden 2017 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin kuusi jäsentä. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun joko hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla. Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön perusteella. Aspo Oyj:n hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jonka mukaisesti hallituksen käsiteltäviä asioita ovat mm.:

- Aspo-konsernin strategiset linjaukset ja toimialastrategiat
- konsernirakenne
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- osavuositarkastukset ja konsernitilinpäätökset
- konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit ja investoinnit
- liiketoiminnan laajennukset tai supistukset, yritys- ja liiketoimintakaupat
- konsernin riskienhallinta-, vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- konsernin ympäristöpolitiikka

- johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- toimitusjohtajan nimittäminen
- Aspo-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitus-tilanteen seuranta

Hallitus tekee vuosittain itsearviointin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan. Hallituksella oli vuoden 2017 aikana 10 kokousta, joista neljä oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 100.

## Hallituksen valiokunnat

Hallitus on perustanut tarkastusvaliokunnan, jonka tarkoituksena on mm. valmistella yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Tarkastusvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi 5.4.2017 saakka Roberto Lencioni ja jäsenenä Mammu Kaario, Mikael Laine ja Salla Pöyry. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana on 5.4.2017 alkaen toiminut Mammu Kaario ja jäsenenä Mikael Laine, Salla Pöyry ja Risto Salo.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- tilinpäätösraportointiprosessin seuranta
- taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta
- sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely
- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvän, taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsittely
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäätöisen tilintarkastuksen seuranta
- tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastusyhteisön tarjoamien oheispalvelujen arviointi

- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu

Tarkastusvaliokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2017 tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 100. Aspolla ei ole tarkastusvaliokunnan lisäksi muita valiokuntia.

## Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkiot ja kulujen korvausperiaatteet vuosittain. Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 5 400 euroa. Varapuheenjohtajalle päätettiin maksaa palkkiona 4 050 euroa ja hallituksen muille jäsenille 2 700 euroa kuukaudessa. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle päätettiin maksaa 1 050 euron ja tarkastusvaliokunnan jäsenille 700 euron kokouskohtainen palkkio valiokunnan kokouksista. Mikäli tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja on kuitenkin myös hallituksen varapuheenjohtaja tai puheenjohtaja, palkkio on sama kuin valiokunnan jäsenellä. Hallituksen tai valiokunnan jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimeisuhteessa Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön. Matkat korvataan Aspon yleisen matkustussäännön mukaisesti.

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2017 palkkioita yhteensä 296 737 euroa (sisältäen hallituksen puheenjohtajan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen).

Aspon hallituksen jäsenten enemmistö on riippumaton yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

## Hallituksen puheenjohtaja

Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajana on toiminut diplomiekonomi, eMBA Gustav Nyberg (61). Yhtiökokoukseen 5.4.2017 saakka Gustav Nyberg toimi hallituksen päätoimisena puheenjohtajana.

## Hallituksen monimuotoisuus

Asossa hallituksen monimuotoisuus nähdään olennaisena osana vastuullista toimintaa ja menestystekijänä, joka mahdollistaa strategisten tavoitteiden saavuttamisen. Hallituksen monimuotoisuuden tulee olla osana yhteistyökkyistä ja toimivaa hallitusta, joka pystyy

vastaamaan yhtiön liiketoimintojen ja strategisten tavoitteiden asettamiin vaatimuksiin sekä tukemaan ja haastamaan yhtiön toimivaa johtoa ennakoivasti ja rakentavasti.

Hallituksen kokoonpanoa koskevan ehdotuksen varsinaiselle yhtiökoukselle valmistelee ja tekee Aspon osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ottaa hallituksen kokoonpanoa suunniteltaessa huomioon yhtiön liiketoimintojen tarpeet ja kehitysvaiheet sekä hallituksen valiokuntien edellyttämät osaamisalueet. Hallituksen jäsenten valinnassa tavoitteena on varmistaa, että hallitus kokonaisuutena tukee Aspon nykyisen ja tulevan liiketoiminnan kehittämistä.

Hallituksen puheenjohtaja esittää nimitystoimikunnalle hallituksen jäseneltä vaadittavan osaamisen ja tietotaidon, jotta jäsenellä voidaan olettaa olevan riittävä asiantuntemus ja kokemus. Nimitystoimikunnan valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hallitus muodostaa toimivan kokonaisuuden.

Hallituksen monimuotoisuutta tarkastellaan eri näkökulmista. Aspon hallituksen kokoonpanon kannalta olennaisia tekijöitä ovat hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä osaaminen, koulutus ja kokemus eri toimialoilta, johtamisesta, eri kehitysvaiheissa olevista liiketoiminnoista sekä jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet. Hallituksen monimuotoisuutta tukee lisäksi kokemus kansainvälisestä toimintaympäristöstä sekä ikä- ja sukupuolijakauman huomioiminen. Tavoitteena on, että hallituksessa on kumpaakin sukupuolta vähintään kaksi jäsentä, mikä on saavutettu.

Aspon hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituskokoonpanon valmistelussa huomioidaan myös pitkän aikavälin tarpeet ja seuraajasuunnittelu. Hallituskokoonpanon ja jäsenten lukumäärän on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen.

Aspo omistaa ja kehittää konserniin kuuluvia liiketoimintoja. Liiketoimintojen strategiat valmistellaan ja päätetään tytäryhtiöiden hallituksessa. Tytäryhtiöt ovat toisistaan riippumattomia ja niillä

on omat tavoitteet, erilaiset asiakastarpeet, pääomarakenteet sekä liiketoiminnan syklit. Siksi niissä tarvitaan toisistaan riippumattomat hallitukset, jotka tuovat yritysten kehittämiseen aitoa lisäarvoa. Aspon toimitusjohtaja toimii kaikkien tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana. Tytäryhtiöiden hallitukseen haetaan oman alansa huippuasiantuntijoita, jotka ovat edelleen aktiivisesti mukana työelämässä. Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanoissa pyritään samaan monimuotoisuuteen kuin Aspon hallituksessa. Tytäryhtiöiden hallitukset tukevat työllään Aspon hallitustyöskentelyn monimuotoisuutta.

#### TOIMITUSJOHTAJA

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan valitsee hallitus. Aspon toimitusjohtajana toimii eMBA Aki Ojanen (57). Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää konsernin liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja toimii myös tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana sekä operatiivisena esimiehenä Aspon hallinnolle ja alakonsernien toimitusjohtajille. Hän vastaa lisäksi sisäisestä tarkastuksesta sekä konsernin riskienhallinnasta, joita koordinoi talousjohtaja.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehtoista on sovittu kirjallisesti toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelussuhteen irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erakorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa. Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2017 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 725 566 euroa, josta vuodelta 2016 maksettavan tulospalkkion osuus oli 82 298 euroa, osakepalkkion osuus oli 84 969 euroa ja vapaaehtoisen eläkevakuutuksen osuus 102 835 euroa.

#### KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä. Konsernin johtoryhmä vastaa Aspo-konsernin strategisen rakenteen kehittämisestä ja tuloksesta sekä

valmistelee konsernin politiikat ja yhteiset käytännöt. Konsernin johtoryhmä kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa.

Vuonna 2017 johtoryhmään kuuluivat konsernin toimitusjohtajan lisäksi talousjohtaja Arto Meitsalo, rahoitusjohtaja Harri Seppälä, ESL Shippingin toimitusjohtaja Matti-Mikael Koskinen, Leipurin toimitusjohtaja Mikko Laavainen, Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen, Kaukon toimitusjohtaja Sami Koskela sekä 1.3.2017 lähtien lakiasiaintoimitusjohtaja Toni Santalahti. Konsernin johtoryhmälle maksettiin vuonna 2017 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 2 695 587 euroa, josta vuodelta 2016 maksettavien tulospalkkioiden osuus oli 283 677 euroa, osakepalkkioiden osuus oli 307 508 euroa ja vapaaehtoisten eläkevakuutuksen osuus 219 116 euroa.

#### PALKITSEMINEN

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Konsernissa on henkilöstörahasasto, jonka jäseniä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt. Suomessa henkilöstöä koskeva tulospalkintajärjestelmä on kytketty henkilöstörahasastoon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahasastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä.

Aspo-konsernin johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä lyhyen aikavälin tulospalkkiosta sekä pitkän aikavälin palkitsemiseen kuuluvista johdon eläke-eduista sekä osakepalkkiojärjestelmästä.

Aspo Oyj:n hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet sekä osakepalkkio- ja tulospalkkiojärjestelmän perusteet.

#### Tulospalkkiojärjestelmä (lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä)

Aspossa on käytössä johdon tulospalkkiojärjestelmä. Tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella henkilön 3–8 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti, konsernin toimitusjohtajalla tulospalkkion enimmäismäärä on 8 kuukauden palkkaa vastaava määrä.

Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat vuosittain asetettavat vaatimukset ja oman vastuualueen kehitysedellytykset. Tulospalkkiojärjestelmän kriteerien täyttymistä seurataan vuosittain. Aspo Oyj:n hallitus hyväksyy tulospalkkiojärjestelmän kriteerit ja niiden perusteella maksettavat maksut. Vuosittain määräytyvät tulospalkkiot maksetaan vuositilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

### **Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2015–2017 (pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä)**

Aspo Oyj:n hallitus päätti konsernin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä vuonna 2015. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää omistajien ja järjestelmän piirissä olevien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäaikaiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen ansaintajaksolta 2017 edellytti, että henkilö hankki yhtiön osakkeita tai omisti yhtiön osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän. Yhtiön hallitus päätti järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Tarkemmat tiedot palkitsemisesta ja kannustinjärjestelmistä löytyvät palkkija palkkioselvityksestä osoitteesta [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi).

### **Lisäeläkkeet**

Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajalla oli maksuperusteinen ryhmäeläke-etu 5.4.2017 saakka, mihin asti hän toimi hallituksen päätoimisena puheenjohtajana. Toimitusjohtajalla sekä kahdella konsernin johtoryhmään kuuluvalla johtajalla on maksuperusteinen ryhmäeläke-etu. Eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella, jolloin vakuutusmaksujen maksaminen päättyy. Eläke päättyy henkilön täytettyä 75 vuotta. Eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Eläkkeen alkamista voidaan lykätä korkeintaan siihen asti, kun henkilö täyttää 70 vuotta. Eläke määräytyy tällöin sijoituskohteiden

arvonkehityksen mukaisesti tarkistetusta vakuutussäästöstä.

Jos henkilön työsuhde yhtiöön päättyy ennen sopimuksen mukaista eläkeikää, henkilöllä on oikeus työsuhteen päättymiseen mennessä kertyneeseen vakuutussäästöä vastaavaan maksuvapaaseen vakuutukseen eli vapaakirjaan. Henkilöllä on aina oikeus itse maksamiaan mak-suosuuksia vastaavaan vapaakirjaan.

Vuonna 2017 Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kulu oli 25 748 euroa, mikä sisältyy hänelle maksettuaan kokonaiskorvaukseen. Toimitusjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kulu oli 102 835 euroa eli 16 % työsuhde-etuuksista. Yhteensä vapaaehtoisen eläkevakuutuksen kulut olivat 219 116 euroa.

### **TILINTARKASTUS**

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja vastaa tarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä. Hallitukselle toimitetaan myös tilintarkastajan mahdollisesti antamat muut tarkastuskertomukset.

Vuoden 2017 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen. EY-ketjuun kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2017 palkkioita Aspo-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä noin 246 000 euroa. Muita palveluja EY:ltä ostettiin lisäksi noin 87 000 eurolla.

### **SISÄINEN VALVONTA**

Aspon sisäinen valvonta käsittää liiketoimintaprosesseihin sisäänrakennetun valvonnan, konsernin johtamisjärjestelmän ja koko konsernin kattavan taloudellisen raportoinnin valvonnan. Sisäinen valvonta on oleellinen osa yhtiön johtamista, riskienhallintaa ja hallintoa. Sisäisen valvonnan

tavoitteena on saada aikaan riittävä varmuus päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta seuraavissa asioissa:

- toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä pääomien hallinta
- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuus ja eheys
- lakien, määräysten ja sopimusten sekä eettisten periaatteiden ja yhteiskuntavastuun noudattaminen
- omaisuuden ja brändien turvaaminen ja vastuullinen hoitaminen

Vastuu valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle sekä konsernissa että eri liiketoimintoissa. Aspon hallitus on vastuussa osakkeenomistajille ja toimitusjohtaja hallitukselle. Vastuuketju jatkuu läpi koko organisaation siten, että kukin aspolainen vastaa vastuualueensa valvonnasta esimiehelleen. Konserniyhtiöiden controllerit ovat osallista valvontavastuussa lainsäädännön ja konsernin ohjeiden noudattamisesta. He raportoivat liiketoimintojen johdon lisäksi konsernin talousjohtajalle. Talousjohtaja raportoi mahdollisista havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toiminto tukee konsernin johtoa heidän valvontatehtävässään ja tavoitteena on antaa Aspon hallitukselle riittävä varmuus sisäisen valvonnan toimivuudesta.

### **TALOUDELLINEN RAPORTOINTI**

Taloudellisen raportoinnin valvonta perustuu liiketoimintaprosessien valvontaan. Taloudelliseen raportointiin käytettävä tieto syntyy liiketoimintaprosessien edetessä ja vastuu tiedon oikeellisuudesta on kaikilla prosessiin osallistuvilla. Talouden raportointiprosessi on hajautettu ja sitä valvoo tarkastusvaliokunta.

Konsernin tilinpäätökset laaditaan IFRS-standardien mukaan, emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset Suomen kirjanpitolain mukaan. Jokainen erillisyhtiö noudattaa kirjanpidossaan sijaintimaan lainsäädäntöä, mutta raportoi tiedot Aspon antaman laskentaohjeistuksen mukaisesti. Yksittäisillä yrityksillä voi olla oma tilipuitteistonsa, mutta niiden tiedot konsolidoidaan yhteistä tilipuitteistoa noudattaen toimialatasolle, jossa niiden oikeellisuus arvioidaan ja siirretään edel-

leen konsernitason. Aspo-konsernin tiedot tarkistetaan ja niiden laatu arvioidaan kuukausittain. Jokaisessa väli-vaiheessa tiedon laadusta ja sen tuot-tamisen prosessista vastuussa oleva yksikkö arvioi tiedon oikeellisuutta. Konsernitason tarkistus- ja täsmäytys-mekanismit ovat käytössä kvartaalien lisäksi kuukausittain.

Taloudellista raportointia varten konsernilla on käytössä tarvittavat rapo-rtointijärjestelmät, jotka on hajautettu ja joiden käytössä noudatetaan sisäisen valvonnan periaatteita. Asetettujen ta-voitteiden toteutumista seurataan kuu-kausittain konsernin konsolidointi- ja ra-portointijärjestelmän avulla. Järjestelmä kattaa toteutuma- ja vertailutietojen li-säksi ajantasaiset ennusteet. Aspon hal-litus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain. Hallitus arvioi konsernin ti-laa ja tulevaisuutta saamansa tiedon pe-rusteella. Hallitus vastaa tilinpäätöksen sisällöstä ja sen julkaisemisesta.

Raportoinnin oikeellisuutta ja proses-sien toimivuutta arvioi tarkastusvalio-kunnan lisäksi riippumaton ulkopuolinen tilintarkastusyhteisö.

### SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea konsernin arviointia ja varmis-tusta, joilla todennetaan riskienhallin-nan, valvonnan sekä johtamisen ja hal-linnon tehokkuutta. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja organisaatiota konsernin päämäärien ja tavoitteiden saavuttami-sen varmistamisessa sekä valvontajär-jestelmän toiminnan varmistamisessa ja sen kehittämisesä.

Sisäisen tarkastuksen toimintaperi-aatteet vahvistetaan hallituksen anta-missa sisäisen valvonnan periaatteissa. Toiminnan koordinointi kuuluu konsernin talousjohtajalle, ja toiminnon havain-noista raportoidaan toimitusjohtajalle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu konsernin kokoa vastaavaksi ja tarvittaessa hankitaan lisäresursseja ja erikoisosaa-mista vaativien arviointien suorittami-seen. Tavoitteena on suorittaa useita riskilähtöisiä tarkastuksia vuodessa. Tarkastukset perustuvat riskien arviointiin liiketoimintayksiköiden omien ris-ikianalyyysien perusteella. Tarkastustyön

arvioinnin ja varmistuksen kohteena ovat toimintojen tuloksellisuus ja tehokkuus, taloudellisen ja toiminnallisen raportoin-nin luotettavuus, toiminnan lainmukai-suus ja varojen turvaaminen.

Tarkastusvaliokunta seuraa sisäisen tarkastuksen toimintaa ja tehokkuutta säännöllisesti kokouksissaan, sekä kä-sittelee sisäisen tarkastuksen suunnitel-mia ja raportteja.

### RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, talou-dellisen tuloksen kehittymistä, osakas-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoimin-nan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on liiketoimintojen johdolla. Johto vas-taa riittävien toimenpiteiden määrittämi-sestä, toteuttamisesta sekä toimenpitei-den toteutumisen seurannasta osana nor-maalia toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi konsernin talousjohtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle.

Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhal-lintajärjestelmien tehokkuutta, sekä kä-sittelee riskienhallintatoiminnon suunni-telmia ja raportteja.

Jokaiselle liiketoiminnalle on erikseen valmisteltu riskienhallintaohjelma. Liike-toiminnan riskejä ja niiden hallintaa kä-sitellään säännöllisesti liiketoimintojen johtoryhmissä. Konsernin yhteiset toi-minnot huolehtivat siitä, että niiden vas-tuulla oleviin prosesseihin sisällytetään riittävät riskien arviointi- ja raportointime-nettelyt. Tiettyjen riskien osalta riskien-hallinnan periaatteet ja keskeisin sisältö on määritelty konsernitason politiikoissa ja ohjeissa. Konsernin hallinto vastaa konsernitason vakuutusohjelmista.

Riskienhallinta perustuu oleellisilta osin edellä esitettyyn sisäisen valvon-nan mukaiseen toimintatapaan, jossa vastuuketju ulottuu läpi koko konsernin. Liiketoimintariskien hallinnassa tärkein tekijä on liiketoiminnan syvälinen osaa-minen ja niiden työkalujen hallinta, joiden avulla päivittäinen liiketoiminta tapahtuu ja joilla sitä ohjataan. Jokaiselle liiketoi-minnalle ominaiset riskit tunnistetaan lii-ketoimintayksiköissä, niitä arvioidaan lii-ketoimintojen johtoryhmissä ja niistä ra-portoidaan liiketoimintojen hallituksille sekä tarvittaessa Aspon hallitukselle tai tarkastusvaliokunnalle. Liiketoimintojen

hallitusten puheenjohtajana toimii Aspon toimitusjohtaja.

Riskejä arvioidaan jatkuvasti ja niiden hallintaa käsitellään liiketoimintojen joh-dossa. Riskiarviointi päivitetään Aspon johtamiskäytännön mukaisesti ja keskei-set tulokset esitetään neljännesvuosit-tain julkaistavissa osavuositarkastuksissa. Merkittävistä hankkeista tehdään erilliset riskianalyytit. Konsernin kannalta merkit-tävimmät riskit arvioidaan kerran vuo-dessa ja tulos raportoidaan toimintaker-tomuksen yhteydessä.

Rahoitusriskit ja rahoituksen riskien-hallinnan periaatteet ja organisaatio on selostettu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

### SISÄPIIRIHALLINTO

Aspo-konsernissa noudatetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Aspo Oyj:n pysyvään sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, konsernin johtoryhmä, tilintarkas-taja sekä muut henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy sisäpiiritietoon. Aspo Oyj:n joh-totehtävissä toimiviin henkilöihin kuulu-vat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet. Lisäksi pidetään sisäpiirihankkei-den valmisteluun osallistuvista henkilöistä hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä.

Pysyvät sisäpiiriläiset ja johtotehtä-vissä toimivat henkilöt eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 30 vuorokauden aikana en-nen osavuositarkastuksen tai tilinpäätök-sen julkistamista. Hankekohtaiseen sisä-piirirekisteriin merkityt henkilöt eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeelle laskemilla arvopapereilla hankkeen voimassaoloai-kana. Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja val-vonnasta vastaa konsernin talousjohtaja.

Aspo Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestel-mästä sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2017 on julkaistu Aspon internetsivustolla, [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi).

# HALLITUS

31.12.2017



## GUSTAV NYBERG

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009, hallituksen jäsen vuodesta 2008  
Diplomiekonomi, eMBA,  
kauppaneuvos, s. 1956

Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

### Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Aspo Oyj 1999–2008  
Johtotehtävät, Elfa International Ab  
1985–1995  
Johtotehtävät, Finnboard 1979–1984

### Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Liikesivistysrahasto,  
Stiftelsen Svenska handelshögskolan,  
Oy Havsudden Ab  
Neuvottelukunnan jäsen: Suomen  
Meripelastusseura  
Valtuuskunnan jäsen: Meripuolustussäätiö

### Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
731 667 kpl, 2,36 % osakekannasta,  
Oy Havsudden Ab: 3 142 941 kpl,  
10,15 % osakekannasta. Aspon hybridilaina 2016: Oy Havsudden Ab 1,9 M€  
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.  
Palkkio vuonna 2017: 117 187 euroa (sisältäen vapaaehtoisen eläkevakuutuksen 5.4.2017 saakka)



## MAMMU KAARIO

Hallituksen jäsen vuodesta 2012,  
tarkastusvaliokunnan jäsen  
vuodesta 2012, tarkastusvaliokunnan  
puheenjohtaja vuodesta 2017  
Varatuomari, MBA, s. 1963

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

### Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Partnera Oy 2016–2017  
Sijoitusjohtaja, Korona Invest Oy  
2011–2015  
Partneri, Unicus Oy 2005–2010  
Johtaja, Conventum Corporate Finance Oy  
1998–2004  
Apulaisjohtaja, Prospectus Oy 1994–1998  
Apulaisjohtaja, Kansallis-Osake-Pankki  
1988–1994

### Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: PerusTerveys  
Suomi Oy, SstatzZ Oy  
Hallituksen varapuheenjohtaja: Ponsse Oyj  
Hallituksen jäsen: Suomen Hoivatilat Oyj,  
CapMan Oyj, Robit Oyj

### Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
10 000 kpl, 0,03 % osakekannasta.  
Aspon hybridilaina 2016: 0,1 M€  
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.  
Palkkio vuonna 2017: 33 600 euroa



## MIKAEL LAINE

Hallituksen jäsen vuodesta 2016,  
tarkastusvaliokunnan jäsen  
vuodesta 2016  
Kauppätieteiden maisteri, s. 1964  
Strategiajohtaja, Cargotec Oyj 2014–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

### Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Moventas Group  
2012–2013  
Liiketoiminnan kehitysjohtaja, Moventas  
Group 2008–2012  
Toimitusjohtaja, YAP Solutions Oy  
2005–2008  
CFO ja muita johtotehtäviä, Sonera Oyj  
1996–2005  
Talousjohtaja, Oy Mikrolog Ltd  
1995–1996

### Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Cargotec Korea Ltd,  
Kehityssijoitus Laine Oy  
Kunniavaltuuskunnan jäsen: Helsingin  
kauppätieteiden ylioppilaat ry

### Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
5 000 kpl, 0,02 % osakekannasta.  
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.  
Palkkio vuonna 2017: 32 900 euroa



#### **ROBERTO LENCIONI**

Hallituksen jäsen vuodesta 1999, hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2015  
Oikeustieteen kandidaatti, s. 1961  
Toimitusjohtaja, Oy Gard (Baltic) Ab 2003–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

#### **Keskeinen työkokemus**

Johtotehtävät, Oy Baltic Protection Ab 1990–2002  
Toimitusjohtaja, Oy Baltic Insurance Brokers Ab 1994–2001  
Myyntipäällikkö, Aspocomp Oy 1988–1990  
Konsernin lakimies, Aspoyhtymä 1986–1987

#### **Keskeiset luottamustehtävät**

Hallituksen jäsen: VR-Yhtymä Oy

#### **Omistus ja palkkio**

Aspon osakkeita 31.12.2017: 10 687 kpl, 0,03 % osakekannasta.  
Aspon hybridilaina 2016: 0,3 M€  
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.  
Palkkio vuonna 2017: 47 250 euroa



#### **SALLA PÖYRY**

Hallituksen jäsen vuodesta 2016, tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2016  
Kauppätieteiden tohtori, CEFA, s. 1984  
Hallituksen puheenjohtaja (toimitusjohtaja), Procurator-Holding Oy 2015–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

#### **Keskeinen työkokemus**

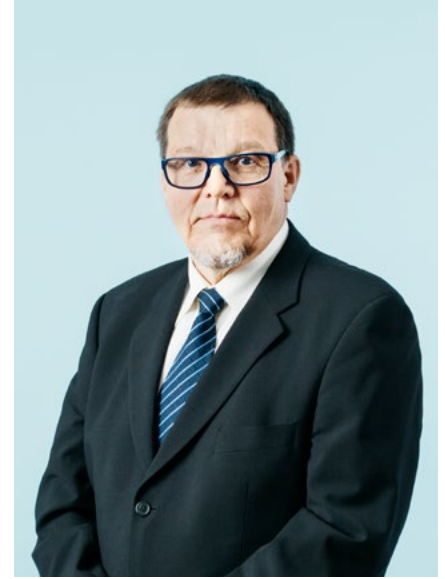
Tutkijakoulutettava, Svenska handelshögskolan Hanken 2010–2014  
Analyttikko, Vicus Capital Advisors 2008–2010  
Analyttikko, Stora Enso Corporate Accounting 2005

#### **Keskeiset luottamustehtävät**

Hallituksen jäsen: Tekniikan edistämissäätiö, Procurator-Holding Oy, Jaakko Pöyry Holding Oy

#### **Omistus ja palkkio**

Aspon osakkeita 31.12.2017: 1 000 kpl, 0,003 % osakekannasta, Procurator-Holding Oy: 470 969 kpl, 1,52 % osakekannasta.  
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.  
Palkkio vuonna 2017: 32 900 euroa



#### **RISTO SALO**

Hallituksen jäsen vuodesta 2008, tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2017  
Diplomi-insinööri, s. 1951  
Hallituksen puheenjohtaja, Hollming Oy 2005–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

#### **Keskeinen työkokemus**

Toimitusjohtaja, Hollming Oy 1992–2005  
Johtotehtävät, Finnyards Oy 1992  
Johtotehtävät, Hollming Oy 1977–1991

#### **Omistus ja palkkio**

Aspon osakkeita 31.12.2017: 165 160 kpl, 0,53 % osakekannasta, Ratus Oy 572 kpl, 0,002 % osakekannasta.  
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.  
Palkkio vuonna 2017: 32 900 euroa

## KONSERNIN JOHTORYHMÄ

1.3.2018



### AKI OJANEN

Toimitusjohtaja, Aspo Oy, 2009–  
eMBA, s. 1961

#### Keskeinen työkokemus

Varatoimitusjohtaja, Aspo Oy 2007–2008  
Toimitusjohtaja, Itella Logistics Oy  
2005–2007  
Toimitusjohtaja, Kuusakoski Oy  
2003–2005  
Johtotehtävät, Kuusakoski Oy 1999–2003  
Johtaja, Canon North-East Oy 1996–1998  
Johtotehtävät, Canon Oy 1988–1996

#### Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja:  
Sitowise Oy, ESL Shipping Oy,  
Leipurin Oyj, Telko Oy, Kauko Oy  
Hallituksen varapuheenjohtaja:  
3Step IT Group Oy  
Hallituksen jäsen: East Office of Finnish  
Industries Oy, Hiilitieto ry, 4client Oy

#### Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
30 741 kpl, 0,10 % osakekannasta.



### KALLE KETTUNEN

Toimitusjohtaja, Telko Oy, 2009–  
Diplomi-insinööri, MBA, s. 1964

#### Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Eka Chemicals Oy  
2003–2009  
Marketing Director Europe,  
Eka Chemicals Ab 2007–2009  
Toimitusjohtaja, Eka Chemicals Suzhou  
(China) Ltd 2001–2002  
Myynnin johtotehtävät,  
Eka Chemicals Oy 1995–2000  
Tuotantopäällikkö,  
Yhtyneet Paperitehtaat Oyj  
1990–1995

#### Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen:  
Teknisen Kaupan Liitto  
Hallituksen varajäsen:  
East Office of Finnish Industries Oy

#### Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
29 529 kpl, 0,10 % osakekannasta.




**MATTI-MIKAEL KOSKINEN**

Toimitusjohtaja, ESL Shipping Oy, 2013–  
Kauppatieteiden maisteri, s. 1972

**Keskeinen työkokemus**

Toimitusjohtaja, Meriaura Oy 2007–2013  
Chartering Manager, varatoimitusjohtaja,  
Meriaura Oy 2004–2006  
Konsultti, Maailmanpankki 2004  
Projektitutkija, Turun kauppakorkeakoulu  
2003–2004

**Keskeiset luottamustehtävät**

Hallituksen varapuheenjohtaja:  
Suomen Varustamot ry, Hiilitieto ry  
Hallituksen jäsen: Suomen Vesitie-  
yhdistys ry, International Chamber  
of Shipping Limited

**Omistus**

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
26 029 kpl, 0,08 % osakekannasta


**MIKKO LAAVAINEN**

Toimitusjohtaja, Leipurin Oyj, 2016–  
Kauppatieteiden maisteri, s. 1973

**Keskeinen työkokemus**

Johtotehtävät, Raisio Oyj 2006–2015  
Markkinointipäällikkö, Danone Group  
2002–2005  
Brand Manager, Hackman Group,  
Iittala 2000–2002  
Assistant Nordic Brand Manager,  
Unilever, Van den Bergh Foods Nordic  
1998–1999

**Omistus**

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
8 600 kpl, 0,03 % osakekannasta.



#### **ARTO MEITSALO**

Talousjohtaja, Aspo Oyj, 2009–  
Toimitusjohtaja, Aspo Palvelut Oy, 2013–  
Vt. toimitusjohtaja, Kauko Oy, 2018–  
Kauppatieteiden maisteri, s. 1963

#### **Keskeinen työkokemus**

Vt. toimitusjohtaja, Kauko-Telko Oy 2008  
Talousjohtaja, Kauko-Telko Oy 2007  
Johtaja, Kaukomarkkinat Oy 2005–2007  
Group Controller, Kaukomarkkinat Oy  
2002–2005  
Laskentaekonomi, Suomen Pankki  
1993–2002  
Laskentaekonomi, Kaukomarkkinat Oy  
1989–1993

#### **Keskeiset luottamustehtävät**

Hallituksen jäsen: Silmästäitiö  
Valiokunnan jäsen: Kaupan liitto, kauppa-  
poliittinen valiokunta, Teknisen Kaupan  
Liitto, talousvaliokunta

#### **Omistus**

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
30 768 kpl, 0,10 % osakekannasta.



#### **TONI SANTALAHTI**

Lakiasiaainjohtaja, Aspo Oyj, 2017–  
Oikeustieteen kandidaatti, s. 1971

#### **Keskeinen työkokemus**

Konsernin lakimies, Aspo Oyj 2009–2017  
Hallintopäällikkö/päälakimies,  
Kauko-Telko Oy 2006–2009  
Lakimies, Kaukomarkkinat Oy 2004–2006  
Luottopäällikkö, Kaukomarkkinat Oy  
1999–2006

#### **Omistus**

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
8 457 kpl, 0,03 % osakekannasta.



#### **HARRI SEPPÄLÄ**

Rahoitusjohtaja, Aspo Oyj, 2008–  
eMBA, s. 1964

#### **Keskeinen työkokemus**

Johtaja, Sampo Pankki Oyj 2006–2007  
Rahoitusjohtaja, Sampo Pankki Oyj  
1999–2006  
Johtotehtävät, Postipankki 1989–1999

#### **Keskeiset luottamustehtävät**

Hallituksen puheenjohtaja:  
Suomen Valmisremontit Oy

#### **Omistus**

Aspon osakkeita 31.12.2017:  
55 100 kpl, 0,18 % osakekannasta.

#### **Lisäksi konsernin johtoryhmään kuului vuonna 2017:**

Samu Koskela, toimitusjohtaja,  
Kauko Oy 9.1.2018 saakka

# LIIKETOIMINTOJEN HALLITUKSET

31.12.2017

---

## ESL SHIPPING OY

---

### Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

### Mikko Niini

Diplomi-insinööri, merenkulkuneuvos  
Hallituksen jäsen vuodesta 2012  
Hallituksen puheenjohtaja: Navidom Oy,  
Rauma Marine Constructions Oy

### Kimmo Nordström

Hallituksen jäsen vuodesta 2016  
Hallituksen puheenjohtaja, Containerships  
Ltd Oy

### Ulla Tapaninen

Tekniikan tohtori, dosentti  
Hallituksen jäsen vuodesta 2012  
Eriyisiasiantuntija, Helsingin kaupunki

---

## LEIPURIN OYJ

---

### Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

### Jukka Havia

Kauppatieteiden maisteri  
Hallituksen jäsen vuodesta 2014  
Vt. toimitusjohtaja, Chief Financial Officer,  
Tikkurila Oyj

### Kaisa Poutanen

Tekniikan tohtori  
Hallituksen jäsen vuodesta 2014  
Tutkimusprofessori, VTT

### Esa Rautalinko

Kauppatieteiden maisteri  
Hallituksen jäsen vuodesta 2017  
Toimitusjohtaja, Örum Oy Ab

### Harri Sivula

Hallintotieteiden maisteri  
Hallituksen jäsen 2010–2013 ja  
vuodesta 2014  
Vt. toimitusjohtaja, hallituksen  
puheenjohtaja, Tokmanni Oyj

---

## TELKO OY

---

### Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

### Anders Dahlblom

Kauppatieteiden maisteri, CEFA  
Hallituksen jäsen vuodesta 2017  
Vice President and Managing Director,  
Paroc Group Oy

### Elina Piispanen

Kauppatieteiden maisteri  
Hallituksen jäsen vuodesta 2017  
Transformaatiojohtaja, Sanoma Media  
Finland

### Irmeli Rytönen

Oikeustieteen kandidaatti  
Hallituksen jäsen vuodesta 2017  
Toimitusjohtaja, Gigantti Oy Ab

---

## KAUKO OY

---

### Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

### Pirja Heiskanen

Diplomi-insinööri, filosofian tohtori  
Hallituksen jäsen vuodesta 2012  
Vice President, Futurice Oy

### Juha Pankakoski

Diplomi-insinööri, eMBA  
Hallituksen jäsen vuodesta 2015  
Executive Vice President, Technologies,  
Konecranes Oyj



# TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

---

28	<b>Toimintakertomus</b>
	<b>Konsernitilinpäätös, IFRS</b>
38	Konsernin laaja tuloslaskelma
39	Konsernitase
40	Konsernin rahavirtalaskelma
41	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
42	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
78	Konsernin tunnusluvut
79	Tunnuslukujen laskentaperusteet
	<b>Emoyhtiön tilinpäätös, FAS</b>
80	Emoyhtiön tuloslaskelma
81	Emoyhtiön tase
82	Emoyhtiön rahavirtalaskelma
83	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
90	<b>Osakkeet ja osakkeenomistajat</b>
92	<b>Hallituksen voitonjakoesitys</b>
93	<b>Tilintarkastuskertomus</b>
97	<b>Tietoa sijoittajille</b>

# TOIMINTAKERTOMUS 2017

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B-asiakkaisiin. Vahvojen yritysbändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

## TOIMINTAYMPÄRISTÖ TILIKAUDELLE

Markkinoiden yleinen epävarmuus väheni sekä länsi- että itämarkkinoilla vuoden 2017 aikana. Teollisuustuotanto kasvoi Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla. Aspolle tärkeät raaka-ainehinnat säilyivät entisellä tasollaan tai vahvistuivat. Liiketoiminnoille tärkeä Venäjän kansantalous kääntyi kasvuun ja valuuttakurssien vaihtelu väheni. Varustamolle tärkeät kansainväliset kuivarahdit vahvistuivat mutta ovat edelleen alhaisella tasolla. Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan jatkuvan. Yleiset poliittiset riskit ovat kuitenkin koholla, mikä voi vaikuttaa toimintaympäristöön nopeasti tai heikentää vapaakauppaa pitemmällä aikavälillä.

## LIKEVAIHTO

Aspo-konsernin liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta ja oli 502,4 miljoonaa euroa (457,4).

Liikevaihto kasvoi kaikissa segmenteissä ja kaikilla markkina-alueilla. Suhteellisesti eniten liikevaihto kasvoi Baltiassa. Markkina-alueella Venäjä, Ukraina ja muut IVY-maat liikevaihto kasvoi koko vuoden, mutta kasvu hidastui vuoden loppua kohden.

## TULOS

Aspo-konsernin liikevoitto oli 23,1 miljoonaa euroa (20,4). ESL Shippingin

liikevoitto kasvoi ja oli 13,5 miljoonaa euroa (12,6). Leipurin-liiketoiminnan liikevoitto kasvoi ja oli 3,1 miljoonaa euroa (2,0) sisältäen 0,4 miljoonan euron myyntivoiton liiateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä sekä vuonna 2014 toimitettuun projektitoimitukseen liittyvän korvauksen käsittelykuluineen, -0,5 miljoonaa euroa. Telkon liikevoitto kasvoi ja oli 10,8 miljoonaa euroa (10,1) sisältäen -0,6 miljoonaa euroa terminaalihankkeen alasajoon ja henkilöstöjärjestelyihin liittyviä kuluja. Kaukon liiketulos oli -0,2 miljoonaa euroa (-0,1). Kaukon tulosta heikensi aiemmin myytyyn liiketoimintaan liittyvä -0,3 miljoonan euron komissiosaatavan alaskirjaus. Muun toiminnan liiketulos parani hieman ja oli -4,1 miljoonaa euroa tappiollinen (-4,2).

Tilikauden tulos/osake oli 0,56 euroa (0,49). Oma pääoma/osake oli 3,67 euroa (3,75).

Lisätietoja konsernin tunnusluvuista ja niiden laskentaperiaatteista esitetään tilinpäätöksen tunnuslukutaulukossa.

## TALOUDELLISET TAVOITTEET

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa vuoteen 2020 mennessä.

Tilikauden liikevoittoprosentti oli 4,6 % (4,5), oman pääoman tuotto oli 17,1 % (14,6) ja nettovelkaantumisasaste 103,9 % (89,8).

## ASPON LIKETOIMINNAT

### ESL Shipping

ESL Shipping on Itämeren johtava kivia irtolasteja kuljettava varustamo. Tilikauden lopussa varustamon tonnist koostui 18 yksiköstä, joista 13 oli varustamon omia. Yksi alus oli vuokrattu pidemmäksi ajaksi ja lisäksi aikarajattuna oli neljä pienemmän kokoluokan alusyksikköä.

ESL Shippingin palvelukokonaisuus perustuu kykyyn operoida tehokkaasti ja luotettavasti jääalueilla sekä lastata ja keventää aluksia merellä. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pitkäkestoisiin asiakassopimuksiin ja vaikiintuneisiin asiakassuhteisiin.

Yleiset kiviaineksen irtolastien markkinarahdit vahvistuivat 2017 mutta laskivat vuoden loppua kohden lähes samalle tasolle kuin vuotta aiemmin. Rahtihinnat ovat yhä pidemmän aikavälin tarkastelussa verraten alhaisella tasolla.

ESL Shipping paransi vuonna 2017 kannattavuuttaan ja liikevoitto oli 13,5 miljoonaa euroa (12,6). Varustamon liikevaihto kasvoi 11 % ja oli 79,3 miljoonaa euroa (71,4). Vuonna 2017 ESL Shipping kuljetti lasteja 11,4 miljoonaa tonnia (10,7). Lastimäärän kasvu johtui suurelta osin supramax-alusten edellistä vuotta lyhyemmistä merimatkoista. Supramax-alusten tulos oli edellisvuoteen verrattuna paremmasta sopimustilanteesta johtuen voitollinen.

Osana kasvustrategiaansa ESL Shipping käynnisti vuoden jälkimmäisellä puoliskolla Itä- ja Pohjanmerellä uuden liiketoiminnan aiempaa pienemmässä aluskokoluokassa. Toiminta tukee nykyasiakkaiden joustavaa palvelua eräkoosta riippumatta ja mahdollistaa portfolion laajentamisen uusiin asiakkaisiin sekä tavaravirtoihin. Laajentuessaan toimintamalli sitoo vähemmän pääomia ja kasvattaa liikevoittoa mutta saattaa heikentää liikevoittoprosenttia. Liiketoiminta on alusta asti ollut kannattavaa ja kehittynyt sille asetettujen sisäisten tavoitteiden mukaisesti.

Varustamon uudisrakennusprojekti kahden maailman ensimmäisen nesteytettyä maakaasua käyttävän irtolastialuksen rakentamiseksi on edennyt suunnitelman mukaan ja yhteistyö Sinotrans & CSC Jinlingin telakan kanssa on sujunut hyvin. Uudet alukset tulevat liikenteeseen vuoden 2018 alkupuoliskolla. Laivojen ainutlaatuinen autonominen lastinkäsittelyratkaisu parantaa entisestään turvallisuutta ja tehokkuutta satamissa. Uudisrakennushanke on osa EU:n osittain rahoittamaa Bothnia Bulk -projektia. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. ESL Shippingin saama tuki on vuosien 2016–2019 aikana enintään 5,9 miljoonaa euroa. Bothnia Bulk -hankkeen muut osapuolet ovat SSAB Europe Oy, Luleå Hamn AB, Oxelösunds Hamn AB,

**LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN**

	2017 M€	2016 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	79,3	71,4	7,9	11,1
Leipurin	122,3	112,7	9,6	8,5
Telko	262,2	240,3	21,9	9,1
Kauko	38,6	33,0	5,6	17,0
Muu toiminta	0,0	0,0	0,0	
<b>Liikevaihto yhteensä</b>	<b>502,4</b>	457,4	45,0	9,8

**LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN**

	2017 M€	2016 M€	Muutos M€	Muutos %
Suomi	160,8	149,4	11,4	7,6
Skandinavia	50,6	47,5	3,1	6,5
Baltia	58,8	50,4	8,4	16,7
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	164,9	145,6	19,3	13,3
Muut maat	67,3	64,5	2,8	4,3
<b>Liikevaihto yhteensä</b>	<b>502,4</b>	457,4	45,0	9,8

**LIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN**

	2017 M€	2016 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	13,5	12,6	0,9	7,1
Leipurin	3,1	2,0	1,1	55,0
Telko	10,8	10,1	0,7	6,9
Kauko	-0,2	-0,1	-0,1	-100,0
Muu toiminta	-4,1	-4,2	0,1	2,4
<b>Liikevoitto yhteensä</b>	<b>23,1</b>	20,4	2,7	13,2

**INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN, ILMAN YRITYSOSTOJA**

	2017 M€	2016 M€	Muutos M€
ESL Shipping	16,8	5,0	11,8
Leipurin	0,5	0,3	0,2
Telko	0,5	1,4	-0,9
Kauko	0,1	0,0	0,1
Muu toiminta	0,1	0,2	-0,1
<b>Investoinnit yhteensä</b>	<b>18,0</b>	6,9	11,1

Raahen Satama Oy ja Raahen Voima Oy. EU-tuki on myönnetty Verkkujen Eurooppa -rahoitusinstrumentin liikennesektorin hausta.

Varustamo neuvotteli merenkulun ammattiliittojen kanssa uudisrakenusten miehityksestä ja mahdollisuudesta tuoda alukset Suomen lipulle. Neuvotteluissa päästiin sopimukseen, joka mahdollistaa ainakin ensimmäisen laivan rekisteröimisen Suomeen. Varmistaakseen pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja pätevän henkilöstön saatavuuden, yhtiö sopi samalla laajentavansa sekamiehitystä nykyisessä laivastossaan luonnollisen poistuman ja uudisrakennuksille avautuvien työmahdollisuuksien kautta. Vuoden 2017 aikana on kaksi alusta sekamiehitetty sopimuksen mukaisesti.

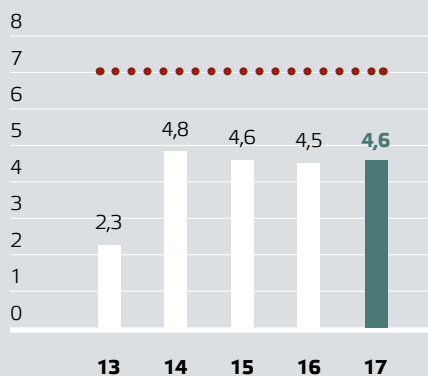
Tilikauden aikana neljä varustamon omista aluksista telakoitiin suunnitelman mukaisesti. Yksi alus jouduttiin ottamaan pois liikenteestä 12 päivän huolto-oseisokkiin laajan nosturivaurion johdosta. Seisannon kustannukset ja vauriokorjauksen vakuutuskorvauksen omavastuu on kirjattu tilikaudelle kuluksi.

**Leipurin**

Leipurin on ainutlaatuinen ratkaisujen tarjoaja leipomo- ja konditoriatuotteiden, elintarviketeollisuuden sekä kodin ulkopuolisen syömisen (out of home, OOH) markkinoilla. Leipurin tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet, koulutuksen ja laitteet aina myyntipisteiden suunnitteluun saakka. Osana kokonaisratkaisuja Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

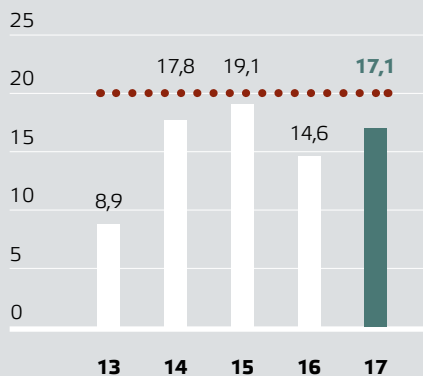
Tilikaudella 2017 kansantalous ja kuluttajien ostovoima kehittyivät hyvin Suomessa ja muilla länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla taloudet ja kuluttajien ostovoima kääntyivät kasvuun.

## LIIKEVOITTO %



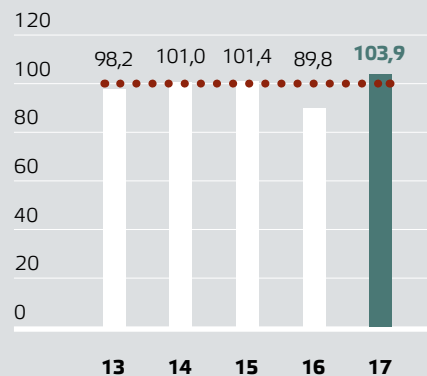
••• Tavoite 2020

## OMAN PÄÄOMAN TUOTTO %



••• Tavoite 2020

## NETTOVELKAANTUMISASTE %



••• Tavoite 2020

Elintarvikkeiden kuluttajahintataso kasvoi hieman Suomessa sekä itämarkkinoilla. Venäjällä inflaatio oli alhaisella tasolla, ja kuluttajien ostovoima ja vähittäiskaupan volyyymi kasvoivat. Leipurin-liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineiden hinnoissa oli vaihtelua raaka-aineryhmittäin mutta kokonaisuutena hintataso oli edellisen vuoden tasolla. Välipalatuotteiden markkina on kasvussa kaikilla markkina-alueilla.

Leipurin-liiketoiminnan liikevaihto oli 122,3 miljoonaa euroa (112,7). Liikevoitto oli 3,1 miljoonaa euroa (2,0) sisältäen 0,4 miljoonan euron myyntivoiton lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä ja vuonna 2014 toimitettuun projektitoimitukseen liittyvän korvauksen käsittelykuluineen -0,5 miljoonaa euroa. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto oli 35,0 miljoonaa euroa (30,6). Kannattavuus tällä markkina-alueella parani ja oli 8 % (7).

Raaka-aineliiketoiminnan liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 3,4 %. Venäjällä tapahtui vuoden 2017 aikana muutos, jonka seurauksena leipomot eivät enää vastaa vähittäismyynnin leipähävikistä vaan myymättömät leivät ovat vähittäiskaupan vastuulla. Muutos on vähentänyt pakatun leivän valmistusta merkittävästi. Laajentumiseen OOH-markkinoille liittyvät panostukset laskivat erityisesti raaka-aineliiketoiminnan liikevoiton ke-

hitystä. Tukeakseen OOH-liiketoimintaa Leipurin operoi G'lato Fresco -gelateriaa Helsingissä sekä kahta koeleipomisen testitoimintaan liittyvää kahvilaa Espoossa. Kyseiset kolme toimipistettä toimivat konseptien mallitoimipisteinä koko Leipurin toiminta-alueelle.

Koneliiketoiminnassa tapahtui positiivinen tuloskäännös. Venäjän talouden kriisi vuoden 2014 lopussa tyrehtyi koneliiketoiminnan myynnin Venäjälle. Leipurin suuntasi uusille markkina-alueille Euroopassa ja Euroopan ulkopuolella. Vuoden 2017 alussa tilauskanta omatuotannolle oli ennätysellinen, ja koneliiketoiminta on vakiinnuttanut toimintansa kannattavuustason. Toimitusten määrä kasvoi vuoden lopulla. Tilauskanta oli tilikauden lopussa hyvä ja kattaa vuoden 2018 ensimmäisen vuosipuoliskon.

Leipurin myi tilikaudella lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan MP Maustepalvelut Oy:lle. Myynnin vaikutus Leipurin-liiketoiminnan liikevaihtoon on noin 4 miljoonaa euroa vuodessa. Leipurin sai liiketoiminnan myynnistä 0,4 miljoonan euron myyntivoiton.

### Telko

Telko on johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen.

Telkolla on tytäryhtiöitä Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa, Kiinassa ja Iranissa.

Yleinen markkinaympäristön kehitys Telkon toimintamaissa on jatkunut myönteisenä. Erityisesti Venäjän kansantalouden ja teollisuuden investoinnit ovat kääntyneet nousuun. Länsimarkkinoilla teollisuustuotanto on kasvussa. Edelliseen vuoteen verrattuna volyyymimuovien hintataso oli ennallaan mutta teknisten muovien hintataso oli korkeampi. Teollisuuskemikaalien hintataso oli vakaa ja vertailukautta hieman korkeampi.

Vuonna 2017 Telkon liikevaihto kasvoi ennätystasolle ja oli 262,2 miljoonaa euroa (240,3). Liikevaihdon kasvu oli voimakasta ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja tasaantui vuoden loppua kohden. Liikevaihdon kasvua rajoittivat toisella vuosipuoliskolla kannattavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet. Liikevoitto parani ja oli 10,8 miljoonaa euroa (10,1). Vuoden 2017 liikevoittoon sisältyi 0,6 miljoonaa euroa Pietarin terminaalihankkeen alasajon ja henkilöstöjärjestelyihin liittyviä kuluja.

Liikevaihto itämarkkinoilla kasvoi 11 % ja oli 123,6 miljoonaa euroa (110,8). Venäjällä liikevaihto kasvoi 14 %, Ukrainassa 3 % ja länsimarkkinoilla 8 %. Liikevoittoprosentti itämarkkinoilla oli alle 5 %.



Myyntivolyyymi itämarkkinoilla kasvoi mutta kasvu hidastui loppuvuodesta hie- man johtuen toimenpiteistä, jotka käyn- nistettiin kesällä 2017 tehdyn asiakasa- nalyysin seurauksena. Matalakatteisia tuotteita hinnoiteltiin uudelleen ja osasta asiakasvolyyymiä luovuttiin, mikä hidasti kasvua. Myös muut vuonna 2017 toteu- tetut kannattavuuden parantamiseen täht- äävät tehostamistoimenpiteet saatiin päätökseen vuoden loppuun mennessä. Pietariin suunniteltu logistiikkaterminaa- lihanke päätettiin jättää toteuttamatta, ja logistiikkatoiminnot on organisoitu ul- kokuolisten kumppanien avulla.

### Kauko

Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöym- päristöjen asiantuntija. Se toimittaa par- haat työkalut, tuottavuutta parantavat ratkaisut ja tehokkaan käytön varmista- vat palvelut terveydenhuollon, teollisuu- den, logistiikan ja viranomaisten tarpeisiin. Kaukon ratkaisuisissa yhdistyvät räätälöi- dyt sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuu- det. Valikoimiin kuuluu myös energiate- hokkuutta parantavia tuotteita. Kaukon päämarkkina-alue on Suomi.

Suomen piristynyt taloustilanne näkyi kooltaan pienempien kauppojen lukumää- räisenä kasvuna ja Suomi 100 -juhlallisu- det sekä panostaminen visuaalisuuteen ja valaisuun kasvattivat AV-tuotteiden myyn- tiä. Siirtyminen fossiilisista energialäh- teistä uusiutuviin energiamuotoihin lisäsi energiasektorin myyntiä voimakkaasti.

Vuonna 2017 Kaukon liikevaihto kas- voi 17 % ja oli 38,6 miljoonaa euroa (33,0). Liiketulos oli -0,2 miljoonaa euroa (-0,1). Liiketulosta heikensi aiemmin myy- tyyn liiketoimintaan liittyvän -0,3 miljoon- nan euron komissiosaatavan alaskirjaus. Energiatehokkuuslaitteiden liikevaihto kasvoi 26 % vertailukauteen verrattuna ja oli 14,5 miljoonaa euroa (11,5) kasvun tullessa erityisesti aurinkosähköjärjestel- mistä. Kiinan projektiliiketoiminnan liike- vaihto oli 6,5 miljoonaa euroa (3,3) ja liik- kuvan tietotyön liikevaihto oli 17,6 miljoon- naa euroa (18,1).

Kauko jatkoi strategiansa mukaisesti avainhenkilöiden rekrytointeja sekä yh- tiön palvelutarjoonnan laajentamista. Kauko panostaa vaativan liikkuvan tieto- työn ratkaisujen kehittämiseen ja myyn- tiin. Vuoden aikana tuotiin markkinoille kaksi Kaukon Saksassa suunnittelemaa ja valmistuttamaa terveydenhuoltosek-

torille suunnattua sertifioitua tietoko- netta, jotka täyttävät EU:n hoitoalueen tuoteturvallisuusvaatimukset.

Vuoden 2017 aikana solmittiin ensim- mäiset ratkaisuliiketoiminnan sopimuk- set. Vaativissa työympäristöissä käytet- tävän tietotekniikan sekä erikoistieto- koneiden ja tablettien myynti oli hyvällä tasolla. Aurinkosähköjärjestelmien myynti jatkoi merkittävää kasvua vuoden aikana.

Vuoden 2017 aikana tehtiin päätös lo- pettaa Kiinan toiminnot.

Kauko käynnisti vuonna 2017 oike- usprosessin kahta entistä työntekijää kohtaan kilpailuoikeusrikkomusepäilyistä johtuen.

Tilikauden jälkeen Kaukon toimitusjoh- taja Sami Koskela erosi yhtiön palveluk- sesta ja vt. toimitusjohtajaksi nimitettiin Aspo Oyj:n talousjohtaja Arto Meitsalo.

### Muu toiminta

Muu toiminta sisältää Aspon konserni- hallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Muun toiminnan liiketulos oli -4,1 mil- joonaa euroa (-4,2). Aspon hallinnon kulu- taso on vakiintunut vuonna 2017 saavu- tulle tasolle.

### RAKENNEJÄRJESTELYT

Telko käynnisti suunnitelmansa mukai- sesti toiminnan Lähi-idässä ja perusti tytäryhtiö Telko Middle East Co:n Iraniin. Telkon tavoitteena on sekä hankkia raaka- aineita että aloittaa teknisten erikoistuot- teiden myynti Iranissa.

### RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat 19,9 miljoon- naa euroa (22,6). Konsernitaseen korol- liset velat olivat 136,6 miljoonaa euroa (125,4). Korollisten velkojen keskiporko oli tilikauden päättyessä 1,8 % (1,8). Korottomat velat olivat 72,2 miljoonaa euroa (69,8).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 103,9 % (89,8) ja omavaraisuusaste 35,6 % (37,4).

Konsernin liiketoiminnan raha- virta oli 17,4 miljoonaa euroa (16,2). Käyttöpääoman muutos oli tilikauden aikana -12,6 miljoonaa euroa (-10,6). Käyttöpääomaa sitoutui etenkin ESL Shippingin ja Telkon myyntisaatavien sekä Kaukon varaston kasvuun. Investointien rahavirta oli -16,6 miljoonaa euroa (-6,1).

Investointien rahavirta muodostui pää- osin rakenteilla olevien alusten ennako- maksuista. Konsernin vapaa rahavirta oli 0,8 miljoonaa euroa (10,1).

Aspo Oyj allekirjoitti marraskuussa 20 miljoonan euron valmiusluottoli- miittisopimuksen. Sopimuksen laina- aika on kaksi vuotta ja se sisältää op- tion pidentää laina-aikaa yhdellä vuo- della. Uusi allekirjoitettu sopimus korvasi erääntyvän vastaavan suuruisen valmiusluottolimiittisopimuksen.

Aspon ja päärahoittajapankkien kes- ken allekirjoitettujen sitovien valmius- luottolimiittien määrä oli tilikauden päät- tyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Valmiusluottolimiittit olivat tilikauden päättyessä kokonaisuudessaan käyttä- mättömiä. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 4 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 aikana erääntyä rahoitussopimuksia yhteensä noin 16 miljoonaa euroa.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalai- nan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole erä- päivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunas- taa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä.

Aspo on suojannut korkoriskiään ko- ronvaihtosopimuksilla, joiden käypä arvo 31.12.2017 oli -0,4 miljoonaa euroa (-0,6).

Aspo-konserni on suojannut uusien alusten hankintaan liittyviä valuutta- määräisiä rahavirtoja valuuttatermiineillä, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Näiden valuuttatermiinien nimellisarvo 31.12.2017 oli 27,0 miljoonaa euroa ja käypä arvo oli -1,7 miljoonaa euroa (1,7).

### INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit vuonna 2017 oli- vat 18,0 miljoonaa euroa (6,9) ja koostui- vat pääosin ESL Shippingin alusten tela- koinneista ja ylläpitoinvestoinneista sekä varustamon tilaamien maakaasukäyttöis- ten irtolastialusten ennakkomaksuista. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. ESL Shipping saa tukea vuosien 2016–2019 aikana enin- tään 5,9 miljoonaa euroa, josta 2,1 mil- joonaa euroa saatiin vuonna 2016.

### HENKILÖSTÖ

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tili- kauden lopussa 909 (895).

Aspo-konsernin henkilöstöstä työskentelee Suomessa 50 % (46), Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa 35 % (38), Baltian maissa 8 % (8), Skandinaviassa 2 % (2) ja muissa maissa 5 % (6). Henkilöstöstä miesten osuus on 57 % (58) ja naisten 43 % (42). Aspo-konsernin työsuhteista on kokoaikaisia 97 % (97). Tilikaudella solmittiin 107 (124) uutta työsuhdetta. Koko konsernin henkilöstön työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut vuonna 2017 olivat yhteensä 41,6 miljoonaa euroa (40,0).

### Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Suomen henkilöstöä koskeva tulospalkkiojärjestelmä on kytketty henkilöstörahaan niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahaan tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahan jäsenenä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2015 noin 30 henkilöä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Hallitus päätti järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson perusteella luovutettiin vuonna 2016 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 88 970 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Kannustinjärjestelmien sääntöjen mukaisesti Aspolle palautui työsuhteen päättymisen perusteella vuonna 2016 yhteensä 5 275 kpl osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita.

Vuoden 2016 ansaintajakson palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2016 ansaintajakson perusteella luovutettiin vuonna 2017 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 25 740 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Vuoden 2017 ansaintajakson palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2017 ansaintajakson perusteella tullaan luovuttamaan osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 70 525 kappaletta yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

### RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Maailmantalouden näkymät ovat vuoden aikana parantuneet ja talouden kasvu on vähentänyt Aspon markkina-alueisiin liittyviä taloudellisia riskejä. Vapaakauppaan liittyvien sopimusten vastoinkäymiset eivät ole vaikuttaneet Aspon liiketoimintoihin mainittavasti. Idässä talouksien supistuminen on pysähtynyt ja Venäjällä talouden elpyminen on jatkunut samalla kun lännessä taloudet kasvavat hyvin. Venäjällä inflaatio on edelleen hidastunut ja kulutuskysyntä sekä investoinnit ovat kasvussa. Laivojen yleiset rahtihinnot nousivat koko jälkimmäisen vuosipuoliskon ajan.

Aspon kaikkien toimialojen riskit ovat alentuneet markkinakehityksen paraneamisen seurauksena. Nopeat liikkeet kansainvälisessä politiikassa, valuuttojen arvoissa tai hyödykemarkkinoilla voivat silti vaikuttaa Aspon yhtiöiden tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Sekä itä- että länsimarkkinoiden kasvua on rajoittanut edelleen investointihyödykkeiden varovainen kysyntä, joka on kuitenkin kasvanut. Venäjällä investoinnit ovat lisääntyneet, joskin niistä suuri osa kohdistuu energia- ja sektorille. Venäjällä myös yksityinen kulutus on kasvanut, minkä uskotaan lisäävän tuontia. Talouden rakenteellisia uudistuksia ei ole tapahtunut, joten nopeaa kasvua Venäjällä ei odoteta.

### Strategiset riskit

Venäjän tavaravienti ja -tuonti ovat kasvaneet voimakkaasti ja Ukrainassa talouden tila on parantunut selkeästi. Venäjän talous on myös vakiintunut ja inflaatio on hidastunut. Kulutuskysynnän heikentyminen pitkällä aikavälillä on vaikuttanut yleisesti kauppaan, mutta nimellispalkkojen kasvu ja kuluttajien parantunut luottamus talouteen ovat lisänneet kulutuksen kasvua. Venäjän ja Ukrainan rahoitusmarkkinoilla ja maksuliikenteessä ei ole nähty enää heikkenemisen merkkejä. Yritysten investointihalukkuus on lisääntynyt, mutta

investointihyödykkeiden myyntiä hidastaa vielä ostajien varovaisuus.

Kotimaisen tuotannon suosiminen on lisännyt Venäjällä tuotettujen raaka-aineden ja tarvikkeiden määrää teollisuustuotannossa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa heikentää tuontiraaka-aineden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa, mutta tuonnin määrän kasvu voi lisätä ulkomaisten raaka-aineden kysyntää ja vastaavasti vähentää tähän liittyviä Aspon riskejä.

Poliittiset riskit ovat maailmanlaajuisesti koholla, mikä voi vaikuttaa Aspon toimintaympäristöön nopeasti sekä heikentää vapaakauppaa pitemmällä aikavälillä. Aspon markkina-alueen taloudellinen ja poliittinen tilanne on saattanut vaikeuttaa Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten toteuttamista. Tilanne voi jatkua samanlaisena edelleen, mutta taloudellisen ja poliittisen paineen hellittäessä se voi muuttua päinvastaiseksi nopeastikin.

Taloussuhteet tai muut Venäjän poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä sekä suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Protektionistiset toimet voivat vähentää merikuljetuksia Venäjän arktisella alueella Venäjän tiukentaessa sisäisen liikenteen määräyksiä muun muassa energiatuotteiden kuljetuksissa. Suomessa ja muualla Euroopassa yhteiskunnallinen tavoite hiilen kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa on lisääntynyt, mikä vähentää hiilen kuljetustarvetta tulevaisuudessa. Korvaavien energiatuotteiden tarve tulee vastaavasti lisäämään kuljetuksia, mutta muutoksesta johtuen tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on vaikeutunut. Kansainvälisten rahti-indeksien oltua pitkään matalalla tasolla ja kansainvälisesti kaluston lisääntyminen erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta. Tästä huolimatta rahti-indekseissä voidaan nähdä kohtalaista nousua ja kaluston määrässä pidemmällä aikavälillä vähenemistä.

Strategisia riskejä voivat aiheuttaa taloudellisen tilanteen heikkeneminen kansainvälisesti sekä poliittisen ilmapiirin ja protektionismin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Päätökset energiantuotannon

## HENKILÖSTÖ

	2017	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	877	871	862
Tilikauden palkat ja palkkiot yhteensä, M€	34,7	32,6	33,9

## HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN SEGMENTEITTÄIN

ESL Shipping	2017	2016
Toimihenkilöt	29	25
Merihenkilöstö	201	200
	230	225
<b>Leipurin</b>		
Toimihenkilöt	244	256
Työntekijät	61	58
	305	314
<b>Telko</b>		
Toimihenkilöt	264	256
Työntekijät	5	11
	269	267
<b>Kauko</b>		
Toimihenkilöt	42	36
Työntekijät	6	6
	48	42
<b>Muu toiminta</b>		
Toimihenkilöt	25	23
<b>Yhteensä</b>	<b>877</b>	871

rakenteista, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, aiheuttavat teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka voivat vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä ja kilpailu voi lisääntyä myös osaltaan leu-

tojen ja jäätömiöiden talvien seurauksena. Kilpailuasemansa parantamiseksi Aspon ESL Shipping on rakentamassa uusia tälle alueelle ja asiakaskuntaan soveltuvia vähän polttoainetta kuluttavia ja vähäpäästöisiä aluksia, jotka kykenevät toimimaan myös jääolosuhteissa.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, alusten rakentaminen ja poistuminen markkinoilta, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien pautuminen ja purkautuminen voi aiheut-

taa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä. Itä- ja länsimarkkinoiden välinen kauppa voi kärsiä vapaakaupan rajoittamisesta ja sen seurauksena tavaroiden ja palveluiden myynti saattaa vähentyä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödynnettä. Disruptiiviset muutokset saattavat olla hyvin nopeita. Aspon strategiaa riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talouskehitys voi muuttua hyvin nopeasti negatiiviseksi tai positiiviseksi, minkä seurauksena liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset voivat muuttua merkittävästi.

## Operatiiviset riskit

Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on tilikauden aikana vähentynyt. Tästä huolimatta operatiiviset riskit ovat säilyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin, tavaroihin ja palveluihin sekä henkilöihin liittyvät riskit.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastavien riskien vaikuttavat mm. valuuttakurssien vaihtelu ja korkotaso, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään. Poliittinen ja taloudellinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä voi hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua. Kuluttajien luottamus ja kuluttajakäyttäytyminen heijastuvat myös B-to-B-asiakkuuksien riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoimintaa tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja kärjistynyt tilanne Ukrainassa ovat myös

aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä näiltä markkinoilta, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia ja joillakin liiketoiminnan alueilla parantanut kannattavuutta väliaikaisesti.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat myös vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnot eivät ole kärsineet suuria asiakkuuksiin liittyviä luottotappioita vaikka luottotappioriskit ovat kasvaneet. Päämiesriskejä on toteutunut saamatta jääneinä komissiotuottoina.

Aspon tuotteiden soveltumattomuus asiakkaiden tuotantoprosesseihin tai niiden tekniset ominaisuudet voivat aiheuttaa kaupan katteiden kaventumista tai toimituksiin liittyviä taloudellisia vaahteita. Operatiivisia riskejä ovat lisänneet myös tietotekniikkaan liittyvä rikollisuus, haittaohjelmat ja lisääntynyt petosyritysten määrä. Nämä voivat toteutuessaan aiheuttaa Aspolle taloudellisia menetyksiä. Tietotekninen suojautuminen ja sisäinen koulutus on Asossa asianmukaisesti järjestetty, mutta hajautetusta rakenteesta johtuen yksittäisiä tapauksia voi toteutua.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutettiin ja vakuutusmäärät päivitettiin vuonna 2016. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena esimerkiksi sotatoimialueilla.

### Rahoitusriskit

Aspo-konsernin rahoitus ja siihen liittyvien riskien hallinta hoidetaan keskiteytysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

### Jällelrahoitusriski

Jällelrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla korollinen velka vastapuolen, rahoitusmuodon ja maturiteetin osalta.

### Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan varmistamalla konsernin riittävät rahavarat yhdessä sitovien valmiusluottolimiittien ja muiden rahoitusreservien kanssa.

### Korkoriski

Korkotason muutoksilta suojaudutaan sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisiin ja osittain kiinteäkorkoisiin lainoihin. Lisäksi korkoriskeitä suojautumiseen käytetään korkojohdannaisia.

### Luottoriski

Luottoriskeitä suojaudutaan käyttämällä ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin perustuvia maksuehtoja. Asiakkaiden syvällinen tunteminen on olennainen osa luottoriskin hallintaa.

### Valuuttakurssiriski

Aspo-konsernissa valuuttakurssiriskiä hallitaan ensisijaisesti liiketoimintalähtöisesti vaikuttamalla asiakas- ja päämiessopimuksiin sekä toissijaisesti valuuttajohdannaisilla.

Yksityiskohtaisempi selvitys rahoitusriskeistä on tilinpäätöksen liitetiedossa 26.

### Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteuttamisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallinnasta vastaa Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla.

### TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehitystoiminta

kohdistuu toimialojen luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin. Kaukon kehittämien medical-tietokoneiden kehittämis- ja sertifiointikulut on aktivoitu tuotekehitysmenoina ja poistetaan vaikutusaikanaan. Kulujen määrä Aspo-konsernin tasolla on vähäinen.

### YRITYSVASTUU

Vastuullisuustyön johtaminen on Aspo-konsernin toimitusjohtajan ja hallituksen vastuulla yhtiön riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Vastuullisuuden varmistaminen on olennaisen tärkeää yhtiön pitkäaikaisen kehittämisen turvaamiseksi.

Aspo toimii hyvän yrityskansalaisen tavoin kaikissa toimintamaissaan. Hyvä yrityskansalaisuus on yhteiskunnallista vastuuta, joka näkyy muun muassa siinä, että Aspo maksaa verot aina siihen maahan, missä tuloskin on tehty. Ainoastaan vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään ja sidosryhmiään kaikissa toimintamaissaan.

Aspo-konsernin eettiset ohjeet ja ympäristöpolitiikka luovat yhteiset pelisäännöt liiketoiminnalle. Aspon ydintoimintaa on omistamiensa, kaupaa ja logistiikkaa edustavien liiketoimintojen kehittäminen. Aspo lähestyy yritysvastuuta ennen kaikkea vastuullisen johtamisen kautta. Aspon omistamien liiketoimintojen toimialoilla keskeisimmät yritysvastuuseen liittyvät asiat koskevat energiankulutuksen ja jätteen vähentämistä, henkilöstön hyvinvointia ja turvallisia työolosuhteita, tassa-arvoa sekä hyvää hallintotapaa. Aspo suhtautuu ilmastonmuutokseen vakavasti ja pyrkii toiminnallaan lieventämään sen vaikutuksia.

Aspon liiketoiminnoista on toteutettu vastuullisuusselvitykset vuoden 2017 aikana. Kaikilla Aspon liiketoiminnoilla on yhteisiä ja erillisiä oman toiminnan vastuullisuutta kuvaavia tietoja. Aspon vastuullisuusraportti on esitetty Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017 -julkaisussa tilinpäätöksen julkaisemisen yhteydessä.

### OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2017 oli 17 691 729,57 euroa ja

osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 370 486 osaketta eli 1,2 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keski suurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-joulukuussa 2017 yhteensä 2 850 780 osaketta ja 25,4 miljoonaa euroa, eli 9,2 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 10,00 euroa ja alin 8,20 euroa. Keski kurssi oli 8,91 euroa ja tilikauden päätöskurssi 10,00 euroa. Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 306,1 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä yhteensä 9 060 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 923 683 osaketta eli 3,0 % osakekannasta.

## JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2017 valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen VT, MBA Mammu Kaarion, KTM Mikael Laineen, OTK Roberto Lencionin, DE, eMBA, kauppaneuvos Gustav Nybergin, KTT Salla Pöyryn ja DI Risto Salon. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Roberto Lencionin. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Mammu Kaarion ja jäseniksi Mikael Laineen, Salla Pöyryn ja Risto Salon.

Hallituksella oli vuoden 2017 aikana 10 kokousta, joista neljä oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 100.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut eMBA Aki Ojanen.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy. Vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen.

## YHTIÖKOKOUSPÄÄTÖKSIÄ

### Osinko

Aspo Oyj:n 5.4.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,42 euroa osakkeelta.

Osinko maksettiin kahdessa erässä. Ensimmäisen erän, 0,21 euroa/osake, mak-

supäivä oli 18.4.2017 ja toisen erän, 0,21 euroa/osake, maksupäivä oli 6.11.2017.

### Hallituksen valtuutukset Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 5.4.2017 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

### Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta luovuttamalla vuonna 2016 vuosien 2015-2017 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajaksolle 2015 kuuluville henkilöille yhteensä 88 970 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta sekä luovuttamalla vuonna 2017 yhteensä 25 740 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta ansaintajaksolle 2016 kuuluville henkilöille.

### Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

## OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNNAN EHDOTUKSET YHTIÖKOKOUKSELLE

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan muodostavat neljän suurimman osakkeenomistajan edustajat. Vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet 31.8.2017 osakasluettelon mukaan suurimpien osakkeenomistajien edustajat: Veronica Timgren (Nybergin suku mukaan lukien Oy Havsudden Ab); Tapio Vehmas (Vehmaksen suku); Reima Rytölä, puheenjohtaja (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma) ja Mikko Mursula (Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen). Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg on toiminut toimikunnan asiantuntijana.

Aspo Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Aspo Oyj:n 10.4.2018 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistetaan kuusi.

### Hallituksen kokoonpano

Nimitystoimikunta ehdottaa, että toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen yhtiön nykyiset hallituksen jäsenet Mammu Kaario, Mikael Laine, Gustav Nyberg, Salla Pöyry ja Risto Salo sekä uudeksi jäseneksi valitaan Tatu Vehmas.

### Hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenten kuukausipalkkiot säilyisivät ennallaan eli olisivat seuraavat:

- hallituksen jäsen 2 700 euroa / kuukausi
- varapuheenjohtaja 4 050 euroa / kuukausi
- puheenjohtaja 5 400 euroa / kuukausi

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että tarkastusvaliokunnan jäsenten ja puheenjohtajan kokouspalkkiot säilytetään ennallaan. Tarkastusvaliokunnan jäsenelle ehdotetaan maksettavaksi 700 euroa / kokous ja puheenjohtajalle 1 050 euroa / kokous. Mikäli tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja on myös hallituksen varapuheenjohtaja tai puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkion ehdotetaan olevan sama kuin valiokunnan jäsenellä.

Hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimitushteessä Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön.

### Nimitystoimikunnan työjärjestys

Nimitystoimikunta ehdottaa toimikunnan työjärjestyksen 6. pykälän muuttamista siten, että nimitystoimikunnan tulee antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle vuosittain, viimeistään 1. helmikuuta (aikaisemmin: 1. tammikuuta) ennen varsinaista yhtiökokousta.

### TILIKAUDEN PÄÄTTÄMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Kauko Oy:n toimitusjohtaja ja Aspo-konsernin johtoryhmän jäsen Sami Koskela erosi yhtiön palveluksesta 9.1.2018. Kaukon vt. toimitusjohtajana toimii toistaiseksi Aspo Oy:n talousjohtaja Arto Meitsalo.

### NÄKYMÄT VUODELLE 2018

Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan jatkuvan edelleen. Venäjän ja koko itämarkkinoiden talous on kasvussa ja vuonna 2018 positiivisen kehityksen odotetaan jatkuvan. Venäjän, Ukrainan, ja muiden IVY-maiden tulevaa kehitystä on kuitenkin haastavaa ennustaa. Valuuttakurssien arvioidaan edelleen vaihtelevan voimakkaasti. EU:n ja erityisesti Suomen talouskasvu on kiihtynyt, ja Suomen vientiteollisuuden vientimäärät ovat kasvaneet voimakkaasti. Teollisuustuotannon odotetaan kasvavan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla Pohjois-Euroopassa sekä Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden alueella. Hyvän suhdanteen odotetaan jatkuvan.

Aspolle tärkeiden tuotannollisten raaka-aineiden ja öljyn hinnan odotetaan yleisesti pysyvän nykyisellä tasollaan tai vahvistuvan. ESL Shippingille tärkeiden merikuljetusten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän nykytasolla tai vahvistuvan.

Konserni pyrkii jatkamaan liiketoimintojensa markkinaosuuksien kasvattamista kannattavasti strategisesti tärkeillä idän kasvumarkkinoilla.

Ohjeistus vuodelle 2018: Aspon liikevoitto on 25–31 miljoonaa euroa vuonna 2018 (23,1).

### ESL Shipping

Varustamon aluskapasiteetti kasvaa kahdella 25.000 DWT:n aluksella uudisrakennusten valmistuessa ja tullessa

liikenteeseen ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Kapasiteetin kasvun odotetaan parantavan operatiivista tehokkuutta ja kannattavuutta etenkin vuoden toisella puoliskolla, jolloin aluskapasiteetista on tyypillisesti ollut pulaa. Uudet alukset vähentävät lisäksi merkittävästi toiminnan ympäristöarastusta. Alusten korkealaatuisen toimituksen ja käyttöönoton varmistamiseen on varustamossa kohdennettu runsaasti resursseja.

ESL Shippingin operoimissa aluskokoluokissa uusia kuivarahtialuksia on tilattuna telakoilta vain vähän, mikä seurauksena kysynnän ja tarjonnan tasapainon arvioidaan paranevan. Tulevaisuudessa muutosta kiihdyttävät merenkulun tiukentuvat ympäristömääräykset, jotka voivat vähentää vanhimman tonniston tarjontaa erityisesti Itämerellä.

Taloukskasvun odotetaan edelleen kehittyvän positiivisesti varustamon päämarkkina-alueella. Suurten kuivarahtialusten markkinarahdit ovat yleisesti ottaen olleet aiempaa terveemmällä tasolla, mikä on antanut sopimusneuvotteluille paremmat lähtökohdat. Raaka-aineiden ja kuljetusten kysyntä on vilkastunut, mikä voi ajoittain johtaa satamien ruuhkautumiseen. Kysynnän vilkastuminen voi nostaa markkinarahteja sitoessaan aluskapasiteettia, mutta toisaalta se voi vaikeuttaa varustamon tehokasta operointia. Laivapolttoaineen hinta on merkittävästi edellisvuotta korkeammalla tasolla, mutta sillä ei ole merkittävää vaikutusta kannattavuuteen asiakassopimusten polttoaineklausuulien johdosta.

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetin käytöstä on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Terästeollisuuden yleinen kysyntätilanne on hyvä, ja kuljetusmäärien odotetaan kasvavan selvästi edellisvuodesta.

ESL Shipping pyrkii kasvattamaan liikevaihtoa ja tavoittelee 20–24 prosentin liikevoittotasoa vuoteen 2020 mennessä. Toimenpiteinä tavoitteen saavuttamiseksi ovat mm. uudet energiatehokkaat alukset, kaikkien alusten osalta parantunut operointitehokkuus, uudet kasvavat kuljetusvolyymit sekä lisääntyvä meripalvelu eli lastaus- ja purkaustoiminta merellä.

### Leipurin

Markkinatilanteen odotetaan säilyvän haastavana Leipurin keskeisillä

markkinoilla. Markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana teollisen leipomisen sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä. Leipurin-liiketoiminnan liikevaihdon sekä liikevoiton odotetaan kasvavan vuonna 2018.

Venäjän taloustilanteen heikkenemisen arvioidaan pysähtyneen ja kuluttajien ostovoiman odotetaan paranevan. Leipomoraaka-aineiden paikallista hankintaa Venäjällä on lisätty korvaamaan tuontiraaka-aineita. Tällä vastataan kysynnän muutokseen kehittämällä hintakilpailukyisempää tarjontaa ja pyritään vastaamaan Venäjän kotimaisuuskampanjaan. Paikallinen hankinta on hajautettu ja merkittäviä alueellisia tuotantokumppaneita on kymmeniä. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden, vahvistaa markkina-asemaansa ja hakee kasvua erityisesti leipä- ja kahvileipäsektoreilta sekä myymäläleipomoista.

Kodin ulkopuolisen syömisen markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle merkittävä kasvualue. Leipurin jatkaa panostuksia OOH-markkinoilla erityisesti Suomessa ja länsimarkkinoilla, missä Leipurin vastaa muun muassa ketjuasiakkaiden kuten kahviloiden kasvavaan kysyntään.

Koneliiketoiminnassa leipomoiden laiteinvestointien odotetaan kasvavan Suomessa ja Baltiassa.

Venäjällä odotetaan varovaista investointien kasvua. Leipurin koneliiketoiminta jatkaa myynti- ja agenttiverkoston vahvistamista Länsi-Euroopassa ja Lähi-idässä. Leipomokoneiden omatuotannon hankintaverkoston laajentamista sekä valmistuksen ja asennuksen läpimenoaikojen lyhentämistä jatketaan. Leipomokoneiden omatuotannossa kasvun merkittävänä ajurina on investointien lisääntyminen kotimarkkinoilla ja Euroopassa.

### Telko

Talouden kehityksen odotetaan jatkuvan myönteisenä koko Telkon markkina-alueella. Teollisuustuotannon kasvun länsimarkkinoilla odotetaan lisäävän Telkon asiakasyritysten tuotantokapasiteettia, millä on positiivinen vaikutus Telkon liiketoimintaan. Venäjän, Kazakstanin, Valko-Venäjän sekä Ukrainan kansantalouksien kasvaessa markkina-alueen toimintaedellytysten odotetaan paranevan, mikä vaikuttaa positiivisesti asiakasyrityksiin. Telkon toteuttama

Venäjän aluestrategia ja paikalliset toimitteet miljoonakaupungeissa mahdollistavat tulevien vuosien kasvun. Venäjän liiketoiminnan tehostamisohjelma toteutettiin vuonna 2017 ja toimenpiteet vaikuttavat täysimääräisesti liikevoittoon vuoden 2018 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen.

USA:ssa on valmistunut vuoden 2017 aikana uutta polyeteenikapasiteettia yhteensä 2,8 miljoonaa tonnia. Uusi tuotanto on pääasiassa lineaarista korkeatehoksisista polyeteeniä. Euroopan ollessa näissä laaduissa tuontimarkkina uuden kapasiteetin odotetaan lisäävän tuontia USA:sta ja laskevan muoviraaka-aineiden hintoja. Tuonin odotetaan lisääntyvän Eurooppaan viimeistään 2018 toisella vuosipuoliskolla. Telkon tärkeä muoviraaka-ainepartneri on lisännyt USA:ssa merkittävästi kapasiteettia vuonna 2017, minkä odotetaan parantavan Telkon kilpailukykyä hintatason odotettavasta laskusta huolimatta.

Useiden teknisten muovien hintojen arvioidaan pysyvän korkealla tasolla tai nousevan vuonna 2018 kysynnän ollessa tarjontaa suurempaa. Teknisiä muoveja hyödyntää erityisesti autoteollisuus, joka kasvaa globaalisti voimakkaasti. Teollisuuskemikaalien hintojen arvioidaan vahvistuvan.

Telko on osoittanut kyvykkyytensä kasvaa nopeasti ja kannattavasti kehittyvillä markkinoilla. Telko on suunnitelmansa mukaisesti käynnistänyt toimintansa Lähi-idässä tavoitteenaan sekä hankkia raaka-aineita että aloittaa teknisten erikoistuotteiden myynti. Iranin tytäryhtiön Telko Middle Eastin toiminnalla ei kuitenkaan odoteta olevan merkittävää vaikutusta Telkon liikevaihtoon ja liikevoittoon vuonna 2018.

Telko tähtää liikevoiton kaksinkertaistamiseen vuoden 2020 loppuun mennessä. Telko arvioi liikevaihdon asettuvan 300–350 miljoonaan euroon ja liikevoiton nousevan 6–7 prosentin tasolle. Telko odottaa parantavansa liikevoittoa 2018. Tavoitteet saavutetaan jatkamalla kasvua nykyisillä ydinmarkkinoilla sekä mahdollisesti laajentamalla toimintaa uusille maantieteellisille alueille. Kannattavuuden kehittämisessä ovat avainasemassa mm. ostamisen tehokkuus, panostaminen korkeamman lisäarvon teknisiin tuotteisiin, logistiikan kehittäminen sekä aktiivisempi hinnoittelu.

## Kauko

Liikkuvan tietotyön kokonaisratkaisujen liikevaihdon ja kannattavuuden odotetaan kasvavan. Kauko tarjoaa integroituja ja räätälöityjä kokonaisratkaisuja, joissa yhdistyvät sovellus-, laite- ja muut palvelut. Sovellusliiketoiminnan tilauskannan odotetaan kasvavan.

Palveluliiketoimintaa tullaan laajentamaan siirtymällä entistä enemmän kokonaisratkaisuihin. Pitkän aikavälin arvion mukaan vahvennettujen tietokoneiden markkinoilla kannettavien tietokoneiden myynti vähenee, kun taas vahvennettujen tablet-tietokoneiden myynti kasvaa. Kaukolla on erityisen vahva markkina-asema vaativien ympäristöjen vahvennettujen tablet-tietokoneiden segmentissä.

Kauko tarjoaa terveydenhuoltosektorille erilaisia liikkuvia tietoteknisiä ratkaisuja tehostamaan hoitohenkilöstön työtä. Kaukon lanseeraama uusi terveydenhuoltosektorille soveltuva tietokone mahdollistaa myynnin aloittamisen myös muihin OEM-kanaviin oman markkina-alueen ulkopuolelle.

Energiasektorilla aurinkoenergiatuotteiden liikevaihdon odotetaan jatkavan voimakasta kasvua.

Kauko on päättänyt luopua Kiinan projektiliiketoiminnasta ja toiminta saadaan päätökseen vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

## OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin kärjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin kärjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti kärjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annettussa tuomiossa Helsingin kärjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö haki valituslupaa korkeimmalta oikeudelta mutta hakemus hylättiin.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard

-telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutus tullaan huomioimaan sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Telko on aloittanut hallinto-oikeusprosessin koskien Tullin määräämää veronkorotusta, joka liittyy Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin. Telko pitää Tullin määräämiä maksuja perusteettomina. Maksujen määrä 1,7 miljoonaa euroa on kirjattu kuluksi vuonna 2015.

Kauko on haastanut keväällä 2017 kaksi liikkuvan tietotyön terveydenhuoltosektorille toimitettavan tietotekniikan yksikössä johtotehtävissä toiminutta henkilöä houkuttelukiellon sekä kilpailuoikeusrikkomusten vuoksi siviilioikeuteen. Tilikauden päättymisen jälkeen helmikuussa 2018 kärjäoikeus on päättänyt kanteen vastaajien hyväksi. Päätös ei ole vielä lainvoimainen. Päätöksellä ei ole vaikutusta Aspo-konsernin tulokseen.

Aspo Oyj on antanut erillisen selvityksen vuoden 2017 hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Lisäksi Aspo julkaisee Suomen kirjanpitolain edellyttämän selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista vastuullisuusraporttina samaan aikaan tämän toimintakertomuksen kanssa. Molemmat julkaistaan yhtiön internet-sivustolla [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi).

# KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
<b>Liikevaihto</b>	1	<b>502 360</b>	457 404
Liiketoiminnan muut tuotot	3	<b>2 037</b>	1 224
Materiaalit ja palvelut	6	<b>-370 554</b>	-334 752
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	<b>-41 554</b>	-39 963
Poistot ja arvonalentumiset	5	<b>-11 869</b>	-11 623
Liiketoiminnan muut kulut	7	<b>-57 284</b>	-51 899
<b>Liikevoitto</b>		<b>23 136</b>	20 391
Rahoitustuotot	8	<b>1 991</b>	1 045
Rahoituskulut	8	<b>-4 073</b>	-4 090
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>		<b>-2 082</b>	-3 045
<b>Voitto ennen veroja</b>		<b>21 054</b>	17 346
Tuloverot	9	<b>-1 646</b>	-1 492
<b>Tilikauden voitto</b>		<b>19 408</b>	15 854
<b>Muut laajan tuloksen erät</b>			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		<b>-3 070</b>	3 240
Suojauslaskenta		<b>-3 697</b>	1 403
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	9	<b>192</b>	-102
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		<b>-6 575</b>	4 541
<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>		<b>12 833</b>	20 395
<b>Tilikauden tuloksen jakautuminen</b>			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		<b>19 408</b>	15 854
<b>Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen</b>			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos		<b>12 833</b>	20 395
<b>Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €</b>	10		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		<b>0,56</b>	0,49
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		<b>0,56</b>	0,49

Sivuilla 42–79 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.



# KONSERNITASE

## VARAT

1 000 €	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
<b>Pitkäaikaiset varat</b>			
Aineettomat hyödykkeet	11	7 994	9 436
Liikearvo	12	42 013	42 643
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	119 918	113 320
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	14	170	172
Saamiset	15	525	1 441
Laskennallinen verosaaminen	17	3 267	3 432
<b>Pitkäaikaiset varat yhteensä</b>		<b>173 887</b>	170 444
<b>Lyhytaikaiset varat</b>			
Vaihto-omaisuus	18	60 921	56 708
Myynti- ja muut saamiset	19	66 033	59 753
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		331	204
Rahavarat	20	19 923	22 627
<b>Lyhytaikaiset varat yhteensä</b>		<b>147 208</b>	139 292
<b>Varat yhteensä</b>		<b>321 095</b>	309 736

## OMA PÄÄOMA JA VELAT

1 000 €	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
<b>Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma</b>			
Osakepääoma	21	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	21	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	21	12 061	12 054
Käyvän arvon rahasto	21	-2 569	936
Muut rahastot	21	25 000	25 000
Muuntoerot		-21 681	-18 604
Kertyneet voittovarot		77 413	73 098
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>112 267</b>	114 527
<b>Pitkäaikaiset velat</b>			
Laskennallinen verovelka	17	3 300	4 243
Lainat ja käytetyt luottolimitit	22	109 517	116 640
Muut velat	23	522	368
<b>Pitkäaikaiset velat yhteensä</b>		<b>113 339</b>	121 251
<b>Lyhytaikaiset velat</b>			
Varaukset	25	1 216	508
Lainat ja käytetyt luottolimitit	22	27 102	8 794
Ostovelat ja muut velat	23	66 817	64 120
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		354	536
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		<b>95 489</b>	73 958
<b>Velat yhteensä</b>		<b>208 828</b>	195 209
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>		<b>321 095</b>	309 736

Sivuilla 42–79 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

# KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>		
Liikevoitto	23 136	20 391
Oikaisut liikevoittoon:		
Poistot ja arvonalentumiset	11 869	11 623
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	285	-86
Myytyjen liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot	-352	
Työsuhde-etuudet	718	121
Varausten muutos	699	-12
Liiketoiminnan realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	350	-16
Käyttöpääoman muutos:		
Vaihto-omaisuus	-6 330	-6 331
Lyhytaikaiset saamiset	-8 808	121
Lyhytaikaiset korottomat velat	2 495	-4 463
Maksetut korot	-5 062	-3 700
Saadut korot	1 024	419
Maksetut tuloverot	-2 590	-1 866
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>	<b>17 434</b>	<b>16 201</b>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-3 961	-4 993
Ennakkomaksut aluksista	-13 692	-1 315
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	293	162
Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista	198	
Saadut osingot	2	1
Myydyt liiketoiminnat	600	
<b>Investointien rahavirta</b>	<b>-16 560</b>	<b>-6 145</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	3 641	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-3 528
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 600	7 226
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7 827	-6 664
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu		-20 308
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku		24 844
Hybridi-instrumentti, korot	-1 687	-883
Maksetut osingot	-12 854	-12 540
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-3 127</b>	<b>-11 853</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-2 253</b>	<b>-1 797</b>
Rahavarat 1.1.	22 627	23 888
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-451	536
<b>Rahavarat kauden lopussa</b>	<b>19 923</b>	<b>22 627</b>

Sivuilla 42–79 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

## LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	
	<b>Oma pääoma 1.1.2017</b>	21	17 692	4 351	12 054	936	25 000	-18 604	-2 341	75 439	114 527
	<b>Laaja tulos</b>										
	Tilikauden tulos								19 408	19 408	
	Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):										
	Suojauslaskenta				-3 505					-3 505	
	Muuntoerot			7			-3 077			-3 070	
	<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>			<b>7</b>	<b>-3 505</b>		<b>-3 077</b>		<b>19 408</b>	<b>12 833</b>	
	<b>Liiketoimet omistajien kanssa</b>										
	Osingonjako								-12 854	-12 854	
	Hybridi-instrumentti, korot								-2 700	-2 700	
	Osakepalkitseminen							172	289	461	
	<b>Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä</b>							<b>172</b>	<b>-15 265</b>	<b>-15 093</b>	
	<b>Oma pääoma 31.12.2017</b>		<b>17 692</b>	<b>4 351</b>	<b>12 061</b>	<b>-2 569</b>	<b>25 000</b>	<b>-21 681</b>	<b>-2 169</b>	<b>79 582</b>	<b>112 267</b>
	<b>Oma pääoma 1.1.2016</b>	21	17 692	4 351	11 929	-365	20 000	-21 844	-2 751	73 563	102 575
	<b>Laaja tulos</b>										
	Tilikauden tulos								15 854	15 854	
	Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):										
	Suojauslaskenta				1 301					1 301	
	Muuntoerot						3 240			3 240	
	<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>				<b>1 301</b>		<b>3 240</b>		<b>15 854</b>	<b>20 395</b>	
	<b>Liiketoimet omistajien kanssa</b>										
	Osingonjako								-12 540	-12 540	
	Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu					-20 000			-308	-20 308	
	Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku					25 000			-156	24 844	
	Hybridi-instrumentti, korot								-715	-715	
	Osakepalkitseminen							410	-134	276	
	Rahastosiiro			125					-125	0	
	<b>Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä</b>			<b>125</b>		<b>5 000</b>		<b>410</b>	<b>-13 978</b>	<b>-8 443</b>	
	<b>Oma pääoma 31.12.2016</b>		<b>17 692</b>	<b>4 351</b>	<b>12 054</b>	<b>936</b>	<b>25 000</b>	<b>-18 604</b>	<b>-2 341</b>	<b>75 439</b>	<b>114 527</b>

# KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

## PERUSTIEDOT

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Aspo Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Aspo on monialayhtiö, joka on keskittynyt vahvaa erityisosaamista vaativille liiketoiminta-alueille. Konsernin operatiivinen toiminta on ryhmitetty toisistaan riippumattomiksi segmenteiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Lisäksi muuhun toimintaan sisältyy Aspon konsernihallinto, talous- ja ICT-palvelukeskus sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Aspo Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 15.2.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

## TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

### Laatimisperusta

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konserni on soveltanut 1.1.2017 alkaen seuraavia uusia standardeja, muutoksia ja tulkintoja, joilla ei ole ollut olennaista vaikutusta raportoitaviin tietoihin:

IAS 7 Rahavirtalaskelmat muutos Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke. Yritysten on esitettävä se-

lostus rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista. Tämä kattaa rahavirroista syntyvät muutokset (esim. velkojen nostot ja takaisinmaksut) samoin kuin muutokset, joihin ei liity rahavirtaa.

IAS 12 Tuloverot muutos Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista. IAS 12:een tehdyt tammikuussa 2016 muutokset selventävät laskennallisten verojen kirjaamista, kun omaisuuserä arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuuserän verotuksellinen arvo.

### Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Aspo Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta ja vähintään 20 %:n omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- ja yhteisyritysten välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Konsernilla ei ole ollut osakkuusyhtiöitä vuoden 2014 jälkeen.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta on saatu. Luovutetut toiminnot ovat mukana siihen hetkeen asti, jolloin määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Luovutettu vastike ja hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä, ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan

käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva mahdollinen osuus on esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa. Vuosina 2016 ja 2017 konsernilla ei ollut määräysvallattomia omistajia.

Konsernilla on aiempina vuosina ollut määräysvallaton omistaja Aspo Management Oy. Yhtiö oli johdon omistusyhtiö, ja se perustettiin vuonna 2010 mahdollistamaan osallistujien merkittävä pitkäaikainen osakeomistus Aspo Oyj:ssä. Aspo Management Oy:n koko osakekanta hankittiin Aspo Oyj:lle osakevaihdolla 3.11.2014. Ennen osakevaihtoa Aspo Oyj:llä oli osakas- ja lainasopimuksen nojalla määräysvalta Aspo Management Oy:ssä, ja tämän perusteella yhtiö yhdisteltiin Aspon konsernitilinpäätökseen vuosina 2010–2013. Johdon tekemää sijoitusta Aspo Management Oy:öön käsiteltiin ennen osakevaihtoa konsernitilinpäätöksessä määräysvallattomien omistajien osuutena. Aspo Management Oy:n hallussa olleet Aspo Oyj:n osakkeet vähennettiin konsernitilinpäätöksessä konsernin omasta pääomasta. Aspo Management Oy sulautui Aspo Oyj:hin vuonna 2015.

### Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahan

määräisistä liiketapahtumista ja mone-  
taaristen erien muuntamisesta synty-  
neet voitot ja tappiot on kirjattu tulos-  
vaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot  
ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liike-  
voiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lai-  
nojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät  
rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aspo on luokitellut Telko-segmenttiin  
kuuluvat pitkäaikaiset lainat Telkon val-  
kovenäläiselle, ukrainalaiselle ja kazak-  
stanilaiselle tytäryhtiölle nettosijoituksiksi  
ulkomaiseen yksikköön IAS 21:n mukai-  
sesti. Kaikki näihin nettosijoituksiin liitty-  
vät toteutumattomat valuuttakurssivoi-  
tot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tu-  
loksen eriin.

### Ulkomaiset konserniyhtiöt

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudel-  
lista asemaa koskevat luvut määritetään  
siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön  
pääasiallisen toimintaympäristön valuutta  
("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös  
on esitetty euroina, joka on konsernin  
emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua.  
Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserni-  
yhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan  
euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia.  
Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttä-  
mällä tilinpäätöspäivän valuuttakurssia.  
Muuntoerot esitetään omassa pääomassa  
erillisenä eränä. Kun tytäryritys myydään  
kokonaan tai osittain siten, ettei konser-  
nilla ole enää määräysvaltaa, kertyneet  
muuntoerot kirjataan laajaan tuloslaskel-  
maan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

### Segmenttiraportointi

Aspon toimintasegmentit ovat ESL  
Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko.  
Toimintasegmentit raportoidaan tavalla,  
joka on yhdenmukainen ylimmälle ope-  
ratiiviselle päätöksentekijälle toimitet-  
tavan sisäisen raportoinnin kanssa.  
Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksente-  
kijäksi on nimetty hallitus, joka vastaa  
resurssien kohdistamisesta toiminta-  
segmenteille ja niiden tuloksien arvioin-  
nista. Segmenttien väliset liiketapahtu-  
mat perustuvat markkinahintoihin.

### Aineelliset

#### käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään  
alkuperäisten hankintahintojen ja kumu-

latiivisten poistojen erotuksena vähen-  
nettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.  
Alusten uudisrakennusten osalta raken-  
tamisen aikana syntyneet rahoitusmenot  
aktivoidaan osaksi kohteen hankintame-  
noa ja ne poistetaan omaisuuserän talou-  
dellisena vaikutusaikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödyk-  
keet poistetaan tasapoistoina todennä-  
köisen taloudellisen vaikutusajan perus-  
teella seuraavasti:

• Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
• Alukset	17–30 vuotta
• Puskijat	18 vuotta
• Telakoinnit	2–3 vuotta
• Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
• Putkistot	5–20 vuotta
• Toimitilojen perusparannusmenot	5–10 vuotta
• Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttö-  
omaisuuden arvonalennus peruutetaan,  
mikäli kerrytettävissä olevan tulon mää-  
rittämisessä käytetyt arviot muuttuvat.  
Arvonalentumistappion peruuttamisen  
vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa  
ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuu-  
serälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi  
aikaisempina vuosina kirjattu arvonalen-  
tumistappiota. Aineellisten käyttöomai-  
suushyödykkeiden käytöstä poistamisista  
ja luovutuksista syntyneet voitot ja -tap-  
piot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuot-  
toihin tai kuluihin.

### Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konserni-  
tilinpäätökseen hankintamenetel-  
mää käyttäen. Hankinnasta syntynyt lii-  
kearvo kirjataan hankinta-ajankohtana  
määrään, jolla luovutettu vastike ylittää  
hankittujen varojen ja vastattavaksi otet-  
tujen velkojen käyvän arvon. Liikearvoa  
ei poisteta, vaan sen käypää arvoa tes-  
tataan vähintään vuosittain käyttöar-  
voon perustuvalla arvonalentumistes-  
tillä (ks. Liikearvon arvonalentumistesti  
liitetieto 12).

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on  
rajoittamaton taloudellinen vaikutus-  
aika, ei kirjata poistoja vaan ne testa-

taan vuosittain arvonalentumisen varalta.  
Leipurin- ja Telko-segmentteihin kuuluvien  
brändien taloudelliset vaikutusajat on ar-  
vioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien  
vahva tunnettuus ja historia tukevat joh-  
don käsitystä siitä, että brändit vaikutta-  
vat rahavirtojen kerryttämiseen määritte-  
lemättömän ajan.

Muut aineettomat hyödykkeet arvos-  
tetaan alkuperäiseen hankintamenoan, ja  
ne poistetaan tasapoistoina niiden talou-  
dellisena vaikutusaikana. Muiden aineet-  
tomien hyödykkeiden poistoaajat ovat:

• Ohjelmistot ja ohjelmistolisenssit	3–5 vuotta
• Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut päämiessuhteet ja teknologia	10 vuotta

Konserni arvioi aineellisten ja aineetto-  
mien hyödykkeiden tasearvot vuosittain  
tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta  
arvonalentumisesta on olemassa. Jos  
viitteitä on olemassa, arvioidaan kysei-  
sestä omaisuuserästä kerrytettävissä  
oleva rahamäärä. Arvonalentumista tar-  
kastellaan rahavirtaa tuottavien yksikkö-  
jen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on  
käypä arvo vähennettynä myynnistä ai-  
heutuvilla menoilla tai sitä korkeampi  
käyttöarvo. Kassavirtaperusteinen käyt-  
töarvo määritellään laskemalla ennustet-  
tujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo.  
Laskelmien diskonttokorko perustuu pää-  
oman keskimääräiseen kustannukseen  
(WACC), joka kuvastaa markkinoiden nä-  
kemystä rahan aika-arvosta ja Aspon lii-  
ketoimintaan liittyvistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan laa-  
jaan tuloslaskelmaan, mikäli omai-  
suuserän kirjanpitoarvo on suurempi  
kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.  
Arvonalentumistappion kirjaamisen yh-  
teydessä poistojen kohteena olevan  
omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika  
arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuse-  
rästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalen-  
tumistappio peruutetaan, mikäli kerry-  
tettävissä olevan tulon määrittämisessä  
käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti.  
Arvonalentumistappion peruuttamisen  
vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa  
ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuu-  
serälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi ai-  
kaisempina vuosina kirjattu arvonalen-

tumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvon alentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

### Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi toteutumishetkellä. Uusien tuotteiden suunnittelusta aiheutuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan niiden vaikutusaikana. Muut kehittämismenot kirjataan kuluksi toteutusesaansa. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhemmillä kausilla. Vuonna 2017 aktivoidiin Kaukon kehittämien medical-tietokoneiden kehittämis- ja sertifiointikulut tuotekehittämismenoina ja ne poistetaan vaikutusaikanaan. Kulujen määrä on vähäinen Aspokonsernin tasolla. Vuonna 2016 ei ollut aktivoituja kehittämismenoja.

Aspokonsernin tutkimus- ja kehittämistoiminta kohdistuu segmenttien luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin.

### Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoiminta-asteeseen perustuen), mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

### Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa konsernille

siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingisopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingisopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasingisopimuksen keston mukaan. Rahoitusleasingisopimuksiksi on luokiteltu vuokrasopimuksia, joilla on hankittu koneita ja laitteita sekä IT-ohjelmistoja.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrat kirjataan kuluksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

### Työsuhde-etuudet

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernissa on käytössä vain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, ja niihin liittyvät suoritukset kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

### Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on osakeperusteisia johdon kannustinjärjestelmiä, joissa osa palkioista maksetaan osakkeina ja loput rahana. Lisätietoja osakeperusteisista järjestelyistä on esitetty liitetiedossa 29. Luovutettavat osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei

sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon niiden osakkeiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Osakkeina maksettavista osuuksista tehdään kulun vastakirjaus omaan pääomaan ja rahana maksettavat osuudet kirjataan velaksi, sekä rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

### Osakepääoma

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään mahdollisilla verovaihtokutsilla oikaistuin omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Kun ostetaan omia osakkeita, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Kun näitä osakkeita myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä mahdollinen tuloverojen vaikutus, kirjataan omaan pääomaan.

### Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli takuu-aikaa on tilinpäätöspäivänä jäljellä. Takuu- ja huoltoveloitteet ajoittuvat yleensä 1–2 vuoden ajalle. Takuuvaraukset määritellään historiallisen kokemuksen perusteella.

Varaukseen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

### Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan

mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvisteista tappioista. Laskennallinen vero- saaminen kirjataan verotuksellisista tap- pioista ja muista väliaikaisista eroista siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Mahdollinen osuus osakkuus- ja yhtei- syytysten tuloksista esitetään laajassa tuloslaskelmassa laskettuna tilikauden tuloksesta ja se sisältää vero vaikutuksen.

ESL Shipping Oy liittyi takautuvasti vuoden 2011 alusta tonniverotuksen piiriin. Tonniverotuksessa varustamo- toiminta siirtyi elinkeinoverotuksesta ton- nistopohjaiseen verotukseen.

### **Tuloutusperiaatteet**

Valtaosa Aspon liikevaihdosta on tavara- kauppaa, jonka tuloutus tapahtuu toimi- tuksen yhteydessä, kun omistamiseen liit- tyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle toimitustapalausekkeen mukai- sesti. ESL Shippingä lukuun ottamatta vain pieni osa toimintasegmenttien liike- vaihdosta on asiakkaalle myytäviä palve- luita, joista tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Valtaosa segmenttien tar- joamista muista palveluista katsotaan osaksi asiakaspalvelua, koska ne liittyvät esimerkiksi tuotekonseptien ja räätälöity- jen kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja suunnitteluun. ESL Shippingin tuotot kir- jataan palvelujen suorittamisen myötä. Tuloutus perustuu kuljetus- tai muihin pal- velusopimuksiin. Raportointikauden päät- tyessä tuotot ESL Shippingin matkalla tai muuten kesken olevista palveluista kirja- taan perustuen raportointihetken men- nessä toteutuneiden palvelun suoritta- mispäivien osuuteen palvelun arvioidusta kokonaiskestosta.

Yksilöllisten tilausten mukaan valmis- tettävien pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi val- mistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään tarkasteluhet- keen mennessä kertyneiden toteutunei- den suunnittelu-, valmistus- ja asennustun- tien osuutena hankkeen arvioiduista suun- nittelu-, valmistus- ja asennustunneista. Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamatto- maan hankkeeseen, kirjataan keskeneräi- sinä pitkäaikaishankkeina vaihto-omaisu- uteen. Kun on todennäköistä, että hanke

tuottaa tappiota, tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Aspo-konsernissa pitkäai- kaishankkeiden tuloutusperiaatetta sovel- letaan Leipurin-liiketoiminnan omaan ko- nevalmistustoimintaan, jonka osuus kon- sernin liikevaihdosta on vähäinen.

### **Julkiset avustukset**

Julkiset avustukset, jotka on saatu syn- tyneiden menojen korvaukseksi, tuloute- taan laajaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Saadut avustukset on esitetty nettona syntyneiden kulujen vähennyksenä. Aineellisten käyttöomai- suushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset on kirjattu hankintamenon oikaisuksi. Avustukset tuloutuvat pienem- pien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana.

### **Rahoitusvarat**

Aspo on luokitellut rahoitusvarat lainoi- hin ja muihin saamisiin, myytävissä ole- viin rahoitusvaroihin sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusva- roihin. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset kirjataan sel- vityspäivänä ja arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaami- sen jälkeen lainat ja muut saamiset ar- vostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäi- seen hankintamenoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät mah- dolliset suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset. Ne kirjataan selvi- tuspäivänä käypään arvoon ja arvoste- taan myöhemmin kunkin tilikauden päät- tymispäivän käypään arvoon.

Myytävissä olevat rahoitusvarat si- sältävät sijoitukset osakkeisiin. Ne ar- vostetaan käypään arvoon käyttäen no- teerattuja markkinahintoja ja -kursseja tai laskennallista nykyarvoa. Myytävissä ole- vien rahoitusvarojen käyvän arvon muu- tokset kirjataan muihin laajan tuloksen erii ja esitetään käyvän arvon rahas- tossa omassa pääomassa verovaikutus huomioiden. Kun tällainen omaisuuserä myydään tai siitä on aiheutunut arvon- alentumistappio, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta

tulokseen rahoituseriin. Myytävissä ole- vien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kir- jataan selvityspäivänä. Luotettavan mark- kina-arvon puuttuessa myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaa- minen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeu- den rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konser- nin ulkopuolelle.

Konserni kirjaa myyntisaamisista ar- vonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

### **Rahoitusvelat**

Konsernin käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat rahoitusvelat sisältä- vät suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset. Ne kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan käypään arvoon tilikauden päättymispäivänä.

Jaksotettuun hankintamenoon ar- vostettavat rahoitusvelat kirjataan sel- vityspäivänä, ja ne merkitään taseeseen hankintamenoon transaktiomenoilla vä- hennettynä. Korot jaksotetaan laajaan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle efek- tiivisen koron menetelmää noudattaen. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, kun ne erääntyvät maksettavaksi kahden- toista kuukauden kuluessa raportointi- kauden päättymisestä.

### **Rahavarat**

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pank- kitalletuksia ja muita korkeintaan kolmen kuukauden pituisia erittäin likvidejä sijoit- tuksia. Käytetyt luottolimiitit on esitetty pitkä- tai lyhytaikaisissa veloissa.

### **Johdannaiset**

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpi- toon alun perin käypään arvoon sinä päi- vänä, kun konsernista tulee sopimusosa- puoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edel- leen käypään arvoon.

Konserni soveltaa suojauslaskentaa käyttöomaisuushankinnoista aiheutuvien ennakoitujen ulkomaanrahan määräisten rahavirtojen suojaamiseen. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muu- tos kirjataan muihin laajan tuloksen erii ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahas-

tossa. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuus-erän hankintamenoon sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään taseeseen. Suojauslaskentaa sovelletaan myös koronvaihtosopimuksiin, joilla on suojattu tulevaa koron rahavirtaa kiinteäksi. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Koronvaihtosopimuksen tilikaudella toteutuneet korot kirjataan vastaavasti rahoituseriin. Muihin johdansiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovellettaessa suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoiimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arviot siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi laajan tuloslaskelman rahoituseriin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään laajaan tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitua liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Suojauslaskennan ulkopuolella olevien rahoituseriin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Johdannaisten käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmääritysmalleihin. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitujen rahavirrat myytyjen valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskontattujen rahavirrat tilinpäätöspäivän valuutta-

kurssilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus. Valuutta-optioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmääritysmalleilla. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitujen rahavirrat käyttäen arvostushetken markkinahintoja.

### Käyvän arvon hierarkia

Konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Konserni luokittelee käypien arvojen määrittämismenetelmät seuraavasti:

**Taso 1:** Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot perustuvat noteerattuihin hintoihin aktiivisesti toimivilla markkinoilla. Markkinaa voidaan pitää aktiivisena, mikäli noteeratut hinnat ovat säännöllisesti saatavilla ja hinnat edustavat instrumentin todellista arvoa likvidissä kaupankäynnissä.

**Taso 2:** Rahoitusinstrumenteilla ei käydä kauppaa aktiivisilla ja likvideillä markkinoilla. Rahoitusinstrumentin arvo on määriteltävissä markkina-arvoon perustuen sekä mahdollisesti osittain johdetun arvonmäärityksen avulla. Mikäli instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ovat kuitenkin saatavilla ja todennettavissa kuuluu instrumentti tasolle 2.

**Taso 3:** Rahoitusinstrumentin arvostus ei perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, eivätkä muutkaan instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla eivätkä todennettavissa.

### Johdon harkinta ja arvioiden käyttö

Kansainvälisen tilipäätöskäytännön mukaista tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa muun muassa liittyen tapahtumien kirjaamiseen, sovellettavan IFRS-standardin tai laatimisperiaatteen valintaan, esittämistapaan tilinpäätöksessä sekä kirjaamiseen perusteena oleviin arvioihin ja oletuksiin. Ne vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin ja esittämiseen, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin ja esittämiseen raportointikaudella.

Arvioita on käytetty mm. määritetäessä liikearvon ja brändien määriä ja nii-

den tuotto-odotuksia sekä muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja, vaihto-omaisuuden sekä varojen ja velkojen kuranttiutta. Arviot perustuvat liiketoiminnoista kerättyyn tietoon omista markkinoistaan ja niiden kehityksestä ja vaikutuksesta konsernin liikevaihtoon ja kustannustasoon sekä johdon kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, jotka muodostavat johdon senhetkisen parhaan näkemyksen. Arvioiden perustana olevien tekijöiden muuttumisen myötä on mahdollista, että toteumat poikkeavat merkittävästikin tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Konsernijohdon näkemyksen mukaan eniten merkittäviä arvioita ja oletuksia liittyy liikearvon ja brändien arvonalentumistestaukseen sekä laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen. Muu harkinta liittyy mm. pitkäaikaishankkeiden tulouttamiseen sekä koronvaihtosopimusten ja vuokrasopimusten kirjaamiseen sovellettavien laatimisperiaatteiden valintaan. Niillä ei ollut olennaista vaikutusta Aspon konsernitilinpäätökseen.

### Liikearvon ja brändien arvonalentumistesti

Konserni testaa liikearvon ja brändien tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on identifioitu sen mukaan, missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Kassavirrat sisältävät mm. arvion tulevaisuuden myynneistä, kannattavuudesta sekä ylläpitoinvestoinneista. Laskelmien diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuususeriin ja liiketoimintojen sijaantiin liittyvät erityiset riskit. Pääoman keskimääräinen painotettu kustannus heijastaa konsernin keskimääräistä, pitkäaikaista rahoitusrakennetta. Erilaisilla oletamuksilla voisi olla merkittävä vaikutus liikearvon ja brändien



konsernitilinpäätöksessä raportoituihin määriin. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Liikearvoa, brändejä ja niiden testamista käsitellään laajemmin liitetietojen kohdassa 12.

### Laskennalliset verosaamiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, kertyykö tulevaisuudessa riittävän todennäköisesti verotettavaa tuloa, jota vastaan verotuksessa vahvistetut tappiot voidaan hyödyntää. Arviot perustuvat johdon laatiin tulosenusteisiin. Laskennallisten verosaamisten määriin vaikuttaisivat esimerkiksi verotettavan tulon poikkeaminen tulosenusteen määrästä tai niitä koskevan verolainsäädännön muutokset.

### Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2018 seuraavat standardit, muutokset ja tulkinnat:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, IFRS 15 voimaantuloaika ja Selvennyksiä IFRS 15:een (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikauksilla): IFRS 15 julkaistiin toukokuussa 2014. Standardi sisältää viisiportaisen mallin asiakassopimuksista saatavien myyntituottojen tulouttamiseksi. IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. IFRS 15 korvaa kaiken aiemmin voimassa olleen tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä niihin liittyvät IFRIC-tulkinnat.

Aspo ottaa standardin käyttöön täysin takautuvaa menetelmää soveltaen ja standardin sallimia käytännön apukeinoja hyödyntäen.

Aspo valmistautui standardin käyttöönottoon vuoden 2016 lopulta vuo-

den 2017 loppuun toteuttamalla koko konsernin kattavan IFRS 15 käyttöön-ottoprojektin. Projektissa tutkittiin liike-toimintasegmenteissä erilaiset myyntitapahtumatyyppit IFRS 15 mallin mukaisesti, tunnistettiin poikkeamat aiempaan tuloutuskäytäntöön sekä muutettiin käytännöt ja myyntisopimukset vastaamaan IFRS 15 vaatimuksia soveltuvin osin jo vuoden 2017 aikana. Projektin aikana henkilöstöä koulutettiin tunnistamaan uudet liiketoimintatyyppit ja soveltamaan uutta standardia niiden tulouttamisessa. Aspon tarkastusvaliokunta seurasi projektin etenemistä ja standardin käyttöön-ottoa koko vuoden ajan.

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Aspon liikevaihto koostuu pääosin seuraavista tulovirroista:

- Raaka-aineiden myynti muovi- ja kemianteollisuudelle
- Raaka-aineiden ja koneiden myynti leipomo- ja muulle elintarviketeollisuudelle
- Laivoilla tapahtuva kuljetuspalveluiden myynti energia- ja metalliteollisuudelle
- Työvälineiden ja sovellusten myynti liikkuvaan tietotyöhön sekä energiatehokkuutta lisäävien laitteiden ja sovellusten myynti

Uuden standardin vaikutus tuloutusperiaatteisiin:

Valtaosa Aspon liikevaihdosta on tavarakauppa, jonka tuloutus tapahtuu toimituksen yhteydessä, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle toimitustaloukselle mukaisesti. ESL Shippingiä lukuun ottamatta vain pieni osa toimintasegmenttien liikevaihdosta on asiakkaalle myytävää palveluita, joista tuotot on kirjattu, kun palvelu on suoritettu. Valtaosa segmenttien tarjoamista muista palveluista katsotaan osaksi asiakaspalvelua, koska ne liittyvät esimerkiksi tuotekonseptien ja räätälöityjen kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja suunnitteluun. ESL Shippingin tuotot kirjataan palvelujen suorittamisen myötä. Tuloutus perustuu kuljetus- tai muihin palvelusopimuksiin. Raportointikauden päät-

tyessä tuotot ESL Shippingin matkalla tai muuten kesken olevista palveluista kirjataan perustuen raportointihetkeen mennessä toteutuneiden palvelun suorittamispäivien osuuteen palvelun arvioidusta kokonaiskelestä.

Aspo-konsernissa pitkäaikaishankkeiden tuloutusperiaatetta on sovellettu Leipurin-liiketoiminnan omaan konevalmistustoimintaan, jonka osuus konsernin liikevaihdosta on vähäinen. Tuloutusperiaate on kuvattu tarkemmin yleisissä tuloutusperiaatteissa.

Uuden IFRS 15 -standardin mukaisesti yhteisön on kirjattava myyntituotto, kun se täyttää suoriteveloitteen luovuttamalla luvattun tavarahan tai palvelun asiakkaalle. Konsernin myyntisopimukset koskevat pääosin tuotteen myyntiä asiakkaalle, ja niissä on tunnistettu olevan yksi suoritevelvoite. Transaktiohintana on pääsääntöisesti kiinteä, mutta jossain tapauksissa vastike voi olla muuttuva. Tuloutus tapahtuu, kun tuote on luovutettu asiakkaalle tiettyä hetkenä. Standardin käyttöönotolla ei ole merkittävää vaikutusta tulouttamiseen verrattuna yhtiön aiempiin tulouttamiskäytäntöihin. Vähäisiä vaikutuksia joko tuloutusajankohtaan tai tuloutettavaan määrään on havaittu pienessä määrässä yksittäisiä liiketoimia, johtuen esimerkiksi poikkeuksellisista takuuajoista, yksittäisistä muuttuvista vastikkeista tai toimitustalouksien palausekkeiden ehdoista.

Seuraavissa taulukoissa esitetään konsernin liikevaihtoluvut 2017 eri liiketoimintasegmenteissä sellaisena kuin Aspo tulee ne raportoimaan IFRS 15-standardin mukaisesti. Koska standardin mukaisten tuloutusperiaatteiden soveltamisen muutosvaikutus olennaisuus huomioiden on vähäinen, ei vuoden 2017 lukuja ole ollut tarvetta muuttaa esitettäessä standardin käyttöönoton vaikutusta konsernin liikevaihtolukuihin.

## LIIKEVAIHDON ERITTELYT IFRS 15 MUKAAN

### LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN 2017

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko	Yhteensä
Suomi	29 104	48 117	52 454	31 102	160 777
Skandinavia	15 818	847	33 912	66	50 643
Baltia	5 514	32 047	20 674	512	58 747
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	6 204	35 039	123 609	0	164 852
Muut maat	22 651	6 182	31 577	6 931	67 341
<b>Yhteensä</b>	<b>79 291</b>	<b>122 232</b>	<b>262 226</b>	<b>38 611</b>	<b>502 360</b>

### LIIKEVAIHTO TULOUTUSAJANKOHDAN MUKAAN 2017

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko	Yhteensä
Tuloutus yhtenä ajankohtana		114 629	261 316	38 411	414 356
Tuloutus ajan kuluessa	79 291	7 603	910	200	88 004
<b>Yhteensä</b>	<b>79 291</b>	<b>122 232</b>	<b>262 226</b>	<b>38 611</b>	<b>502 360</b>

### LIIKEVAIHTO TUOTERYHMITTELYN MUKAAN 2017

1 000 €	
<b>ESL Shipping</b>	<b>79 291</b>
Raaka-aineet	103 223
Koneet	19 009
<b>Leipurin</b>	<b>122 232</b>
Muovit	150 690
Kemikaalit	111 536
<b>Telko</b>	<b>262 226</b>
Liikkuva tietotyö	17 630
Energiätehokkuuslaitteet	14 485
Muut	6 496
<b>Kauko</b>	<b>38 611</b>
<b>Yhteensä</b>	<b>502 360</b>

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Standardi sallii aiempaa useampien riskipositoiden ottamisen suojauslaskennan piiriin, ja siinä on yhtenäistetty suojauslaskennan periaatteita riskienhallinnan kanssa. Rahoitusvarojen arvostamisessa Aspo ottaa käyttöön odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin ja soveltaa myyntisaamisiin yksinkertaistettua menetelmää segmenttikohtaisesti. Suojauslaskennassa konserni jatkaa aiemmin määritettyä suojauskäytäntöään. Standardin käyttöönoton ei arvioida vaikuttavan olennaisesti konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen\* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset tuovat selvennyksiä osakeperusteisten liiketoimien luokitteluun ja arvostamiseen. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tulkinta IFRIC 22 Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet ja etukäteisvastike\* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta täsmentää, että ulkomaanrahan määräiseen omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvän ennakkosuorituksen muuntamisen toteutumispäivä on päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Tulkinta vastaa konsernin noudattamaa laatimisperiaatetta.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2019 tai myöhemmin seuraavat uudet standardit, muutokset ja tulkinnot:

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla

tilikausilla). IFRS 16 julkaistiin tammi-kuussa 2016. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään taseeseen, sillä operatiivisia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää erotella. Uuden standardin mukaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokralle antajien soveltamaan kirjanpitoikäisyyteen ei tule merkittäviä muutoksia.

Konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia, kuten toimisto- ja varastotiloihin sekä autoihin ja kuljetuskalustoon liittyviä sopimuksia. Myös osa toimistotekniikasta on vuokrattua. Aspo on aloittanut valmistautumisen uuden standardin käyttöönottoon keräämällä olennaiset tiedot nykyisistä vuokrasopimuksista koko konsernissa ja tutkinut niistä merkittävimmät IFRS 16 standardin kriteerein. Tarkemmin on tutkittu noin kaksikymmentä vuokrasopimusta ja arvioitu niiden perusteella standardin käyttöönoton vaikutus konsernin taseeseen ja tuloslaskelmaan. Analysoitujen sopimusten perusteella taseen loppusumma olisi noussut vuoden 2018 alun taseeseen verrattuna noin 20 miljoonalla eurolla. Standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan tuloslaskelman rakenteeseen, mutta sillä ei ole merkittävää vaikutusta tilikauden tulokseen. Vaikutusanalyysi tarkentuu vuoden 2018 aikana, kun konsernin kaikki vuokrasopimukset on luokiteltu ja arvioitu IFRS 16 kriteerein. Tämän hetkisen arvon mukaan standardilla tulee olemaan merkittävä vaikutus Aspon konserniti-linpäätökseen mukaan lukien liitetiedot tunnuslukuineen.

Alustavan arvon mukaan Aspo tulee ottamaan uuden standardin käyttöön yksinkertaistettua siirtymämenetelmää käyttäen 1.1.2019 alkaen. Tällöin vuokrasopimusten kertynyt vaikutus huomioidaan oikaisemalla siirtymähetkellä kertyneiden voittovarojen tai jonkun muun oman pääoman erän alkusaldon eikä vertailutietoja oikaista. Vuoden 2018 aikana tehdään myös päätös tarvittavasta ohjelmistoratkaisusta. Aspon tarkastusvaliokunta seuraa kokouksissaan

projektin etenemistä ja standardin käyttöönottoa.

IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus\* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää kirjanpitoikäisyyttä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa veroviranomaisen hyväksymistä. Tulkinalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2015–2017\*. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain.

\* Kyseistä säännöstä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

# 1. Liikevaihto ja segmentti-informaatio

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko.

ESL Shipping huolehtii energia-alan ja teollisuuden raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista.

Leipurin palvelee leipomo- ja muuta elintarviketeollisuutta sekä kodin ulkopuolisen syömisen markkinoita toimittamalla raaka-aineita, tuotannossa tarvittavia koneita ja valmistuslinjoja suunnittelu- ja huoltopalveluineen sekä leivontaan liittyvää tietotaitoa.

Telko hankkii ja jakelee teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.

Kauko on erikoistunut vaativien työympäristöjen sovellus-, laite-, ja palvelukokonaisuuksiin liikkuvassa tietotyössä sekä energiatehokkuustekniikkaan.

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Segmenttirakenne vastaa konsernin organisaatorakennetta ja sisäistä tulos-

raportointia, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon ja liikevaihtoon konsernin ulkopuolelta. Segmenttien arvioinnista ja resurssointipäätöksistä vastaa hallitus.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat perustellusti kohdistettavissa segmen-

teille. Segmenteille kohdistamattomat erät koostuvat tuloveroihin ja keskitettyyn rahoitukseen liittyvistä tulos- ja tase-eristä. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

## LIKEVAIHTO

1 000 €	2017	2016
Tuotot tavaroiden myynnistä	411 839	378 847
Tuotot palveluista	82 918	75 073
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	7 603	3 484
<b>Yhteensä</b>	<b>502 360</b>	457 404

Valmistusasteen mukaan tuloutettujen, mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoiksi tilikaudella kirjattu määrä

**5 356** 1 221

## MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

1 000 €	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat*	
	2017	2016	2017	2016
Suomi	160 777	149 395	144 984	153 249
Skandinavia	50 643	47 528	4	8
Baltia	58 747	50 370	471	405
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	164 852	145 614	964	1 594
Muut maat	67 341	64 497	24 197	11 756
<b>Yhteensä</b>	<b>502 360</b>	457 404	<b>170 620</b>	167 012

\* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusvarat ja veroihin liittyvät erät.

Konserni seuraa liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat ja muut maat. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan, ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

## LIIKETOIMINTASEGMENTIT 2017

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko	Segmenteille kohdistamat- tomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	79 291	122 232	262 226	38 611		502 360
Myynti toisille segmenteille			6	13		
Liikevaihto	79 291	122 232	262 232	38 624		502 360
Liikevoitto	13 499	3 133	10 817	-173	-4 140	23 136
Nettorahoituskulut						-2 082
Voitto ennen veroja						21 054
Tuloverot						-1 646
<b>Tilikauden tulos</b>						<b>19 408</b>
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	8 697	314	805	47	22	9 885
Aineettomien hyödykkeiden poistot	63	787	668	402	64	1 984
<b>Segmentin varat</b>	<b>132 893</b>	<b>63 463</b>	<b>76 395</b>	<b>23 568</b>	<b>24 776</b>	<b>321 095</b>
<b>Segmentin velat</b>	<b>10 953</b>	<b>17 877</b>	<b>29 698</b>	<b>6 560</b>	<b>143 740</b>	<b>208 828</b>
<b>Investoinnit</b>	<b>16 811</b>	<b>477</b>	<b>539</b>	<b>123</b>	<b>42</b>	<b>17 992</b>

## 2016

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko	Segmenteille kohdistamat- tomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	71 407	112 719	240 334	32 944		457 404
Myynti toisille segmenteille			5	48		
Liikevaihto	71 407	112 719	240 339	32 992		457 404
Liikevoitto	12 643	2 001	10 103	-140	-4 216	20 391
Nettorahoituskulut						-3 045
Voitto ennen veroja						17 346
Tuloverot						-1 492
<b>Tilikauden tulos</b>						<b>15 854</b>
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	8 347	337	696	106	15	9 501
Aineettomien hyödykkeiden poistot	55	868	783	396	20	2 122
<b>Segmentin varat</b>	<b>121 097</b>	<b>62 771</b>	<b>78 115</b>	<b>20 005</b>	<b>27 748</b>	<b>309 736</b>
<b>Segmentin velat</b>	<b>9 167</b>	<b>14 287</b>	<b>32 031</b>	<b>5 391</b>	<b>134 333</b>	<b>195 209</b>
<b>Investoinnit</b>	<b>5 042</b>	<b>253</b>	<b>1 379</b>	<b>16</b>	<b>187</b>	<b>6 877</b>

## 2. Liiketoimintojen myynnit ja hankitut liiketoiminnat

---

### LIIKETOIMINTAKAUPAT VUOSINA 2017 JA 2016

Tilikaudella 2017 Leipurin myi lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan MP Maustepalvelut Oy:lle. Myynnin vaikutus Leipurin-liiketoiminnan liikevaihtoon on noin 4 miljoonaa euroa vuodessa. Leipurin sai liiketoiminnan myynnistä 0,4 miljoonan euron myyntivoiton ja myytyyn liiketoimintaan kohdistui liikearvoa 0,6 miljoonaa euroa.

Lisäksi Kauko Oy myi osuutensa yhteisyrityksestä Roll Systems Oy yrityksen toiselle osakkaalle. Yhteisyrityksen toiminta liittyi Kaukon vuonna 2015 myymään Industrial-liiketoimintaan. Kaupan vaikutus konsernin tulokseen oli vähäinen.

Tilikaudella 2016 ei myyty liiketoimintoja.

Tilikausilla 2017 ja 2016 ei ostettu uusia liiketoimintoja.

## 3. Liiketoiminnan muut tuotot

---

1 000 €	2017	2016
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	185	87
Vuokrat ja käyttökorvaukset	817	633
Myyntivoitot myydyistä liiketoiminnoista	352	
Leasingsopimuksiin liittyvä hyvitys	232	117
Muut tuotot	451	387
<b>Yhteensä</b>	<b>2 037</b>	1 224

## 4. Työsuhde-etuudet ja tietoa henkilöstöstä

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 909 (895) ja tilikauden aikana keskimäärin 877 (871). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 604 (596) ja työntekijöiden 273 (275).

### TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

1 000 €	2017	2016
Palkat	33 722	32 068
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	5 244	5 289
Osakepalkinta	928	524
Muut henkilösivukulut	1 660	2 082
<b>Yhteensä*</b>	<b>41 554</b>	39 963

\* Kuluja pienentää Liikenne- ja viestintäministeriöltä saatu kauppa-alustuki, jonka mukaisesti ESL Shipping saa palautuksena merimiespalkkoihin liittyviä ennakonpidätyksiä ja henkilösivukuluja

4 661 5 158

Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiri-osiossa.

### HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN TILIKAUDEN LOPUSSA

	2017	2016
ESL Shipping	235	226
Leipurin	315	322
Telko	288	280
Kauko	46	42
Muu toiminta	25	25
<b>Yhteensä</b>	<b>909</b>	895

### HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN KESKIMÄÄRIN TILIKAUDEN AIKANA

	2017	2016
ESL Shipping	230	225
Leipurin	305	314
Telko	269	267
Kauko	48	42
Muu toiminta	25	23
<b>Yhteensä</b>	<b>877</b>	871

### HENKILÖSTÖ MAANTIETEELLISESTI TILIKAUDEN LOPUSSA

	2017	2016
Suomi	436	415
Skandinavia	20	19
Baltia	75	73
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	327	338
Muut maat	51	50
<b>Yhteensä</b>	<b>909</b>	895

## 5. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2017	2016
<b>Poistot</b>		
Aineettomat hyödykkeet	1 984	2 122
Rakennukset	310	325
Alukset	8 685	8 339
Koneet ja kalusto	860	808
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	30	29
<b>Yhteensä</b>	<b>11 869</b>	11 623
<b>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</b>	<b>11 869</b>	11 623

## 6. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2017	2016
<b>Ostot tilikauden aikana</b>		
ESL Shipping	13 197	9 597
Leipurin	94 836	86 899
Telko	225 998	209 434
Kauko	34 003	28 707
<b>Yhteensä</b>	<b>368 034</b>	334 637
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 219	-6 453
<b>Ulkopuolisilta ostetut palvelut</b>		
Leipurin	4 003	2 965
Telko	3 228	3 198
Kauko	508	405
<b>Yhteensä</b>	<b>7 739</b>	6 568
<b>Materiaalit ja palvelut yhteensä</b>	<b>370 554</b>	334 752



## 7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2017	2016
Vuokrat	7 742	7 404
ESL Shipping	30 158	26 989
Leipurin	6 814	6 777
Telko	8 109	6 471
Kauko	2 187	2 184
Muu toiminta	2 274	2 074
<b>Yhteensä</b>	<b>57 284</b>	51 899

### TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1 000 €	2017	2016
Tilintarkastus	290	290
Veroneuvonta	55	60
Muut palvelut	138	80
<b>Yhteensä</b>	<b>483</b>	430

## 8. Rahoitustuotot ja -kulut

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy vuonna 2017 valuuttakurssieroja -0,9 miljoonaa euroa (-0,6). Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikaudella kuluiksi kirjattuja muuttuvia vuokria 0,0 miljoonaa euroa (0,1).

1 000 €	2017	2016
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	1	1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	1 137	723
Valuuttakurssivoitot	657	321
Myyntivoitot myytävissä olevista rahoitusvaroista	196	
<b>Rahoitustuotot yhteensä</b>	<b>1 991</b>	1 045
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-3 208	-3 164
Valuuttakurssitappiot	-865	-926
<b>Rahoituskulut yhteensä</b>	<b>-4 073</b>	-4 090
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>-2 082</b>	-3 045

## 9. Tuloverot

## LAAJAN TULOSLASKELMAN VEROT

1 000 €	2017	2016
Tilikauden verot	-2 283	-1 980
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	636	475
Verot edellisiltä tilikausilta	1	13
<b>Yhteensä</b>	<b>-1 646</b>	<b>-1 492</b>

## LAAJAN TULOSLASKELMAN VEROKULUN JA KONSERNIN EMOYHTIÖN VEROKANNALLA 20 % LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

1 000 €	2017	2016
Voitto ennen veroja	21 054	17 346
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-4 211	-3 469
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	255	308
Tonnistoverotuksen vaikutus	3 128	2 964
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista	-892	-1 163
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	191	6
Laskennallisten verosaamisten purku	-354	
Verot edellisiltä tilikausilta	1	13
Lähdeverot	-272	-124
Jaksotuserot, verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	508	-27
<b>Verot laajassa tuloslaskelmassa</b>	<b>-1 646</b>	<b>-1 492</b>
Efektiivinen verokanta	8 %	9 %

## MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

1 000 €	2017	2016
Suojauslaskenta	192	-102

## 10. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Osakekohtaista tulosta laskettaessa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (ns. hybridilaina) tilikaudelle kuuluva korko ja preemiokulu verovaikutuksella oikaistuna. Laskettaessa aiempina vuosina laimennettua osakekohtaista tulosta osakkeiden keskimääräinen lukumäärä on oikaistu oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan ja johdon omistusyhtiön aiheuttamalla laimennusvaikutuksella. Vuosien 2016 ja 2017 lopussa laimennusvaikutusta ei ollut.

1 000 €	2017	2016
<b>Laimentamaton</b>		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	<b>19 408</b>	15 854
Hybridilainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	<b>-2 160</b>	-819
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	<b>30 599</b>	30 564
Osakekohtainen tulos, €	<b>0,56</b>	0,49
<b>Laimennettu</b>		
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	<b>0,56</b>	0,49

## 11. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ovat pääosin yritysbrändejä, joista on kerrottu liitetiedossa 12. Aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu myös ohjelmistoja ja niiden lisenssejä sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuhteita ja uutta teknologiaa.

2017	Muut		Ennakkomaksut	Yhteensä
1 000 €	Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet	aineettomista hyödykkeistä	
Hankintameno 1.1.	9 343	17 291	6	26 640
Kurssiero	2	45		47
Lisäykset	59	374	118	551
Vähennykset	-1 518	-1 410	-6	-2 934
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>7 886</b>	<b>16 300</b>	<b>118</b>	<b>24 304</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-3 686	-13 518		-17 204
Kurssiero	-3	-47		-50
Vähennysten kertyneet poistot	1 518	1 410		2 928
Tilikauden poisto	-70	-1 914		-1 984
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-2 241</b>	<b>-14 069</b>		<b>-16 310</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>5 645</b>	<b>2 231</b>	<b>118</b>	<b>7 994</b>

2016	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut aineettomista hyödykkeistä	Yhteensä
1 000 €				
Hankintameno 1.1.	10 049	16 326	547	26 922
Kurssiero	-4	-49		-53
Lisäykset	27	490	6	523
Vähennykset	-729	-10	-13	-752
Siirrot erien välillä		534	-534	0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>9 343</b>	<b>17 291</b>	<b>6</b>	<b>26 640</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-4 323	-11 546		-15 869
Kurssiero	4	46		50
Vähennysten kertyneet poistot	727	10		737
Tilikauden poisto	-94	-2 028		-2 122
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-3 686</b>	<b>-13 518</b>		<b>-17 204</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>5 657</b>	<b>3 773</b>	<b>6</b>	<b>9 436</b>

#### AINEETTOMIIN HYÖDYKKEISIIN SISÄLTYVÄT RAHOITUSLEASING-SOPIMUKSILLA VUOKRALLE OTETUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

##### Muut aineettomat hyödykkeet

1 000 €	2017	2016
Hankintameno 1.1.	4 614	3 610
Lisäykset	307	480
Siirrot erien välillä		534
Vähennykset	-1 341	-10
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>3 580</b>	4 614
Kertyneet poistot 1.1.	-2 527	-1 731
Vähennysten kertyneet poistot	1 341	10
Tilikauden poisto	-848	-806
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-2 034</b>	-2 527
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>1 546</b>	2 087

## 12. Liikearvo

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoiminnoittain sen mukaan, millä tasolla liikearvoa sisäisessä raportoinnissa seurataan. Jokainen yksikkö vastaa Aspon kutakin toimintasegmenttiä. Liikearvo jakaantuu segmenteille seuraavasti: ESL Shipping 0,8 miljoonaa euroa (0,8), Leipurin 26,7 miljoonaa euroa (27,3), Telko 5,0 miljoonaa euroa (5,0) ja Kauko 9,5 miljoonaa euroa (9,5).

Leipurin- ja Telko -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat

on arvioitu rajoittamattomiksi. Niiden vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Brändit on testattu arvonalentumisen varalta eikä testien perusteella ole tarvetta arvonalennukselle.

### ARVONALENTUMISTESTAUS

Arvonalentumislaskelmien kerrytettävissä olevat kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kassavirtaennusteet perustuvat hallituksen hyväksymiin

kolmen vuoden taloudellisiin suunnitelmiin. Testissä rahavirtoja koskevat arviot laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle ja tämän jälkeen kassavirta on arvioitu tasaisella kasvuoletuksella. Terminaaliarvoina on käytetty 1 %:n (1 %) kasvuoletusta. Testien osoittama kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää jokaisessa segmentissä selvästi liikearvojen kirjanpitoarvon. Terminaaliarvon osuus vaihteli välillä 56–71 % kerrytettävissä olevasta rahamäärästä ja oli suurin Kauko-segmentissä. ESL Shippingin ja muun toiminnan liikearvot eivät ole merkittäviä kerrytettävissä olevaan rahamäärään verrattuna. Arvonalentumistestien mukaan arvonalentumista ei ole tapahtunut.

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti taloudellisissa suunnitelmissa arvioidulla nopeudella. Myyntikatteen muutoksen on arvioitu seuraavan liikevaihdon kasvua. Kustannusten on arvioitu nousevan hitaasti jatkuvan kulujen hallinnan ansiosta. Kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan enintään inflaation verran.

Diskonttaus korko on määritetty kullekin segmentille keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Laskelmissa käytetty diskonttaus korko (WACC) oli 9,1–14,0 % verojen jälkeen.

### ARVONALENTUMISTESTAUKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT JA HERKKYYSANALYYSI

Talouden hidas kasvu, muutokset valuuttakursseissa ja toimintaympäristön voimakkaat vaihtelut vaikeuttavat arvonalentumistestauksessa käytettyjen oletusten arviointia. Johto uskoo oletusten olevan asianmukaisia ja testattujen liiketoimintojen perusteiltaan kestäviä. Liiketoimintojen liikearvon arvonalentumistestauksen tulos riippuu jatkossakin tulevaisuuden ennustettujen kassavirtojen toteutumisesta. Olennainen negatiivinen muutos tulevissa kassavirroissa, korkotason merkittävä nousu tai pääomien korkea sitoutuminen saattavat aiheuttaa

### LIIKEARVO

1 000 €	2017	2016
Hankintameno 1.1.	43 990	44 041
Vähennys	-598	
Kurssiero	-32	-51
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>43 360</b>	43 990
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-1 347	-1 347
<b>Kertyneet arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>-1 347</b>	-1 347
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>42 013</b>	42 643

### LIIKEARVON KOHDISTAMINEN

1 000 €	2017	2016
ESL Shipping	790	790
Leipurin	26 683	27 281
Telko	5 000	5 032
Kauko	9 504	9 504
Muu toiminta	36	36
<b>Yhteensä</b>	<b>42 013</b>	42 643

### BRÄNDIT

1 000 €	2017	2016
Leipurin	3 148	3 148
Telko	2 155	2 155
<b>Yhteensä</b>	<b>5 303</b>	5 303

liikearvon arvonalentumiskirjauksen. Johdon näkemyksen mukaan testauksessa käytetyt arviot tulevista kassavirroista ja pääomien sitoutumisesta ovat todennäköisiä.

Kullekin segmentille on tehty herkkyyksanalyysi muuttamalla testin perusetuksina käytettyjä arvoja yksi kerral-

laan alaspäin muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, mikä seurauksena segmentin tulevien vuosien kassavirrat muuttuvat heikommaksi eli kerrytettävissä olevat rahavirrat pienentyvät. Muutokset vaikutuksineen olivat seuraavat:

- WACC:ia nostettiin 20 %, vaikutus 18–19 % (18 %)

- Kannattavuutta (liikevoitto) alennettiin 10 %, vaikutus 9–12 % (6–12 %)

Herkkyyksanalyysien perusteella ei ole tarvetta arvonalennukselle.

## 13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2017					Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset			
Hankintameno 1.1.	54	5 500	9 166	242 389	729	11 039	268 877
Kurssiero		-5	-201			-20	-226
Lisäykset		136	702	2 914		13 715	17 467
Vähennykset		-227	-1 628	-57 842		-470	-60 167
Siirrot erien välillä		931	-930		-1		0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>54</b>	<b>6 335</b>	<b>7 109</b>	<b>187 461</b>	<b>728</b>	<b>24 264</b>	<b>225 951</b>
Kertyneet poistot 1.1.		-2 756	-6 558	-145 954	-289		-155 557
Kurssiero		-1	110				109
Vähennysten kertyneet poistot		227	1 525	57 548			59 300
Siirtojen kertyneet poistot		-285	285				0
Tilikauden poisto		-310	-860	-8 685	-30		-9 885
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>		<b>-3 125</b>	<b>-5 498</b>	<b>-97 091</b>	<b>-319</b>		<b>-106 033</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>54</b>	<b>3 210</b>	<b>1 611</b>	<b>90 370</b>	<b>409</b>	<b>24 264</b>	<b>119 918</b>

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy ennakkomaksuja ESL Shippingin uusien LNG-käyttöisten alusten hankinnasta. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. ESL Shippingin saama tuki on vuosien 2016–2019 aikana enintään 5,9 miljoonaa euroa, josta 2,1 miljoonaa euroa saatiin vuonna 2016. Tämä pienentää alusten hankintaan liittyviä ennakkomaksuja. Tuen saannin edellytyksenä on sopimuksessa mainittujen aktiviteettien toteuttaminen ja niistä aiheutuneiden kustannusten hyväksyttävä dokumentointi.

2016							
1 000 €	Maa- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset käyttö- omaisuus- hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	5 500	8 120	238 676	721	9 396	262 467
Kurssiero			280			89	369
Lisäykset			941	3 713	1	1 641	6 296
Vähennykset			-238			-17	-255
Siirrot erien välillä			63		7	-70	0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>54</b>	<b>5 500</b>	<b>9 166</b>	<b>242 389</b>	<b>729</b>	<b>11 039</b>	<b>268 877</b>
Kertyneet poistot 1.1.		-2 431	-5 754	-137 615	-260		-146 060
Kurssiero			-159				-159
Vähennysten kertyneet poistot			163				163
Tilikauden poisto		-325	-808	-8 339	-29		-9 501
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>		<b>-2 756</b>	<b>-6 558</b>	<b>-145 954</b>	<b>-289</b>		<b>-155 557</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>54</b>	<b>2 744</b>	<b>2 608</b>	<b>96 435</b>	<b>440</b>	<b>11 039</b>	<b>113 320</b>

#### AINEELLISIIN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEISIIN SISÄLTYVÄT RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSILLA VUOKRALLE OTETUT AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

##### Koneet ja kalusto

1 000 €	2017	2016
Hankintameno 1.1.	441	439
Lisäykset	52	2
Vähennykset	-185	
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>308</b>	441
Kertyneet poistot 1.1.	-333	-244
Vähennysten kertyneet poistot	185	
Tilikauden poisto	-90	-89
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-238</b>	-333
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>70</b>	108

## 14. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat listaamattomia osakkeita. Koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, ne on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

### 2017

1 000 €

Noteeraamattomat osakkeet

Hankintameno 1.1.	172
Vähennykset	-2
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>170</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>170</b>

### 2016

1 000 €

Noteeraamattomat osakkeet

Hankintameno 1.1.	172
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>172</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>172</b>

## 15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2017	2016
Johdannaiset	4	1 248
Lainasaamiset	171	193
Siirtosaamiset	350	
<b>Yhteensä</b>	<b>525</b>	1 441

## 16. Osuudet yhteisyrityksissä

Kauko Oy:llä oli 50 %:n omistusosuus yhteisyritys Roll Systems Oy:stä. Kauko myi osuutensa yhteisyrityksestä toiselle osakkaalle vuonna 2017. Kaupalla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin laajaan

tuloslaskelmaan, sillä yhtiön ja sen tytäryhtiön tappiollisuuden vuoksi konsernin taseeseen ei sisältynyt yhdisteltyä osuutta kyseisestä yhteisyrityksestä.



## 17. Laskennalliset verot

Tonnistoverotukseen siirtymisen laskennallista verovelkaa huojennetaan valtion tukena vuosittain tonnistoverolain voimassaoloaikana, jos huojennukseen oikeuttavat edellytykset täyttyvät. Huojennuksen määrä vuonna 2017 oli 0,6 miljoonaa euroa ja 4,1 miljoonaa euroa vuosilta 2011–2016.

Taseeseen sisältyy 2,5 miljoonaa euroa (2,9) laskennallisia verosaamisia kotimaisista yhtiöistä, joiden tilikauden tulos vuosina 2012 tai 2013 on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu johdon tulosestimoisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoinnin olevan todennäköistä. Kotimaisten yhtiöiden muiden vuosien verotuksellisista 20,4 miljoonan euron tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Näiden verotuksellisten tappioiden hyödyntämisaika on 10 vuotta.

Konsernilla oli ulkomaisissa tytäryrityksissä 2,5 miljoonaa euroa (3,4) sellaisia käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Tappioiden vanhenemisaika vaihtelee maittain, osa tappioista vanhenee vuonna 2018 ja osalle ei ole määritetty vanhenemisaikaa tämänhetkisen lainsäädännön puitteissa. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa 1,5 miljoonaa euroa (1,4), sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

### LASKENNALLISET VEROSAAMISET

1 000 €	2017	2016
Johdannaiset	160	125
Työsuhde-etuudet	30	11
Verosaaminen tappioista	2 728	3 025
Muut väliaikaiset erot	349	271
<b>Yhteensä</b>	<b>3 267</b>	3 432

### LASKENNALLISET VEROVELAT

1 000 €	2017	2016
Poistoero	231	232
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	1 853	2 470
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 185	1 396
Johdannaiset		85
Muut väliaikaiset erot	31	60
<b>Yhteensä</b>	<b>3 300</b>	4 243

### LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET

1 000 €	2017	2016
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	3 432	3 797
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	-297	-248
Työsuhde-etuudet	19	-24
Muut väliaikaiset erot	-12	-58
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	125	-35
<b>Laskennalliset verosaamiset 31.12.</b>	<b>3 267</b>	3 432

### LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET

1 000 €	2017	2016
Laskennalliset verovelat 1.1.	4 243	4 978
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Poistoero	-1	16
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	-617	-618
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-211	-245
Muut väliaikaiset erot	-47	45
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	-67	67
<b>Laskennalliset verovelat 31.12.</b>	<b>3 300</b>	4 243

## 18. Vaihto-omaisuus

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 0,3 miljoonaa euroa (0,3), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

1 000 €	2017	2016
Aineet, tarvikkeet	1 615	1 272
Valmiit tuotteet	56 304	53 478
Muu vaihto-omaisuus	3 002	1 958
<b>Yhteensä</b>	<b>60 921</b>	56 708

## 19. Myynti- ja muut saamiset

Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu tilikaudella arvonalentumistappioita 0,9 miljoonaa euroa (0,4).

1 000 €	2017	2016
Myyntisaamiset	54 294	48 079
Saamiset pitkäaikaishankkeista*	1 215	887
Palautus liikenne- ja viestintäministeriöltä	2 357	2 615
Ennakkomaksut	2 168	2 651
Arvonlisäverosaaminen	640	983
Johdannaiset		443
Lainasaamiset	21	34
Muut siirtosaamiset	5 338	4 061
<b>Yhteensä</b>	<b>66 033</b>	59 753

### \* Pitkäaikaishankkeiden yhdistellyt erät:

Valmistusasteen mukaisia tuottoja vastaavat siirtosaamiset	5 356	1 221
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	-4 141	-334
<b>Saamiset pitkäaikaishankkeista</b>	<b>1 215</b>	887

## 20. Rahavarat

1 000 €	2017	2016
Pankkitilit ja -talletukset	19 923	22 627

## 21. Oma pääoma

Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2017 oli 30 975 524 ja osakepääoma 17,7 miljoonaa euroa.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Koronmaksuvelvoite syntyy, jos yhtiökoukous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, yhtiö päättää koron maksusta erikseen. Hybridilaina on laina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Konsernitilinpäätöksessä laina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja maksetut korot esitetään luonteensa mukai-

sesti omassa pääomassa. Hybridilainan velkakirjanhaltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä laina laina osakkeenomistajien omistuksia.

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, käyvän arvon rahastosta, muuntoerosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta ja muista rahastoista sekä kertyneistä voitovaroista. Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimemomaisen päätöksen mukaan mer-

kitä osakepääomaan. Käyvän arvon rahasto sisältää suojauslaskennassa olevien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamisen käypään arvoon. Muut rahastot sisältää hybridi-instrumentit.

### OSINGOT

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,43 euroa/osake vuodelta 2017, ja että osinko maksetaan kahdessa erässä: huhtikuussa 0,21 euroa/osake ja marraskuussa 0,22 euroa/osake. Vuodelta 2016 jaettiin osinkoa 0,42 euroa osakkeelta kahdessa erässä: huhtikuussa 0,21 euroa/osake ja marraskuussa 0,21 euroa/osake.

### OMA PÄÄOMA 2017

1 000 €	Määrä 1000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridi- instrumentti	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2017	30 579	17 692	4 351	12 054	25 000	-2 341	56 756
Osakepalkinta	26					172	172
Muuntoerot				7			7
<b>31.12.2017</b>	<b>30 605</b>	<b>17 692</b>	<b>4 351</b>	<b>12 061</b>	<b>25 000</b>	<b>-2 169</b>	<b>56 935</b>
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	370						
<b>Osakkeiden kokonaismäärä</b>	<b>30 976</b>						

### OMA PÄÄOMA 2016

1 000 €	Määrä 1000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridi- instrumentti	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2016	30 496	17 692	4 351	11 929	20 000	-2 751	51 221
Osakepalkinta	84					410	410
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku					25 000		25 000
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu					-20 000		-20 000
Rahastosiiro				125			125
<b>31.12.2016</b>	<b>30 579</b>	<b>17 692</b>	<b>4 351</b>	<b>12 054</b>	<b>25 000</b>	<b>-2 341</b>	<b>56 756</b>
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	396						
<b>Osakkeiden kokonaismäärä</b>	<b>30 976</b>						

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

**KÄYVÄN ARVON RAHASTO**

1 000 €	2017	2016
Rahavirran suojausrahasto	-2 569	936

## 22. Lainat

---

Vuonna 2015 Aspo Oyj laski liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lainan eräpäivä on 29.9.2022, ja se on kiinteäkorkoinen.

**PITKÄAIKAISET LAINAT JA KÄYTETYT LUOTTOLIMIITIT**

1 000 €	2017	2016
Lainat	89 747	94 056
Eläkelainat	5 714	7 143
Joukkovelkakirjalaina	10 934	10 922
Rahoitusleasingvelat	977	1 442
Käytetyt luottolimitit	2 145	3 077
<b>Yhteensä</b>	<b>109 517</b>	116 640

**LYHYTAIKAISET LAINAT JA KÄYTETYT LUOTTOLIMIITIT**

1 000 €	2017	2016
Lainat	23 309	4 642
Eläkelainat	1 429	1 429
Rahoitusleasingvelat	680	806
Käytetyt luottolimitit	1 684	1 917
<b>Yhteensä</b>	<b>27 102</b>	8 794

**RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMISAJAT**

1 000 €	2017	2016
<b>Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien kokonaismäärä</b>		
Yhden vuoden kuluessa	707	838
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 000	1 477
<b>Yhteensä</b>	<b>1 707</b>	2 315
<b>Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien nykyarvo</b>		
Yhden vuoden kuluessa	680	806
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	977	1 442
<b>Yhteensä</b>	<b>1 657</b>	2 248
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	50	67

## 23. Ostovelat ja muut velat

### PITKÄAIKAISET MUUT VELAT

1 000 €	2017	2016
Johdannaiset	122	368
Muut korottomat velat	400	
<b>Yhteensä</b>	<b>522</b>	368

### OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 €	2017	2016
Ostovelat	37 161	39 209
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	2 410	377
Saadut ennakot muilta	3 479	3 267
Palkka- ja sosiaalikulut	6 854	6 328
Työnantajatililykset	1 238	1 585
Korkojaksotus	1 640	2 150
Johdannaiset	1 939	258
Arvonlisäverovelka	3 844	4 366
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	566	190
Muut lyhytaikaiset velat	200	
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	7 486	6 390
<b>Yhteensä</b>	<b>66 817</b>	64 120

## 24. Eläkevelvoitteet

Konsernin lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina järjestelyinä.

### LAAJAAN TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ELÄKEKULUT

1 000 €	2017	2016
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	5 244	5 289

## 25. Varaukset

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuuvaraukset liittyvät pääosin konsernin tuotetakuisiin, vuokravaraukset toimitilojen edelleenvuokrauksesta syntyvään tappioon, sopimuskorvaukset vanhaan projektitoimitukseen liittyvään korvaukseen ja eläkevaraukset konsernin myöntämien suorien eläkkeiden vastuisiin. Verovaraukset perustuvat mahdolliseen lisäkuluun keskeneräisenä olevista veroselvityksistä.

1 000 €	Takuu- ja huolto-varaukset	Vuokra-varaukset	Sopimus-korvaukset	Eläke-varaukset	Vero-varaukset	Yhteensä
31.12.2016	266	216		5	21	508
Varausten lisäys	139	80	489			708
<b>31.12.2017</b>	<b>405</b>	<b>296</b>	<b>489</b>	<b>5</b>	<b>21</b>	<b>1 216</b>

## 26. Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

### 26.1 RAHOITUKSEN RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISAATIO

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Konsernin pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset.

Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuuttariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Aspon toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin rahoitusjohtajan kanssa rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

### 26.2 MARKKINARISKIT Valuuttariski

Aspo-konsernilla on yhtiöitä ja edustustoja 17 maassa, ja toiminta tapahtuu 12 eri valuutassa. Konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä sisäisistä sekä ulkoisista saamisista ja veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannaissopimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatoriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja taseerien vaihtelussa.

Liiketoimintayksiköiden tasolla valuuttariski muodostuu pääsääntöisesti silloin, kun yksikkö myy tuotteita ja palveluita sen kotivaluutalla, mutta kustannukset toteutuvat vieraassa valuutassa.

### KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA VALUUTOITTAIN

1 000 €	2017	2016
EUR	132 790	120 441
USD	2 145	3 077
Muut	1 684	1 917
<b>Yhteensä</b>	<b>136 619</b>	125 435

### MYYNTISAAMISET VALUUTOITTAIN

1 000 €	2017	2016
EUR	38 202	28 610
SEK	1 296	1 108
DKK	1 178	1 075
PLN	670	873
RUB	4 137	9 576
UAH	3 742	3 638
USD	4 218	1 351
Muut	851	1 848
<b>Yhteensä</b>	<b>54 294</b>	48 079

### OSTOVELAT JA SAADUT ENNAKKOMAKSUT VALUUTOITTAIN

1 000 €	2017	2016
EUR	35 921	35 733
SEK	727	722
DKK	387	181
PLN	239	300
RUB	1 429	1 028
UAH	128	642
USD	3 784	3 234
Muut	435	1 103
<b>Yhteensä</b>	<b>43 050</b>	42 943

Aspon strategian mukaisesti Telkon ja Leipurin liikevaihdosta yhä merkittävämpi osa tulee Venäjältä. Lisäksi Telkon liikevaihdosta suuri osa tulee Ukrainasta. Aspon suurimmat valuuttariskit koskevat Venäjän ruplaa. Telko- ja Leipurin -segmenttien Venäjällä syntyvä liikevaihto ja tulos euromääräisenä laskee Venäjän ruplan heikentyessä euroa vastaan. Vuonna 2017 Venäjän rupla vahvistui edelliseen vuoteen verrattuna ensimmäisen vuosi-

puoliskon aikana ja säilyi vakaana toisen vuosipuoliskon aikana. Venäjän ruplan muutokset suhteessa euroon eivät vaikuttaneet merkittävästi vuoden 2017 euromääräiseen liikevaihtoon ja tulokseen.

ESL Shippingin valuuttariskit liittyvät pääsääntöisesti dollarimääräisiin investointeihin. Vuonna 2017 varustamolla oli käynnissä merkittävä investointiohjelma kahden uuden aluksen rakennuttamiseksi. Investoinnin kokonaisarvo on

noin 60 miljoonaa euroa, ja sen kassavirrat jakaantuvat vuosille 2015–2018. Osa sopimuksen tulevista kassavirroista on dollarimääräisiä, ja ne on suojattu kokonaan valuuttatermiinisopimuksin. Valuuttatermiinisopimukset ovat suojauslaskennan alaisia.

Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä saamisista ja veloista.

Korollinen vieras pääoma on pääosin euromääräistä.

Suurin osa Aspo-konsernin myyntisaamisista on euroissa. USD-määräiset saatavat ovat toiseksi suurin erä. Koska Telkon ja Leipurin-liiketoiminnasta merkittävä osuus tulee Venäjältä, ovat ruplamääräiset myyntisaamiset tältä markkina-alueelta merkittävä erä.

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Lisäksi ulkomaisten tytäryhtiöiden oma pääoma kasvaa kannattavan liiketoiminnan tuloksena. Konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden oma pääoma oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 29,4 miljoonaa euroa (33,4). Valuuttamäärältään suurimpana sijoituksena olivat ruplamääräiset sijoitukset Venäjällä toimiviin tytäryhtiöihin, 16,2 miljoonaa euroa (19,2). Merkittävästä ruplamääräisestä oman pääoman osuudesta huolimatta konserni katsoo hajautuksen olevan riittävällä tasolla, eikä ole katsonut aiheelliseksi suojata ulkomaisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyvää translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valuutoittain.

Lisäksi Telko-segmenttiin kuuluvat konsernin sisäiset pitkäaikaiset lainasaamiset Telkon valkovenäläiseltä, ukrainalaiselta ja kazakstanilaiselta tytäryhtiöiltä on luokiteltu pitkäaikaisiksi nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön.

### Korkoriski

Aspo-konserni käyttää toimintansa rahoittamisessa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja, joista korkotason muutosten vaikutuksena Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheutuu korkoriski. Kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi Aspo-konserni käyttää korkojohdannaisia pienentääkseen mahdollisen lyhyiden markkinakorkojen nousun aiheuttamaa tulevien kassavirtojen kasvua. Konsernin korollinen velka 31.12.2017 oli 136,6 miljoonaa euroa (125,4) ja rahavarat 19,9

miljoonaa euroa (22,6). Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan keskikoron, korkosidonnaisuusajan, keskimaturiteetin, sekä kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen velan suhteen. Tilinpäätöshetkellä korollisten velkojen keskikorko oli 1,8 % (1,8), korkosidonnaisuusaika 1,9 vuotta (2,1), keskimaturiteetti 3,4 vuotta (4,2) ja kiinteäkorkoisen velan osuus 47 % (42). Vuonna 2017 korollisten lainojen keskimaturiteetti sekä korkosidonnaisuusaika lyhenivät ja kiinteäkorkoisen velan osuus kasvoi.

### Herkkyys markkinariskeille

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuutariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusinstrumenttien eli rahoitusvarojen ja -velkojen, mukaan lukien johdannaisoppimukset, kautta. Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro tilikauden tilannetta. Herkkyysanalyysissä ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaikutusta,

## SIJOITUKSET ULKOMAIISIIN TYTÄRYHTYKSIIN

1 000 €	Oma pääoma 2017	Oma pääoma 2016
SEK	-984	-1 487
DKK	6 162	5 974
RUB	16 170	19 246
NOK	-100	44
UAH	175	1 112
PLN	1 787	1 690
BYN	-837	-826
CNY	430	-1 587
KZT	-433	-353
AZN	26	-19
IRR	-91	
EUR	7 054	9 642
<b>Yhteensä</b>	<b>29 359</b>	<b>33 436</b>

## RAHAVARAT SEKÄ KÄYTTÄMÄTTÖMÄT SITOVAT VALMIUSLUOTTOLIMIITIT

1 000 €	2017	2016
Rahavarat	19 923	22 627
Valmiusluottolimitit	40 000	40 000
<b>Yhteensä</b>	<b>59 923</b>	<b>62 627</b>

mikäli niitä ei ole suojattu johdannaisilla.

Herkkyysanalyysin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin. Laivainvestointeihin liittyen Yhdysvaltain dollari on merkittävä valuuttariskin lähde. Näihin liittyvät rahavirrat on suojattu valuuttatermiinein. Venäjän ruplan kurssin vaihtelu euroon nähden on konsernille merkittävin valuuttakurssiriskijä aiheuttava tekijä.

Euron ja Venäjän ruplan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuva herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/- 30 prosenttia
- positio sisältää kotivaluuttanaan euroa käyttävien yhtiöiden ruplamääräiset sekä Venäjällä toimivien tytäryhtiöiden euromääräiset rahoitusvarat ja -velat eli myyntisaamiset ja muut saamiset, lainat ja käytetyt luottolimitit, ostovelat ja muut velat sekä rahavarat tilinpäätöshetkellä
- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia kassavirtoja

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyytlaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö
- positio sisältää vaihtuvakorkoiset korolliset rahoitusvelat ja -saamiset
- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu.

Herkkyytlaskelmissa tuloslaskelman vaikutukset on arvioitu tuloksena ennen veroja.

Oman pääoman herkkyytvaikutuksessa on valuuttariskin osalta huomioitu tytäryhtiön sijoitettuna oleva pääoma.

Lisäksi markkinariskit vaikuttavat Aspokonserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hinta vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspokonsernin tulokseen. Tältä riskiltä konserni on suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

### Suojauslaskenta

ESL Shippingin laivainvestointiin liittyvät tulevaisuudessa tapahtuvat USD-määräiset kassavirrat on suojattu valuuttatermiinein. Valuuttatermiinien pääomamäärä on yhteensä noin 31 miljoonaa dollaria. Valuuttatermiinit ovat suojauskannan alaisia, ja niiden arvostuseroista tehokas osuus kirjataan Aspokonsernin oman pääoman käyvän arvon suojausrastoon. Valuuttatermiinien käyvän arvon muutosten tehokas osuus -2,4 miljoonaa euroa (1,3) on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin, ja valuuttatermiinien korkosuus on kirjattu laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Aspo Oyj:n vuonna 2011 nostaman ja 2015 erääntyneen velkakirjalainan vaihtuva korko oli suojattu koronvaihtosopimuksella koko lainasopimuksen voimassaoloajan. Kyseinen koronvaihtosopimus oli suojauskannan alainen, ja sen arvostuserot kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin. Suojattavan lainan ja suojaavan instrumentin välinen suojaussuhde oli tehokas. Kyseinen 2015 erääntynyt velkakirjalaina uudistettiin vastaavan suuruisena, ja uudistetun velkakirjalainan vaihtuvan koron suojausta jatkettiin koronvaihtosopimuksella, mutta suojauskannasta lopetettiin uudistuksen yhtey-

## VALUUTTA- JA KORKORISKIN HERKKYYSANALYYSI

1 000 €	2017		2016	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
<b>Valuuttariski</b>				
+ 30 % euron vahvistuminen RUB:a vastaan	197	-3 731	-1 473	-4 441
- 30 % euron heikkeneminen RUB:a vastaan	-365	6 930	2 735	8 248
<b>Korkoriski</b>				
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	-738		-738	
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	734		739	

## MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1 000 €	2017	2016
Erääntymättömät	41 802	34 438
1-30 päivää erääntyneet	8 399	7 722
31-60 päivää erääntyneet	1 798	2 604
61-90 päivää erääntyneet	1 192	1 219
Yli 90 päivää erääntyneet	1 103	2 096
<b>Yhteensä</b>	<b>54 294</b>	<b>48 079</b>

dessä osittaisen tehottomuuden myötä, ja siitä alkaen arvostuserot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Oman pääoman käyvän arvon rahastoon vuoteen 2015 mennessä kertynyt tappio oli 0,6 miljoonaa euroa ja se kirjataan tulokseen alkupe räisen edelleen toteutuvaksi ennakoidun transaktion mukaisesti vuoteen 2019 mennessä. Kyseisen korkojohdannaisen käypä arvo 31.12.2017 oli -0,4 miljoonaa euroa (-0,6). Muiden suojauskannassa olevien koronvaihtosopimusten käypä arvo 31.12.2017 oli 0,0 miljoonaa euroa ja niiden käyvän arvon muutosten tehokas osuus 0,0 miljoonaa euroa on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja koronvaihtosopimuksen tilikaudella toteutuneet korot sekä tehoton osuus rahoituseriin.

### 26.3 MAKSUVALMIUS- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Aspokonsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen

vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitus sopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspokonsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet.

Aspokonsernin merkittävimmät rahoitustarpeet vuonna 2017 liittyivät ESL Shippingin alusinvestointeihin. Uudisrakennusten rahoittamiseksi ESL Shipping on allekirjoittanut 50 miljoonan euron laivarahoitussopimukset. Vuonna 2017 ESL Shipping maksoi noin 12 miljoonan euron maksut liittyen alusinvestointeihin. Telko-, Leipurin- ja Kauko-liiketoimintojen pääasiallinen rahoituslähde on niiden liiketoiminnan rahavirta. Maksuvalmius varmistetaan rahavaroilla, yritystodistusten liikkeenlaskulla sekä sitovilla tililimiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämällä valmiusluottolimiiteillä.

Konsernin rahavarat olivat tilikauden 2017 päättyessä 19,9 miljoonaa euroa (22,6). Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 80 miljoonan euron kotimainen yritysto-



## MATURITEETTIANALYYSI 2017

1 000 €	Tasearvo 31.12.2017	Rahavirta 2018	2019	2020	2021	2022-
Lainat	-131 133	-26 940	-22 027	-35 921	-19 275	-34 672
Luottolimitit	-3 829	-1 684	-2 145			
Muut velat	-400		-200	-200		
Rahoitusleasingvelat	-1 657	-707	-467	-302	-217	-14
Ostovelat ja muut velat	-44 083	-44 083				
<b>Johdannaisinstrumentit</b>						
Koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-54	-17			
Saatavat rahavirrat				21	42	12
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-260	-122			
Valuuttatermiinit						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-26 999				
Saatavat rahavirrat		25 320				

## MATURITEETTIANALYYSI 2016

1 000 €	Tasearvo 31.12.2016	Rahavirta 2017	2018	2019	2020	2021-
Lainat	-118 192	-8 170	-22 699	-21 769	-35 684	-38 410
Luottolimitit	-4 994	-1 917	-3 077			
Rahoitusleasingvelat	-2 248	-838	-653	-413	-248	-163
Ostovelat ja muut velat	-47 310	-47 310				
<b>Johdannaisinstrumentit</b>						
Koronvaihtosopimukset						
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-258	-249	-119		
Valuuttatermiinit						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-9 163	-26 999			
Saatavat rahavirrat		9 606	28 247			

distusohjelma, josta oli käytössä 4 miljoonaa euroa. Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä lisäksi valittujen yhteistyöpankkien kanssa sovittuja valmiusluottolimittejä yhteensä 40 miljoonaa euroa, jotka olivat kokonaisuudessaan käyttämättä. Tilikaudella Aspo Oyj allekirjoitti 20 miljoonan euron valmiusluottolimitisopimuksen, jolla korvattiin vastaavan suuruinen erääntyvä sopimus.

Merkittäviin rahoitussopimuksiin liittyvät rahoituskovenantit eivät rikkoutuneet tilikauden aikana.

### 26.4 LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Konsernilla on myyntisaamisista syntynyttä luottoriskiä. Telko- ja Leipurin-segmenteillä on kansainvälinen ja erittäin hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. ESL

Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen myyntisaamisten kiertonopeus on korkea. Kaikki segmentit suojautuvat luottoriskeiltä käyttämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää rahavarat pieninä. Vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnet-

## RAHOITUSVARAT JA -VELAT 2017

1 000 €	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin	Muut rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat laajan tuloksen muihin eriin kirjattavat johdannaiset	Ei suojauslaskennassa olevat tulosvaikuttaisesti kirjattavat johdannaiset	Kirjanpito-arvot
<b>Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>						
Myytavissä olevat rahoitusvarat		170				170
Pitkäaikaiset saamiset				4		4
<b>Yhteensä</b>		<b>170</b>		<b>4</b>		<b>174</b>
<b>Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>						
Pitkäaikaiset saamiset*	171					171
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>						
Myynti- ja muut saamiset*	54 955					54 955
Rahavarat	19 923					19 923
<b>Yhteensä</b>	<b>75 049</b>					<b>75 049</b>
<b>Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>						
Muut pitkäaikaiset velat					122	122
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>						
Ostovelat ja muut velat				1 679	260	1 939
<b>Yhteensä</b>				<b>1 679</b>	<b>382</b>	<b>2 061</b>
<b>Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>						
Lainat ja käytetyt luottolimiitit			109 517			109 517
Muut velat			400			400
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>						
Lainat ja käytetyt luottolimiitit			27 102			27 102
Ostovelat ja muut velat*			44 083			44 083
<b>Yhteensä</b>			<b>181 102</b>			<b>181 102</b>

\* Vain kyseiseen tase-erään sisältyvät rahoitusvarat tai -velat.

tuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja on mahdollista sijoittaa pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. Johdannaisopimuksiin perustuva vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia kotimaisia pankkeja.

## 26.5 PÄÄOMAN HALLINTA

Konsernin tavoitteena on pääomarakenne, jonka avulla Aspo-konserni varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset sekä riittävän pääoman tuoton.

Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osin-kopolitiikka, ESL Shippingin alusinvest-

toinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan pääsääntöisesti omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisasteen kautta. Omavaraisuusaste 31.12.2017 oli 35,6 % (37,4) ja nettovelkaantumisaste 103,9 % (89,8). Tilikaudella 2017 Aspo-konsernin pääomarakenne säilyi lähes ennallaan.

## RAHOITUSVARAT JA -VELAT 2016

1 000 €	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin	Muut rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat laajan tuloksen muihin eriin kirjattavat johdannaiset	Ei suojauslaskennassa olevat tulosvaikuttaisesti kirjattavat johdannaiset	Kirjanpitoarvot
<b>Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>						
Myytävissä olevat rahoitusvarat		172				172
Pitkäaikaiset saamiset				1 248		1 248
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>						
Myynti- ja muut saamiset				443		443
<b>Yhteensä</b>		<b>172</b>		<b>1 691</b>		<b>1 863</b>
<b>Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>						
Pitkäaikaiset saamiset*	193					193
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>						
Myynti- ja muut saamiset*	49 096					49 096
Rahavarat	22 627					22 627
<b>Yhteensä</b>	<b>71 916</b>					<b>71 916</b>
<b>Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>						
Muut pitkäaikaiset velat					368	368
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>						
Ostovelat ja muut velat					258	258
<b>Yhteensä</b>					<b>626</b>	<b>626</b>
<b>Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat</b>						
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>						
Lainat ja käytetyt luottolimitit			116 640			116 640
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>						
Lainat ja käytetyt luottolimitit			8 794			8 794
Ostovelat ja muut velat*			47 310			47 310
<b>Yhteensä</b>			<b>172 744</b>			<b>172 744</b>

\* Vain kyseiseen tase-erään sisältyvät rahoitusvarat tai -velat.

Laatimisperiaatteissa on kuvattu, kuinka konserni luokittelee rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämismenetelmät käyvän arvon hierarkian eri tasoilla. Konsernin johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia ja valuuttatermiinejä, ja ne kuuluvat käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät hierarkiatasolle 3.

Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvarat ja -velat kuuluvat hierarkiatasolle 2. Niiden käyvät arvot eivät poikkea olenaisesti kirjanpitoarvosta. Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla tulevia rahavirtoja ja huomioiden Aspon luottomarginaalin.

## 27. Johdannaissopimukset

1 000 €	2017		2016	
	Nimellis-arvot	Käyvät nettoarvot	Nimellis-arvot	Käyvät nettoarvot
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit	-26 999	-1 679	-36 162	1 691
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	30 385	-378	15 000	-626
<b>Yhteensä</b>		<b>-2 057</b>		1 065

## 28. Ehdolliset velat, varat ja muut sitoumukset

### VAKUUDET JA VASTUUT

Aspo ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan takauksia kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, ja niillä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta.

### HYBRIDI-INSTRUMENTTI

Aspo Oyj laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta.

### ENNALLISTAMISVELVOITE

Aspo-konserniin kuuluvalla yhtiöllä Rauma Terminal Services Oy:llä on Rauman kaupungilta vuokraamiensa maa-alueiden osalta velvoite saattaa maa-alueet vuokrausta edeltävään tilaan. Veloitteen laajuus pitää sisällään yhtiön rakentamien rakennusten purkamisen perustuksineen ja alueen tasoittamisen purkualueen osalta. Tarkasteluun sisältyvät myös normaalit ympäristövastuut, joista ei yhtiön nykyisen käsityksen mukaan synny kustannuksia. Alueen vuokrasopimukset ovat pitkäaikaisia eikä Rauman kaupunki ole ilmaissut aietta muuttaa alueen käyttötarkoitusta, joten tilinpäätöksessä velvoite on käsitelty ehdollisena velkana, eikä siitä ole sisällytetty laajaan tuloslaskelmaan tai taseeseen erillisiä kirjauksia.

### OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin kärjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen

### OMIEN VELKOJEN VAKUUDEKSI

1 000 €	2017	2016
Annetut kiinnitykset	104 454	104 454
Takaukset	27 593	40 316
Muut vastuusitoumukset*	36 670	38 063
<b>Yhteensä</b>	<b>168 717</b>	182 833

### MUUT VUOKRAVASTUUT

1 000 €	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa	10 754	7 255
Yli vuosi ja enintään viisi vuotta	10 649	14 339
Myöhemmin erääntyvät	120	
<b>Yhteensä</b>	<b>21 523</b>	21 594

\* Muut vastuusitoumukset liittyvät lähinnä uusien alusten tilaussopimuksiin.

valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylä-maksuja. Helsingin kärjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti kärjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin kärjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö haki valituslupaa korkeimmalta oikeudelta mutta hakemus hylättiin helmikuussa 2018. Väylämaksupalautuksen määrää ei ole sisällytetty tilinpäätökseen, joten hakemuksen hylkäämisellä ei ole vaikutusta jo raportoituhiin tilinpäätöslukuihin.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa

vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuaikaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen vaan se tullaan käsittelemään sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Telko on aloittanut hallinto-oikeusprosessin koskien Tullin määräämää veronkorotusta, joka liittyy Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin. Telko pitää Tullin määräämiä maksuja perusteettomina. Maksujen määrä 1,7 miljoonaa euroa on kirjattu kuluksi vuonna 2015.

Kauko on haastanut keväällä 2017 kaksi liikkuvan tietotyön terveydenhuolto- sektorille toimitettavan tietotekniikan yksi-

köissä johtotehtävissä toiminutta henkilöä houkuttelukiellon sekä kilpailuoikeusrikkomusten vuoksi siviilioikeuteen. Tilikauden päättymisen jälkeen helmikuussa 2018 käräjäoikeus on päättänyt kanteen vastaajien hyväksi. Päätös ei ole vielä lainvoimainen. Päätöksellä ei ole vaikutusta Aspo-konsernin tulokseen.

Aspo-konsernin yhtiöitä on osapuolina joissakin normaaliin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa. Näiden oikeudenkäyntien ja riita-asioiden taloudellista vaikutusta ei voida varmuudella ennustaa, mutta Aspo-konserni uskoo tällä hetkellä käytössä olevan tiedon perusteella ja ottaen huomioon olemassa

olevan vakuutusturvan ja tehdyt varaukset, ettei näillä ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

## 29. Lähipiiri

Aspo-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset on esitetty oheisessa taulukossa. Lähipiiriin kuuluneet yhteisyritykset on esitetty liitetiedossa 16. Lähipiiriin luetaan myös johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt.

Tiedot hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenistä löytyvät Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017 -julkaisun hallinnointi-osiosta.

### JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

#### Osakepohjainen

#### kannustinjärjestelmä 2015–2017

Aspo Oyj:n hallitus päätti 11.2.2015 kokouksessaan noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvonnostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Ohjelmaan osallistuminen ja palkkion saaminen kultakin ansaintajaksolta edellyttää, että henkilö hankkii tai omistaa Aspo Oyj:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän.

Aspon hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa sekä henkilöt, joille osallistumismahdollisuutta tarjotaan. Palkkio maksetaan osittain Aspo Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimeisuude päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta.

### KONSERNIYRITYKSET

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus, %
Aspo Oyj, emoyhtiö	Suomi	
Aspo Palvelut Oy	Suomi	100,00
Oy Bomanship Ab	Suomi	100,00
Bomanship Europe Unipessoal Lda	Portugali	100,00
ESL Shipping Oy	Suomi	100,00
Kauko GmbH	Saksa	100,00
Kauko Oy	Suomi	100,00
LeiConcept Oy	Suomi	100,00
OOO Leipurien Tukku	Venäjä	100,00
Leipurien Tukku Oy	Suomi	100,00
Leipurin Oyj	Suomi	100,00
FLLC Leipurin	Valko-Venäjä	100,00
LLC Leipurin	Ukraina	100,00
SIA Leipurin	Latvia	100,00
TOO Leipurin	Kazakstan	100,00
UAB Leipurin	Liettua	100,00
Leipurin Estonia AS	Viro	100,00
Leipurin Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
OOO NPK Leipurin	Venäjä	100,00
Rauma Terminal Services Oy	Suomi	100,00
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	Suomi	100,00
Telko Oy	Suomi	100,00
FLLC Telko	Valko-Venäjä	100,00
LLC Telko	Ukraina	100,00
OOO Telko	Venäjä	100,00
Telko UAB	Liettua	100,00
Telko Caucasus LLC	Azerbaidzan	100,00
LLC Telko Central Asia	Kazakstan	100,00
Telko Estonia OÜ	Viro	100,00
Telko Denmark A/S	Tanska	100,00
Telko Latvia SIA	Latvia	100,00
Telko Middle East Co.	Iran	100,00
Telko Norway AS	Norja	100,00
Telko-Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Telko Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
Telko Sweden AB	Ruotsi	100,00
OOO Telko Terminal	Venäjä	100,00
Oy Troili Ab	Suomi	100,00
Vulganus Oy	Suomi	100,00

Ansaintajaksoilta saatuja osakkeita ei myöskään saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson perusteella luovutettiin vuonna 2016 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 88 970 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Kannustinjärjestelmien sääntöjen mukaisesti Aspolle palautui työsuhteen päättymisen perusteella vuonna 2016 yhteensä 5 275 kpl osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita.

Ansaintajakson 2016 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2016 ansaintajakson perusteella luovutettiin vuonna 2017 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 25 740 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Ansaintajaksolta 2017 päätetyn palkkion kriteerinä oli Aspo-konsernin osakekohtainen tulos-tunnusluku (EPS). Tilinpäätöshetkellä arvioitu ansaintajakson osakeperusteinen palkitsemiskulu oli kokonaisuudessaan 1,1 miljoonaa euroa, joka jaksotetaan vuosille 2017–2019 osakeomistusohjelman sääntöihin perustuen.

Hallitus päätti 15.2.2018 ansaintajakson 2017 palkkion määräksi 70 525 osaketta ja enintään osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa verojen kattamiseen eli noin 70 500 osakkeen arvoa vastaava määrä.

Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän 2015–2017 perusteella myönnettiin yhteensä 185 235 osaketta sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen. Maksettavien palkkioiden arvioitu määrä vuosien 2015–2017 ohjelmasta päätettäessä vastasi yhteensä enintään noin 900 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

## OSAKEPERUSTEISTEN MAKSUJEN VAIKUTUS TILIKAUDELLE

	2017	2016
Tilikaudella työsuhte-etuutena kirjattu kulu	928	524
Rahaosuutta vastaava vieraan pääoman määrä taseessa	566	190

## OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

	Myöntämis-päivä	Luovutus-päivä	Palkkion osake-määrä, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämis-päivänä, €	Osakkeen markkina-arvo luovutus-päivänä, €
Kannustinjärjestelmä 2015–2017	11.2.2015				
Josta vuoden 2015 osuus	13.3.2015	18.3.2016	88 970	7,72	7,25
Josta vuoden 2016 osuus	11.3.2016	24.3.2017	25 740	7,20	8,43
Josta vuoden 2017 osuus	13.3.2017		70 525	8,76	

## HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT, PALKKIOT JA ELÄKE-ETUUDET

1 000 €	2017		2016	
	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet
Ojanen Aki, toimitusjohtaja		186		209
Toimitusjohtaja, palkat	372		372	
Toimitusjohtaja, palkkiot	82		206	
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	85		250	
Nyberg Gustav, hallituksen puheenjohtaja	85	32	87	115
Hallituksen jäsenet:				
Arteva Matti*			7	
Kaario Mammu	34		31	
Laine Mikael**	33		22	
Lencioni Roberto, hallituksen varapuheenjohtaja	47		45	
Pentti-von Walzel Kristina*			8	
Pöyry Salla**	33		22	
Salo Risto	33		29	
<b>Yhteensä</b>	<b>804</b>	<b>218</b>	<b>1 079</b>	<b>324</b>

\* Hallituksen jäsen 7.4.2016 saakka

\*\* Hallituksen jäsen 7.4.2016 lähtien

Eläke-etuudet sisältävät sekä lakisääteiset että vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset.

**Muut etuudet**

Toimitusjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Toimitusjohtajan eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella. Tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 83 180 euroa ja lisäeläke 102 835 euroa.

Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Hallituksen puheenjohtajalla oli maksupohjainen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyi eläkkeen alkamishet-

ken vakuutussäästöjen perusteella. Puheenjohtaja jäi eläkkeelle huhtikuussa 2017. Tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 6 626 euroa ja lisäeläke 25 745 euroa.

Tiedot lähimpiin merkitsemistä hybridilainoista löytyvät Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017 -julkaisun hallinnointi-osiosta.

### JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN TYÖSUHDE-ETUUDET

1 000 €	2017	2016
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 836	1 946
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	552	548
Osakeperusteiset etuudet	671	381
<b>Yhteensä</b>	<b>3 059</b>	2 875

## 30. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

## KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Aspo julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto, M€	<b>502,4</b>	457,4	445,8	482,9	476,3
Liikevoitto, M€	<b>23,1</b>	20,4	20,6	23,4	10,8
% liikevaihdosta	<b>4,6</b>	4,5	4,6	4,8	2,3
Voitto ennen veroja, M€	<b>21,1</b>	17,3	21,3	19,0	6,6
% liikevaihdosta	<b>4,2</b>	3,8	4,8	3,9	1,4
Tilikauden voitto, M€	<b>19,4</b>	15,9	19,8	18,4	8,6
% liikevaihdosta	<b>3,9</b>	3,5	4,4	3,8	1,8
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	<b>9,9</b>	8,7	11,2	9,9	4,6
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	<b>17,1</b>	14,6	19,1	17,8	8,9
Omavaraisuusaste, %	<b>35,6</b>	37,4	33,8	35,2	34,4
Nettovelkaantumisaste, %	<b>103,9</b>	89,8	101,4	101,0	98,2
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M€	<b>18,0</b>	6,9	15,1	18,7	4,9
% liikevaihdosta	<b>3,6</b>	1,5	3,4	3,9	1,0
Henkilöstömäärä 31.12.	<b>909</b>	895	857	879	869
Henkilöstö keskimäärin	<b>877</b>	871	862	882	878
<b>Osakekohtaiset tunnusluvut</b>					
Tulos / osake, €	<b>0,56</b>	0,49	0,61	0,57	0,28
Laimennettu tulos / osake, €	<b>0,56</b>	0,49	0,61	0,57	0,30
Oma pääoma / osake, €	<b>3,67</b>	3,75	3,36	3,42	3,39
Nimellisosinko / osake, € (2017 hallituksen ehdotus)	<b>0,43</b>	0,42	0,41	0,40	0,21
Osinko / tulos, %	<b>76,3</b>	85,4	67,1	70,3	75,3
Efektiiivinen osinkotuotto, %	<b>4,3</b>	5,1	5,5	7,0	3,5
Hinta / voitto -suhde (P/E)	<b>17,7</b>	16,6	12,3	10,0	21,6
Laimennettu hinta / voitto -suhde (P/E)	<b>17,7</b>	16,6	12,3	10,0	20,4
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, €	<b>8,91</b>	6,95	7,23	6,20	5,74
alin kurssi, €	<b>8,20</b>	6,00	5,92	5,21	5,19
ylin kurssi, €	<b>10,00</b>	8,21	8,16	7,52	6,82
Tilikauden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi, €	<b>10,00</b>	8,18	7,50	5,69	6,03
Osakekannan markkina-arvo 31.12., M€	<b>309,8</b>	253,4	232,3	176,3	186,7
omat osakkeet vähennettynä, M€ *	<b>306,1</b>	250,1	228,7	173,0	182,6
Osakkeen vaihdon kehitys, 1 000 kpl	<b>2 851</b>	2 491	4 886	4 872	4 032
Osakkeen vaihdon kehitys, %	<b>9,2</b>	8,0	15,8	15,7	13,0
Osakkeiden kokonaisvaihto, 1 000 €	<b>25 405</b>	17 326	35 340	30 222	22 917
Rekisteröity osakkeiden kokonaismäärä 31.12., 1 000 kpl	<b>30 976</b>	30 976	30 976	30 976	30 967
ulkopuolella 31.12.	<b>30 605</b>	30 579	30 496	30 402	30 274
ulkopuolella keskimäärin	<b>30 599</b>	30 564	30 479	30 312	30 282
laimennettu osakemäärä keskimäärin	<b>30 599</b>	30 564	30 479	30 312	31 945

\* Aspo Management Oy:n omistuksessa olleet Aspo Oyj:n osakkeet käsiteltiin konsernin hallussa olevina omina osakkeina vuosina 2010–2014. Yhtiö fuusioitiin Aspo Oyj:hin vuonna 2015.



## TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

<b>Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)</b>	=	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$
<b>Oman pääoman tuotto, % (ROE)</b>	=	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} - \text{verot}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus (keskiarvo)}}$
<b>Omavaraisuusaste, %</b>	=	$\frac{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
<b>Nettovelkaantumisaste, %</b>	=	$\frac{(\text{korolliset velat} - \text{rahavarat}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}$
<b>Henkilöstön keskimäärä</b>	=	keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilöstömääristä
<b>Tulos / osake, €*</b>	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot} - \text{määräysvallattomien osuus tuloksesta}}{\text{tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
<b>Oma pääoma / osake, €</b>	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
<b>Osakeantioikaistu osinko / osake, €</b>	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko}}{\text{osakeantikerroin}}$
<b>Osinko / tulos, %*</b>	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
<b>Efektiivinen osinkotuotto, %</b>	=	$\frac{(\text{osakeantioikaistu osinko} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
<b>Osakeantioikaistu pääomanpalautus / osake, €</b>	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen pääomanpalautus}}{\text{osakeantikerroin}}$
<b>Pääomanpalautus / tulos, %</b>	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen pääomanpalautus} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
<b>Efektiivinen pääomanpalautustuotto, %</b>	=	$\frac{(\text{osakeantioikaistu pääomanpalautus} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
<b>Hinta / voitto -suhde (P/E)*</b>	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän keskikurssi}}{\text{tulos} / \text{osake}}$
<b>Osakekannan markkina-arvo</b>	=	konsernin ulkopuolella olevien osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi
<b>Vapaa rahavirta</b>	=	liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta

Omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu tunnuslukuja laskettaessa.

\* Osakekohtaisen tuloksen laskennassa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä hybridilainan kaudelle kuuluva korko verovaikutuksella oikaistuna.

## EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1	2 380	2 133
Henkilöstökulut	1.2	-2 071	-2 175
Poistot	1.3	-21	-14
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-4 484	-4 139
<b>Liiketappio</b>		<b>-4 196</b>	-4 195
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	15 684	14 504
<b>Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja</b>		<b>11 488</b>	10 309
Tilinpäätössiirrot	1.6	3 560	2 495
<b>Voitto ennen veroja</b>		<b>15 048</b>	12 804
Tuloverot		0	0
<b>Tilikauden voitto</b>		<b>15 048</b>	12 804

# EMOYHTIÖN TASE

## VASTAAVAA

1 000 €	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
<b>Pysyvät vastaavat</b>			
Aineettomat hyödykkeet	2.1	10	
Aineelliset hyödykkeet	2.1	148	154
Sijoitukset	2.2	83 427	83 429
<b>Pysyvät vastaavat yhteensä</b>		<b>83 585</b>	83 583
<b>Vaihtuvat vastaavat</b>			
Pitkäaikaiset saamiset	2.3	50 550	43 100
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	18 860	19 521
Rahavarat		2 976	7 231
<b>Vaihtuvat vastaavat yhteensä</b>		<b>72 386</b>	69 852
<b>Vastaavaa yhteensä</b>		<b>155 971</b>	153 435

## VASTATTAVAA

1 000 €	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
<b>Oma pääoma</b>			
Osakepääoma	2.4	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	2.4	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.4	16 706	16 662
Edellisten tilikausien voitto	2.4	2 127	2 029
Tilikauden voitto		15 048	12 804
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>55 924</b>	53 538
<b>Pakolliset varaukset</b>	2.5	<b>760</b>	375
<b>Vieras pääoma</b>			
<b>Pitkäaikainen vieras pääoma</b>			
Lainat saman konsernin yrityksiltä	2.6	5 714	7 143
Joukkovelkakirjalaina	2.6	11 000	11 000
Lainat rahoituslaitoksilta	2.6	40 000	40 000
Eräpäivätön laina	2.6	25 000	25 000
Siirtovelat	2.6	122	368
<b>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</b>		<b>81 836</b>	83 511
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma</b>			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.7	4 000	
Velat saman konsernin yrityksille	2.7	11 405	14 660
Ostovelat	2.7		125
Muut velat	2.7	39	68
Siirtovelat	2.7	2 007	1 158
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</b>		<b>17 451</b>	16 011
<b>Vieras pääoma yhteensä</b>		<b>99 287</b>	99 522
<b>Vastattavaa yhteensä</b>		<b>155 971</b>	153 435

## EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>		
Liiketappio	-4 196	-4 195
Oikaisut liiketappioon	464	-126
Käyttöpääoman muutos	-460	-200
Maksetut korot	-3 399	-2 926
Saadut korot	772	809
Saadut osingot	19 900	12 502
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>	<b>13 081</b>	5 864
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-24	-134
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		406
Luovutustulot sijoituksista	198	29
<b>Investointien rahavirta</b>	<b>174</b>	301
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Pitkäaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	-1 429	-1 429
Pitkäaikaisten konsernisaamisten muutos	-7 450	-3 000
Lyhytaikaisten saamisten muutos	849	416
Lyhytaikaisten velkojen muutos	745	-687
Eräpäivätön laina, liikkeeseenlasku		25 000
Eräpäivätön laina, takaisinmaksu		-20 000
Saadut konserniavustukset	2 495	4 550
Maksetut osingot	-12 854	-12 540
Omien osakkeiden hankinta		-39
Omien osakkeiden myynti	134	387
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-17 510</b>	-7 342
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-4 255</b>	-1 177
Rahavarat 1.1.	7 231	8 408
<b>Rahavarat 31.12.</b>	<b>2 976</b>	7 231

# EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

## TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Aspo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitolain mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

## ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskursseihin. Avoinna olevien valuutamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

## ELÄKKEET

Yhtiön eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksiin.

## SAAMISET

Saamiset arvostetaan hankintameno- tai sitä alempana todennäköiseen arvoon.

## PYSYVÄT VASTAAVAT JA POISTOT

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintameno- tai vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Aineettomat oikeudet 3–5 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 10 vuotta
- Rakennukset 15–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–8 vuotta

## LEASING

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

## PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia veloitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet.

Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

## TULOVEROT

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu.

## OSINGOT

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

## RAHOITUSVÄLINEIDEN ARVOSTAMINEN

Rahoitusjohdannaisten kirjanpitolain 5. luvun 2a§:n mukaista käyvän arvon arvostamista, ja niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan. Rahoitusjohdannaisten on arvostettu tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

## 1.1 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2017	2016
Myyntivoitot sijoituksista		21
Liiketoiminnan muut tuotot, konserni	503	472
Vuokrat, konserni	833	895
Vuokrat, muut	812	626
Liiketoiminnan muut tuotot	232	119
<b>Yhteensä</b>	<b>2 380</b>	2 133

## 1.2 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella.

### HENKILÖSTÖKULUT

1 000 €	2017	2016
Palkat ja palkkiot	1 156	1 386
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	446	118
Henkilöstörahaston tulospalkkio-osuus	14	34
Eläkekulut	421	610
Muut henkilöstökulut	34	27
<b>Yhteensä</b>	<b>2 071</b>	2 175

### JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

1 000 €	2017	2016
Toimitusjohtaja, palkat	372	372
Toimitusjohtaja, palkkiot	83	206
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	85	250
Hallituksen jäsenet, palkkiot	264	251
<b>Yhteensä</b>	<b>804</b>	1 079

### HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN TILIKAUDEN AIKANA

	2017	2016
Toimihenkilöt	5	5

## 1.3 Poistot

1 000 €	2017	2016
Poistot muista pitkävaikutteisista menoista	1	
Poistot koneista ja kalustosta	20	14
<b>Yhteensä</b>	<b>21</b>	14

## 1.4 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2017	2016
Vuokrat	2 090	2 015
Muut kulut	2 394	2 124
<b>Yhteensä</b>	<b>4 484</b>	4 139

### TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 €	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	37	35
Veroneuvonta	41	27
Muut palkkiot	106	59
<b>Yhteensä</b>	<b>184</b>	121

## 1.5 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2017	2016
<b>Osinkotuotot</b>		
Saman konsernin yrityksiltä	18 900	16 500
Muilta		2
<b>Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista</b>	<b>18 900</b>	16 502
<b>Muut korko- ja rahoitustuotot</b>		
Saman konsernin yrityksiltä	772	806
Muilta	196	3
<b>Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä</b>	<b>968</b>	809
<b>Korkokulut ja muut rahoituskulut</b>		
Saman konsernin yrityksille	-138	-158
Muulle	-4 046	-2 649
<b>Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä</b>	<b>-4 184</b>	-2 807
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>15 684</b>	14 504

## 1.6 Tilinpäätössiirrot

1 000 €	2017	2016
<b>Tuotot</b>		
Konserniavustukset	3 560	2 495

## 2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteiset menot	Aineet- tomat yhteensä	Maa- alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	347	0	347	1	12	170	73	256
Lisäykset tilikaudella		11	11			13		13
Vähennykset tilikaudella	-146		-146			-19		-19
<b>Hankintameno 31.12.2017</b>	<b>201</b>	<b>11</b>	<b>212</b>	<b>1</b>	<b>12</b>	<b>164</b>	<b>73</b>	<b>250</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-347		-347		-12	-90		-102
Vähennysten kertyneet poistot	146		146			19		19
Tilikauden poisto		-1	-1			-19		-19
<b>Kertyneet poistot 31.12.2017</b>	<b>-201</b>	<b>-1</b>	<b>-202</b>		<b>-12</b>	<b>-90</b>		<b>-102</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2017</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>74</b>	<b>73</b>	<b>148</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2016</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>80</b>	<b>73</b>	<b>154</b>

## 2.2 Sijoitukset

1 000 €	Tytär- yritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	83 244	185	83 429
Vähennykset		-2	-2
<b>Hankintameno 31.12.2017</b>	<b>83 244</b>	<b>183</b>	<b>83 427</b>
<b>Hankintameno 31.12.2016</b>	<b>83 244</b>	<b>185</b>	<b>83 429</b>

## 2.3 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset

### PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2017	2016
<b>Saamiset konserniyhtiöiltä</b>		
Lainasaamiset	50 550	43 100
<b>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>50 550</b>	43 100

### LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2017	2016
<b>Saamiset konserniyhtiöiltä</b>		
Osinkosaamiset	15 000	16 000
Konserniavustussaamiset	3 560	2 495
Konsernitilisaamiset		771
Siirtosaamiset		78
<b>Yhteensä</b>	<b>18 560</b>	19 344
Muut saamiset	134	139
Siirtosaamiset	166	38
<b>Yhteensä</b>	<b>300</b>	177
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>18 860</b>	19 521



## 2.4 Oma pääoma

1 000 €	2017	2016
Osakepääoma 1.1.	17 692	17 692
<b>Osakepääoma 31.12.</b>	<b>17 692</b>	17 692
Ylikurssirahasto 1.1.	4 351	4 351
<b>Ylikurssirahasto 31.12.</b>	<b>4 351</b>	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	16 662	16 579
Osakepalkinta	44	83
<b>Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.</b>	<b>16 706</b>	16 662
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	14 833	14 098
Osingonjako	-12 854	-12 540
Osakepalkinta	148	471
<b>Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.</b>	<b>2 127</b>	2 029
<b>Tilikauden voitto</b>	<b>15 048</b>	12 804
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>55 924</b>	53 538

Vapaasta omasta pääomasta on jakokelpoisia varoja 33 881 234,68 euroa (31 495 378,54).

## 2.5 Pakolliset varaukset

1 000 €	2017	2016
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	443	138
Vuokrasopimuksen tappiollisuus	296	216
Verovaraukset	21	21
<b>Pakolliset varaukset yhteensä</b>	<b>760</b>	375

## 2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma

Aspo Oyj laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Vuotuinen kuponnikorko on 6,75 %.

Vuonna 2015 Aspo Oyj laski liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lainan eräpäivä on 29.9.2022 ja se on kiinteäkorkoinen.

1 000 €	2017	2016
Lainat saman konsernin yrityksiltä	5 714	7 143
Joukkovelkakirjalaina	11 000	11 000
Eräpäivätön laina	25 000	25 000
Lainat rahoituslaitoksilta	40 000	40 000
<b>Lainat yhteensä</b>	<b>81 714</b>	83 143
Koronvaihtosopimuksen arvostus	122	368
<b>Siirtovelat yhteensä</b>	<b>122</b>	368
<b>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</b>	<b>81 836</b>	83 511
<b>Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua</b>		
Lainat saman konsernin yrityksiltä		1 429
Joukkovelkakirjalaina		11 000

## 2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 €	2017	2016
Lainat rahoituslaitoksilta	4 000	
Maksamaton osinko	11	6
Ostovelat		125
Muut velat	38	68
Siirtovelat*	1 996	1 152
<b>Yhteensä</b>	<b>6 045</b>	1 351
<b>Velat konserniyhtiöille</b>		
Rahoitus- ja konsernitili	9 950	13 122
Muut velat saman konsernin yrityksille	1 455	1 538
<b>Yhteensä</b>	<b>11 405</b>	14 660
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</b>	<b>17 450</b>	16 011
* Olennaisimmat erät		
Korkojaksotus	1 439	408
Palkkajaksotukset	518	603

## 2.8 Muut liitetiedot

### LEASINGSOPIMUKSISTA MAKSAMATTA OLEVAT MÄÄRÄT

1 000 €	2017	2016
Seuraavalla tilikaudella maksettavat määrät	93	115
Myöhemmin maksettavat	164	222
<b>Yhteensä</b>	<b>257</b>	337

### VUOKRAVASTUUT

1 000 €	2017	2016
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 042	1 976
Myöhemmin maksettavat	760	1 976
<b>Yhteensä</b>	<b>2 802</b>	3 952

### KONSERNIYHTIÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET

1 000 €	2017	2016
Takaukset	72 208	88 876
<b>Yhteensä</b>	<b>72 208</b>	88 876

### JOHDANNAISSOPIMUKSET

1 000 €	2017	2016
<b>Koronvaihtosopimus</b>		
Kohde-etuuden arvo	15 000	15 000
Käypä arvo	-382	-626

# OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

## OSAKEPÄÄOMA

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2017 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 370 486 osaketta eli 1,2 % osakepääomasta.

## OSAKKEET

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut. Osakkeen kaupankäyntitunnus on ASPO.

## OSINKO

Aspo Oyj harjoittaa aktiivista, kassavirtaan perustuvaa osinkopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on jakaa osakkeenomistajille keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Aspo Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2017 maksetaan osinkoa 0,43 euroa osakkeelta, mikä vastaa 76 prosenttia konsernin osakekohtaisesta tuloksesta. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 12.4.2018 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 19.4.2018. Toinen erä 0,22 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2018 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon. Hallitus päättää 25.10.2018 pidettäväksi sovituksessa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 29.10.2018 ja osingon maksupäivä 5.11.2018.

Aspo Oyj:n omistamille omille osakkeille ei makseta osinkoa.

## VALTUUTUKSET

Yhtiökokous 5.4.2017 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen pe-

## SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2017

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Havsudden Oy Ab	3 142 941	10,15
Vehmas Tatu	2 306 676	7,45
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 438 412	4,64
Vehmas Tapio	1 375 827	4,44
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 000 676	3,23
Robinson Joanna	754 259	2,44
Nyberg Gustav	731 667	2,36
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	721 040	2,33
Mandatum Life Unit-Linked	541 610	1,75
Procurator-Holding Oy	470 969	1,52
<b>10 suurinta omistajaa yhteensä</b>	<b>12 484 077</b>	<b>40,31</b>
Hallintarekisteröidyt osakkeet	862 295	2,78
Muut osakkeet	17 258 666	55,72
<b>Ulkona olevat osakkeet yhteensä</b>	<b>30 605 038</b>	<b>98,80</b>
Omat osakkeet	370 486	1,20
<b>Osakkeita yhteensä</b>	<b>30 975 524</b>	<b>100,00</b>

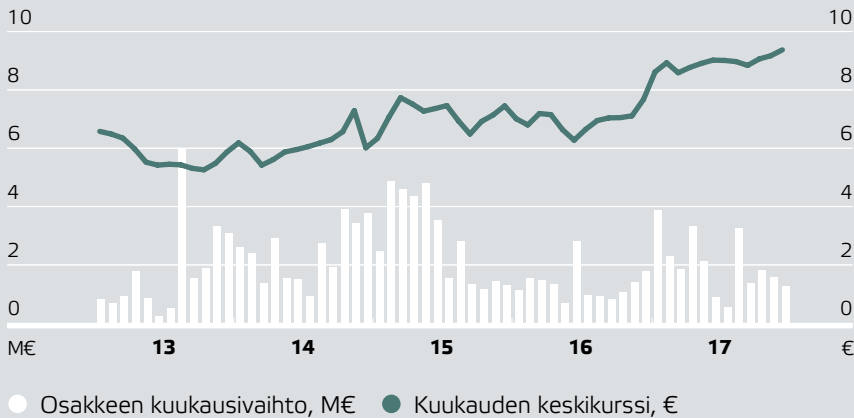
## OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA 31.12.2017 OSAKKEIDEN MÄÄRÄN MUKAAN

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osakemäärä kpl	Osuus osakkeista %
1-100	1 549	17,10	90 137	0,29
101-500	3 376	37,27	932 390	3,01
501-1 000	1 602	17,68	1 224 525	3,95
1 001-5 000	2 024	22,34	4 380 518	14,14
5 001-10 000	289	3,19	2 057 912	6,65
10 001-50 000	167	1,84	3 318 246	10,71
50 001-100 000	19	0,21	1 295 305	4,18
100 001-500 000	24	0,26	5 658 919	18,27
500 001-	9	0,10	12 013 108	38,79
Yhteistilillä yhteensä	1	0,01	4 464	0,01
<b>Yhteensä</b>	<b>9 060</b>	<b>100,00</b>	<b>30 975 524</b>	<b>100,00</b>

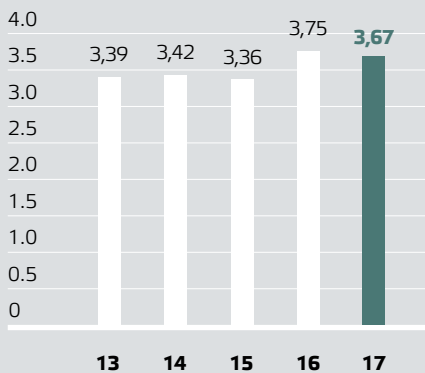
## OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA 31.12.2017 OMISTAJARYHMITTÄIN

%	Omistuksia	Osakkeita
1. Kotitaloudet	94,9	60,0
2. Yritykset	3,7	18,8
3. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,2	8,3
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,8	4,5
5. Julkisyhteisöt	0,1	8,1
6. Ulkomaat	0,3	0,3
<b>Yhteensä</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

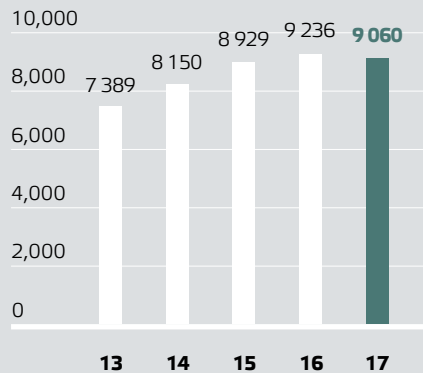
## OSAKKEEN VAIHTO JA KESKIKURSSI



## OMA PÄÄOMA/OSAKE €



## OSAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ



rusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta luovuttamalla vuonna 2016 vuosien 2015–2017 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajaksolle 2015 kuuluvilla henkilöillä yhteensä 88 970 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta sekä luovuttamalla 27.3.2017 yhteensä 25 740 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta ansaintajaksolle 2016 kuuluvilla henkilöillä.

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehtoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on

voimassa 30.9.2018 asti. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

## OSAKKEEN VAIHTO JA KURSSIKEHITYS

Vuonna 2017 Aspoo Oyj:n osakkeiden vaihto oli yhteensä 2 850 780 osaketta ja 25,4 miljoonaa euroa, eli 9,2 prosenttia osakkeenomistajien vaihto omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 10,00 euroa ja alin 8,20 euroa. Keskimurssi oli 8,91 euroa ja tilikauden päätöskurssi 10,00 euroa. Yhtiöllä on osaketta koskeva markkinatakaus sopimus Nordea Bank AB:n kanssa.

Tilikauden päättyessä osakeannin markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 306,1 miljoonaa euroa. Tuoreimmat kaupankäyntitiedot löytyvät osoitteesta [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi).

## OSAKKEENOMISTUS

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Vuoden 2017 lopussa Aspolla oli yhteensä 9 060 osakkeenomistajaa. Osakkeista 97,2 % oli suorassa omistuksessa ja 2,8 % hallintarekisterien kautta olevassa omistuksessa. Ulkomaisessa omistuksessa oli yhteensä 0,3 % yhtiön osakkeista. Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2017 yhteensä 40,3 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettyinä internet-osoitteessa [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi).

## HALLITUKSEN JA KONSERNIN JOHTORYHMÄN OSAKKEENOMISTUS

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenet määräysvalta-yhteisöineen omistivat 31.12.2017 yhteensä 4 537 996 osaketta, joka oli 14,7 % yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Aspo Oyj:n toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän muut jäsenet omistivat 31.12.2017 yhteensä 204 999 osaketta, joka oli 0,7 % yhtiön osake- ja äänimäärästä.

# HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2017 ovat 33 881 234,68 euroa, josta tilikauden voitto on 15 047 876,37 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2017 oli 30 975 524 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 370 486 osaketta.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan kahdessa erässä 0,43 euroa / osake 30 605 038 osakkeelle*	13 160 166,34 €
• omaan pääomaan jätetään	20 721 068,34 €
	33 881 234,68 €

\* osinkoon oikeuttavien osakkeiden määrä allekirjoituspäivänä

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 12.4.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 19.4.2018. Toinen erä 0,22 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2018 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 25.10.2018 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 29.10.2018 ja osingon maksupäivä 5.11.2018.

Aspo Oyj:n omistamille omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Ennen kuin hallitus panee yhtiökokouksen päätöksen täytäntöön, sen on osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla arvioitava, onko yhtiön maksukyky ja/tai taloudellinen asema muuttunut yhtiökokouksen päätöksenteon jälkeen niin, että osakeyhtiölain mukaiset osingonjaon edellytykset eivät enää täyty. Osakeyhtiölain mukaisten edellytysten täyttyminen on edellytys yhtiökokouksen päätöksen täytäntöönpanolle.

Helsingissä 1. maaliskuuta 2018

Gustav Nyberg

Mammu Kaario

Mikael Laine

Roberto Lencioni

Salla Pöyry

Risto Salo

Aki Ojanen  
toimitusjohtaja

# TILINTARKASTUSKERTOMUS

## Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

### TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

#### Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Aspo Oyj:n (y-tunnus 1547798-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

#### Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa [Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa](#).

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut

ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

#### Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harjontamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa [Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa](#) kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät veloitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arvioimme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p><b>Liikearvon arvostus</b> Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 12</p>	
<p>Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 Aspo-konsernin liikearvon määrä oli 42,0 miljoonaa euroa joka on 13 % kokonaisvaroista ja 37 % omasta pääomasta (2016: 42,6 miljoonaa euroa, 14 % kokonaisvaroista ja 37 % omasta pääomasta). Vuosittain suoritettava arvonalentumistestaus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• arviointiprosessi on monimutkainen ja sisältää arvionmääräisiä eriä;</li> <li>• arvonalentumistestaus perustuu markkinoita ja taloutta koskeville oletuksille; ja</li> <li>• liikearvo on olennainen tilinpäätöksen kannalta.</li> </ul> <p>Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen käyttöarvolaskelmiin, joiden tulos voi vaihdella merkittävästi laskelmiin sisältyvien oletusten muuttuessa. Käyttöarvon määrittämiseen vaikuttaa useat oletukset, kuten esimerkiksi liikevaihdon kasvu, käyttökate ja rahavirtojen diskonttauksessa käytetty diskonttokorko. Muutokset näissä oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvonalentumiseen.</p> <p>Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu riski olennaisesta virheellisyydestä liikearvon arvostuksessa, sisälsivät muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tarkastuksen yhteydessä arvonnäytteenottoasiantuntija avusti meitä konsernin tekemien oletusten ja menetelmien arvioinnissa erityisesti liittyen seuraaviin oletuksiin: ennustettu liikevaihdon kasvu, kannattavuus ja rahavirtojen diskonttaamisessa käytetty pääoman keskimääräinen kustannus;</li> <li>• arvioimme johdon aiempaa ennustetarkkuutta ja vertasimme ennusteita yhtiön hallituksen hyväksymiin viimeisimpiin budjetteihin;</li> <li>• arvioimme herkkyyssanalyyysien asianmukaisuutta sekä sitä, voiko jokin jokseenkin mahdollinen muutos keskeisessä oletuksessa johtaa siihen, että yksikön kirjanpitoarvo ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän;</li> <li>• arvioimme tilinpäätöksen liitetiedossa 12 esitettyjen arvonalennustestauksessa käytettyjen oletusten herkkyyssanalyyysien riittävyyttä.</li> </ul>
<p><b>Myyntituottojen tuloutus</b> Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 1</p>	
<p>Tilikaudella 2017 Aspo-konsernin liikevaihto oli 502 miljoonaa euroa, josta valtaosa muodostuu tavara kaupasta, mutta osa myös asiakkaille myytävistä palveluista. Vähäinen osa konsernin liikevaihdosta muodostuu myös yksilöllisten tilausten mukaan valmistettavista pitkäaikaishankkeista.</p> <p>Tavara kaupasta myyntituotot tuloutetaan sillä hetkellä, kun omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle. Asiakkaille myytävistä palveluista myyntituotot tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Myyntisopimusten ehdot ja käytännöt vaihtelevat markkinakohtaisesti.</p> <p>Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituottojen ennakkoarvioinnille.</p> <p>Myyntituottojen tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 artiklan 2c kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski johtuen tuottojen oikea-aikaiseen kirjaamiseen liittyvästä riskistä.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu riski olennaisesta virheellisyydestä myyntituottojen tuloutuksessa, sisälsivät muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aspo-konsernin laskentaperiaatteiden asianmukaisuuden arvioinnin myyntituottojen tuloutuksen osalta ja vertailun sovellettaviin laskentastandardeihin;</li> <li>• myyntituottojen tuloutuksen testaamisen, sisältäen sisäisten kontrollien testauksen soveltuvin osin. Testauksemme sisälsi ulkopuolisten vahvistusten hankkimisen, myyntituottojen määrien täsmäytykset asiakassopimuksiin ja mahdollisuuksien mukaan toimitusten vastaanottohyväksymisten todentamisen;</li> <li>• myyntituottoihin liittyvät analyyttiset aineistotarkastustoimenpiteet; ja</li> <li>• liitetietojen arvioinnin myyntituottojen osalta.</li> </ul>



Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p><b>Vaihto-omaisuuden arvostaminen</b> Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 18</p>	
<p>Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 Aspo-konsernin vaihto-omaisuuden määrä oli 61 miljoonaa euroa, joka on 19 % kokonaisvaroista ja 54 % omasta pääomasta. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai sitä alemmahan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.</p> <p>Vaihto-omaisuuden arvossa huomioidaan epäkuranttisuuden johtuva arvonalentuminen. Aspo-konsernilla on segmentti- ja markkinakohtaiset menettelytavat epäkuranttisuuden johtuvan arvonalentumisen tunnistamiseksi.</p> <p>Vaihto-omaisuus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sen määrän vuoksi ja koska vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyy johdon harkintaan perustuvaa arvionvaraisuutta.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyvä riski, sisälsivät muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aspo-konsernin laskentaperiaatteiden asianmukaisuuden arvioinnin vaihto-omaisuuden arvostuksen osalta ja vertailun sovellettaviin laskentastandardeihin;</li> <li>• vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyvien prosessien ja menetelmien arvioinnin, sekä Aspon merkittävässä yksiköissä prosesseihin liittyvien kontrollien testauksen;</li> <li>• vaihto-omaisuusnimikkeiden hankintamenuun liittyvät aineistotarkastustoimenpiteet;</li> <li>• epäkuranttiusvarausten ja konsernin laskentaperiaatteiden yhdenmukaisuuden arvioinnin;</li> <li>• epäkuranttiusvarauksiin sisältyvän johdon harkintaan perustuvan arvionvaraisuuden asianmukaisuuden ja oikeellisuuden arvioinnin;</li> <li>• liitetietojen arvioinnin vaihto-omaisuuden osalta.</li> </ul>

### Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö

tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

### Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko

tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset

tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon

konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

#### **MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET** **Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot**

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 10.4.2013 alkaen yhtäjaksoisesti 5 vuotta.

#### **Muu informaatio**

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen

käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2. maaliskuuta 2018

Ernst & Young Oy  
tilintarkastusyhteisö

Harri Pärssinen  
KHT

# TIETOA SJOITTAJILLE

## OSAKKEEN PERUSTIEDOT

- Pörssilistaus: Nasdaq Helsinki Oy
- Toimialaluokitus: teollisuustuotteet ja -palvelut
- Ryhmä: keski-suuret yritykset
- Kaupankäyntitunnus: ASPO
- ISIN-koodi: FI0009008072

## YHTIÖKOKOUS

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 10. huhtikuuta 2018 klo 14.00 Scandic Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki. Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä on 27.3.2018.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 5.4.2018 klo 16.00 mennessä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Internet-sivuston kautta osoitteessa [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi)
- puhelimitse numeroon 020 770 6887 tai
- kirjeitse osoitteeseen Aspo Oyj, PL 70, 00501 Helsinki.

Mahdollisesta valtakirjasta, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänioikeutta, pyydetään ilmoittamaan ilmoittautumisen yhteydessä ja valtakirja pyydetään toimittamaan yhtiölle ilmoittautumisajan kuluessa.

## OSINGONMAKSU

Aspon osinkopolitiikan tavoitteena on jakaa osinkona keskimäärin vähintään puolet vuoden tuloksesta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 0,43 euroa osakkeelta. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 12.4.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa ensimmäisen erän osingonmaksupäiväksi 19.4.2018. Toinen erä 0,22 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2018 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 25.10.2018

pidettäväksi sovituksessa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 29.10.2018 ja osingon maksupäivä 5.11.2018.

## TALOUDELLISET RAPORTIT 2018

- Tilinpäätöstiedote 15.2.2018
- Tilinpäätös 2017 julkaistaan viimeistään 20.3.2018
- Osavuositarkastus 1–3/2018 torstaina 3.5.2018
- Puolivuositarkastus 1–6/2018 tiistaina 14.8.2018
- Osavuositarkastus 1–9/2018 torstaina 25.10.2018

Aspon taloudellinen informaatio julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi). Kotisivuilta löytyvät tilinpäätökset, osavuositarkastukset ja pörs-sitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Raportteja voi myös tilata Aspon viestinnästä puhelimitse (09) 521 4100 tai sähköpostitse [viestinta@aspo.com](mailto:viestinta@aspo.com).

## MUU SJOITTAJATIETO

Aspon kotisivuilla osoitteessa [www.aspo.fi](http://www.aspo.fi) on saatavilla myös muuta monipuolista sijoittajatieta kuten ajankohtaisimmat osaketiedot ja Aspoa seuraavien analyttikoiden arvioihin ja ennusteisiin perustuvat konsensusennusteet. Kotisivuilta voi myös tilata kaikki yhtiön tiedotteet sähköpostiinsa.

## OSOITTEENMUUTOKSET

Osakaspostitukset tehdään Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän osakerekisterin tietojen mukaan. Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan muuttuneet yhteystiedot omaa arvo-osuustiliä hoitavalle pankille tai pankkiiriliikkeelle.

## ASPO OYJ:N SJOITTAJASUHTEET

Aspo järjestää säännöllisesti sijoittajapaamisia eri sidosryhmilleen. Tavoitteena on antaa monipuolista tietoa Asposta ja sen toiminnasta institutionaalisille sijoittajille, piensijoittajille, analyttikoille ja median edustajille.

Aspo noudattaa 30 päivän pituista hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Tänä aikana yhtiö ei kommentoi sen taloudellista tilaa, tulevaisuuden näkymiä eikä ennusteita. Yhtiö ei tällöin myöskään tapaa sijoittajia, analyttikoita tai lehdistön edustajia tilaisuuksissa, joissa keskustellaan näistä asioista.

## YHTEYSTIEDOT

Aspoa koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaavat:

toimitusjohtaja Aki Ojanen  
puh. (09) 521 4010  
[aki.ojanen@aspo.com](mailto:aki.ojanen@aspo.com)

rahoitusjohtaja Harri Seppälä  
puh. (09) 521 4035  
[harri.seppala@aspo.com](mailto:harri.seppala@aspo.com)

talousjohtaja Arto Meitsalo  
puh. (09) 521 4020  
[arto.meitsalo@aspo.com](mailto:arto.meitsalo@aspo.com)





